

भजन—भाषी.

पंडित श्री हयाराम रतनशी शर्मा.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક

૬૪૫૩

વર્ગિક

પુસ્તકનું નામ *અંજનમણિ*

વિષય *દે - : ૪૨૧*

ભજન—મણી.

ચોજક અને પ્રકાશક.

પંડિત શ્રી દયારામ રતનશી શર્મા.

કચ્છ—સુમરી રોડા

ભજન ભુષણ, ભક્તિ ભુષણ, શિવ ભજનાવળી, દ્રષ્ટાંત
દર્પણ, વિવિધ બોધપ્રકાશ, રત્નબોધ વચનામૃત,
સહસ્રી યશચંદ્રિકા, પતિવૃતા પારસમણી, સુબોધ
સુધાકર, ચતુર ચિંતામણિ, સંક્ષેપસંધા,
દયાસાગર, વહેમ વિદારણ, વિચિત્ર
વાતચિત, વિગેરેના સંચોજક.

મુખ્ય-ભુલેશ્વર છાપખાના ગુલાબવાડી ધર નં ૦ ૪૨
પ્રોટર સખારામ ગુલાબજીએ, માલીક દયારામ
રતનશી કે ૦ વડગાદી માટે છાપ્યું.

સંવત ૧૯૭૨—સન ૧૯૧૬

કીંમત બાર આના.

ગુજરાત વિધાપીઠ ગ્રંથાલય
અમદાવાદ
ગુજરાતી કોપીરાઈટ સંઘ
કચ્છ

૬-૧૨-૨૦૧૭

આ પુસ્તક ૧૯૬૭ ના રૂપ માં એક્ટ મુજબ રજીસ્ટર કરવામાં આવેલ છે માટે ચોજકની રજા શીવાય છાપવું કે છપાવું નહીં.

શ્રી પ્રાગજી સુરજ.
કચ્છ, સુમરી રોડા.

અર્પણ પત્રિકા.

શ્રીમાન શેઠ.—

પ્રાગજી સુરજી વર્મા. કચ્છ, સુમરી, રોહા;
હાલે—મુંબઈ.

સ્વધર્મનિષ્ઠ, પરોપકારી, ગૌ બ્રાહ્મણ વંદનિય, આપના તરફથી કુર્મ દેશ અન્તરગત રમણીકપુર નગરમાં (કચ્છ, સુમરી, રોહા) કન્યાશાળા, ખોલવામાં આવેલ છે, જેથી રોહામાં બાલીકાઓ ઉત્સાહ પુર્વક અધ્યયનો અપુર્વ લાલ લઈ શકે છે, ભરતકળા, ગુંથણકળા, રાંધણકળા વિગેરે સ્ત્રીઓપયોગી સુશિક્ષણ માટે ઉમદા પ્રકારની ભવિષ્યમાં આશા રાખવામાં આવે છે, તથા નદી કીનારે “ અન્તેષ્ઠી આલય ” બાંધવામાં આવેલ છે, તે પણ નગરનિવાસીઓને અતી યોગ્યોગી છે, તથા આપના તરફથી અનેક વખતે દીન જનોને અન્ન વસ્ત્રાદિ દાનો આપવામાં આવે છે, સાક્ષરોની કદર કરો છો. શ્રી અને સરસ્વતીની આપનાપર પુણ્ય કૃપા છે, શ્રીમાન છતાં ગર્વ રહીત છો. સદાચાર, સદ્વિદ્યાવીરે પ્રેમ ધરાવો છો. લેખકોને વિદ્યોત્તકના હર હમેશાં આપ સહાયતા કરો છો. આપમાં ઉક્ત અનેક પ્રકારનાં સદ્ગુણો જોઈ હું આપને આ “ લજ્જન-મણી ” નામક પુસ્તક અર્પણ કરું છું તે સ્વીકારશો એવી આશા છે.

આપાદ ગુરુપૂર્ણિમાં } આપનો શુભેચ્છક;
મુંબઈ સં. ૧૯૭૨ } વ્યાસ દયારામ રતનશી શર્મા
ની આશીર્વાચન.

ભૂમિકા.

નામસં કિર્તન યસ્ય, સર્વ પાપ પ્રણાશનમ્ ।

પ્રણામો દુઃખ શમનસ્તં નમામિ હરિં પરમ્ ॥ ૧ ॥

શ્રી ભાગવત્ ॥

અર્થ:—જેમના નામનું કીર્તન સર્વ પાપોનો નાશ કરે છે. તથા જેમને કરેલો પ્રણામ દુઃખને શાંત કરે છે. તે પરમાત્મા શ્રીહરીને હું નમું છું.

કલૌ કૈશવ કિર્તનમ્, કળી કાલમાં કૈશવનું કીર્તનજ પરમ પદને આપનાર છે.

અમારા તરફથી “ ભજન ભુષણ તથા ભક્તિભુષણ ” નામક પુસ્તકો બહાર પડતાં લોકોપયોગી થતાં અમારા ઉત્સાહમાં વધારો કરવા કદરદાન, લુવાણા સદગ્રહસ્થો તથા ભાટીયા સદગ્રહસ્થોની ઉત્તમ લાગણી જોઈ આ “ ભજનભણી ” નામક પુસ્તકની યોજના કરાવામાં આવેલ છે, તેને પણ આદરથી વધાવી લેશો, આધુનીક સમયમા કાગળનો દુષ્કાળ હોવાથી ધારવા જેટલો પુસ્તકોનો કદ કરી શકેલ નથી તે માટે દરગુજર ચાહું છું.

કુરસદને વખતે ઇશ્વરના ભજન-કીર્તન-પદનો સ્મરણ કરવું અને આત્માને પરમાત્મામાં લગની લગાવવી જેથીજ મોક્ષનો માર્ગ છે.

વ્યાસ—દયારામ રતનશી.

અનુક્રમણિકા.

પદ.

પાનું.

મંગલા ચરણ.

શ્રીજી મહારાજની પ્રાર્થના.	૨
જીલ લડી તને હરીગુણ ગાતાં.	૩
કથા સુણ ભાગવત ગીતા.	૩
પ્રથમ સરસ્વતી ગણપતી ગાઇએ.	૫
જનક ઘરે પરશુરામ પધાર્યાં.	૭

શ્રીજીની પાઠ.

સ્મરૂ શ્રીજીને આજરે હરી હરી.	૯
ગરબા સંગ્રહ.	૯
આવીઓ આવીઓ આવીઓરે.	૧૧
નાવછે નાવછે નાવછે.	૧૧
ધારજી ધારજી ધારજી.	૧૨
માણજી માણજી માણજી.	૧૩
ગાઇજી ગાઇજી ગાઇજી.	૧૩
જાઓછો, જાઓછો, જાઓછોજી.	૧૪
થાયછે થાયછે થાયછેરે.	૧૪
જાયછે જાયછે જાયછેરે.	૧૫
ખાયછે ખાયછે ખાયછેરે.	૧૫
નાવછે નાવછે નાવછેરે.	૧૬
દાવછે દાવછે દાવછે.	૧૬
એકછે એકછે એકછે.	૧૬
સારછે સારછે સારછે.	૧૭
પ્યારમાં પ્યારમાં પ્યારમાંરે.	૧૭

ચિંતામણી.

હે મન મુઠ વું પામર પ્રાણી.	૧૮
---------------------------------	----

પદ.	પાનું.
સાત ભુમિકા.	
બુધે બોધ દીઓરે ગોવિંદા.	૨૦
જ્ઞાનની સપ્ત ભુમિકા (સાતવાર)	
સોમે શુભ પ્રવચ્છા જીવને ઉપજે.	૨૧
જ્ઞાન કુંચી.	
કશીવાતનો ખરખરો મન ન આણો ..	૨૩
જ્ઞાન ગીત.	
સદગુર તણા શરણને ગ્રહો.	૨૪
પંડિત શ્રી પીંતાખરજી બુદ્ધિને શિખામણ.	
તું નિજ સ્વરૂપ સંભારે બુધી.	૨૬
આંજે દરશનજી અએ આરાંરે મેરામ.	૨૭
રૂપિરાજના પદ.	
ભલે શુક ન થાએ સારા.	૨૯
આતો સાચોઠે સ્વરૂપનું.	૩૧
હવે કોણુ જાએ કાશી.	૩૧
દુર ખેલન મત જાઓ, ...	૩૨
શ્રીકૃષ્ણનું હાલ રહું.	
ગોકલ આઠમનો જન્મ થયો.	૩૩
હીંડોલા અહ્માનંદનાં.	
જુલત હું નંદલાલ.	૩૪
નવલ પ્રીતમ દીન શ્યામ.	૩૪
રશીક શ્યામ નવરંગી.	૩૫
જુલત રાધા ગેરી.	૩૬
શ્રી રાધાજીનો વીવાહ.	
હે સાહેલીઓ કહો મુજ માતને.	૩૬
શ્રી જયોદાજીને વૈરાટ દર્શન-દયારામ.	
એક સમે પ્રજા ગોકલીઆમાં.	૩૮

૫૬.

પાનું.

શ્રીરામ કથાનો સાર.

શુકદેવજી વાણી ઓચેર્યા.	...	...	...	૪૦
હારે વડની ગાદીએ અઝોધ્યા ગામછેરે.	...	...	...	૪૭
ધન લખમન સીતારામનેરે.	...	...	...	૪૮
ધન જમુનાબાઇ તારી માતનેરે.	...	...	...	૪૯
જુઓ જમણાબાઇના કેવા કામછેરે.	...	...	...	૪૯
હારે જીઆં રામચંદ્રનું નામછેરે.	...	...	...	૫૦
અવધપુરી નિજધામ કહીએ.	...	...	...	૫૧
ભજનકો પરિમાન.	...	...	...	૫૨
રામ ભજનકો દીઆ કમળમુખ.	...	...	...	૫૨
કીંયુરે નંદ ભર સોયા.	...	...	...	૫૩
કેતે ગયે જખમાર.	...	...	...	૫૩

શ્રી હનુમાનજીની પાઠ.

માતાના વચન સાંભળી.	...	...	...	૫૩
હરે અંજનીના જાયા હનુમાનરે.	...	...	...	૫૬

શ્રી કકા સંગ્રહ.

સુદામાજીનો કકો.	...	...	...	૫૮
છોટાલાલનો કકો.	...	...	...	૬૧
પ્રીતમદાશનો કકો.	...	...	...	૬૫
વડો કકો.	...	...	...	૭૦
જુમાનંદનો કકો.	...	...	...	૭૪
દયારામનો કકો.	...	...	...	૮૦
કકો ચતુરાઇનો.	...	...	...	૮૩
શેઠ સગાજા સાધુને સેવે.	...	...	...	૮૫
આરોજો ભગવાન.	...	...	...	૮૭
પ્રસાદ આજ્યાન.	...	...	...	૮૮

પદ.	પાનું.
થાળ સંગ્રહ.	
હરિ મિંદરમાં હોય પથારી	૬૪
જીમત શ્યામ સુગન.	૬૪
જીમવા આવો જદુકુલના રાજ.	૬૬
પ્રભુ તારી મજમાની.	૬૭
નદં કુઅરને નોતરેઓ.	૬૮
ગુરૂ ગોવીંદ જમવા આવો.	૬૮
ગુરૂ ગોવીંદ જમવા આવો.	૬૯
મારે ઘેર આવજો માવા.	૧૦૦
હારે જીમો જાદવજી.	૧૦૧
ધન આજ ધડી.	૧૦૧
જમો તો જમાડું.	૧૦૨
જમો જમોરે જગ આધાર	૧૦૩
આરતી સંગ્રહ.	
જય મંગલકારી.	૧૦૪
જય મુકિતદાતા.	૧૦૫
જય ઉદ્યા શક્તિ.	૧૦૬
કરત મંગલ આરતી.	૧૦૮
જય ગોકત્ર ચંદા.	૧૦૯
જય અંતર જામી.	૧૦૯
ખેલત ચારો બાષ.	૧૧૦
કાનન મંગલ ગાયો.	૧૧૦
આરતી સુંદર કીજો રાજ.	૧૧૧
જય જગદીશ.	૧૧૨
અભુનામની ધુનો.	૧૧૨

श्रीहरि कृष्णाय नमोनमः

श्री भजन-माला.

॥ नमामि नारायणपादपंकजं, करोमि नारायणपूजनं सदा ॥

॥ वदामि नारायणं नाम निर्मलं,

॥ स्मरामि नारायणं तत्त्वं मन्त्रयम् ॥ १ ॥

॥ हे जिन्हे रससारज्ञे सर्वदा मधुर मिष्टे,

॥ नारायणख्य पूयषापिब जिन्हे चिरंतनम् ॥ २ ॥

શ્રીજી મહારાજની પ્રાર્થના.

રાગ ધનાશ્રી.

- કૃપા કરે ભગવાન, ભક્તપતિ કૃપા કરે ભગવાન;—ટેક.
 માતને તાતને તુલ્ય તમેછો;
 સેવક બાળ સમાન. ભક્તપતિ૦ ૧
- બાળકના ગુન્હા સામુન જોશો,
 તમે છો કરૂણા નિધાન. ભક્તપતિ૦ ૨
- બાળક હોયછે બાળક સરખું,
 અદ્ય મતિ નાદાન. ભક્તપતિ૦ ૩
- જનનિ તેને જરૂર જાળવે,
 ખુબ આપે ખાનપાન. ભક્તપતિ૦ ૪
- અન્ય જો કોઈ બાળને દુભે;
 તેનું કરે ખેદાનમે દાન. ભક્તપતિ૦ ૫
- કડવું ઔષધ માતાજી પાછ;
 થાવા નદે હેરાન. ભક્તપતિ૦ ૬
- હરકત હરીને હરેક પ્રકારે;
 ગુણનિધિ આપોછો જ્ઞાન. ભક્તપતિ૦ ૭
- ભગવત સુતના સદા તવ સેવક;
 ધરે તમારું નિત્ય ધ્યાન. ભક્તપતિ૦ ૮

૨-જીભને શિખામણ-રાગ પ્રભાત.

જીભ લડી તને હરિ ગુણ ગાતાં, આવડું આગસ કયાથીરે ?
 લવરી કરતાં નવરાધ ન મળે, બોલી ઉઠે મુખમાંથીરે-જીભ૦
 પર નંદા કરવાને પુરી, શુરી ખટ રસ ખાવારે,
 ઋધડો કરવા બુઝે વેહેલી, કાયર હરિ ગુણ ગાવારે.-જીભ૦
 અંત કાળે કોઇ કામ ન આવે, વહાલાં વેરીની ટાળીરે,
 સ્વજન ધારીને સર્વ સ્વલેશે, રેહેશે આંખો ચોળીરે.-જીભ૦
 તલ મંગાવેને તુલશી મંગાવો, રામ નામ સંભળાવેરે,
 પ્રથમ તો મસ્તક નહિ નમતું, પછી શું નામ સુણાવેરે.-જીભ૦
 ઘર લાગ્યા પછી કુપ બોદાવે, આગચ્ચ કેમ હોલ વાશેરે ?
 ચારો તો ધન હરી ગયાં પછી, દીપકથી શું થાશેરે.-જીભ૦
 માયા વેનમાં ઉંઘી રેહેછે, જગીને જોતું તપાશીરે,
 અંત સમે રોવાને બેઠી, પડી કાળની કાંશીરે.-જીભ૦
 હરી ગુણ ગાતાં દામ ન બેસે, એકે વાળ ન ખરશેરે,
 સેહે જે પંથનો પાર ન આવે, ભજન થકી ભવ તરશે.-જીભ૦

૩ ભજન-કીર્તન.

કથા સુણ ભાગવત ગીતા, કથા સુણ ભાગવત ગીતા;
 ઉસીમેં સારા જગત જીતા,
 ફજર ઉઠી રામનામ રટના, અષ્ટપુરી રામનામ રટના,

અંતમેં કોઇ નહીં આપના, સંગ ચલેગા એક તારદા કપડા;
જગ સારે રેનકા સપના—કથા સુણ.

સાખી

ચાર દીનેકી ચંદનનીને, બહોત અંધેરી રાત,
સમજલો ધણ અપને મનમેં, જુઠ કપટકું ત્યાગ,
હાથબર જાઉગી ગીતા—કથા સુણ.
ધડીમેં વાદળ ચડી આવે, ધડીમેં સખ જલ વરસાવે,
ધડીમેં ધરધરમેં ગાવે, ઉસીકી મરમ નહીં પાવે,

સાખી.

કાલચક્ર માથે ફરે ઉસકી ખબર ન હોય,
જાગે આ સો નર જાગ ગયા, ને સોતા રહે ગયા સોદે.
પડયો રહયો હરણીપર ચીતા—કથા સુણ.
ચોર ચોરી કરી લાવે, ધરવ લઈ કથા પદવી આવે,
મલીધા ભેરા હોઇ આવે, કરે ધીલ અપની મલ્લખા વેર.

સાખી.

જમ મારેંગા જુમણાં તારી કોઇ ન બરશે સાંખ
મીઠા મન તું સમજ પ્રાણી, આખર હોયેગા ખાખ,
એક દીન વાંચીલે ગીતા—કથા સુણ.

દુઃખસુખ દુર કરી ઢાલો, વજ્રકી છાતી કરી રાખો,
એસી ધરમ રીત પાળે, કીસીકી ગરધન મત મારો,
દાસ હરીકા ઇંચુ કહે, કઠણ લગનકી આસ,
મેર કરો મારાજ મુપર દુપત રાખો રામ,
રઠુ મન રામ નામ સીતા—કથા સુણ.

ભજન—૪

પ્રથમ સરસ્વતી ગણપતી ગાઢએ, ગુરૂ દેવને શરણેરે જાઢએ,
પદ પુજીને પાવન થાઢએ, ગરૂડે ચડી આવજે ગીરધારી,
હું છું ચરણકી દાશી તમારી, ગરૂડે ચડી આવજે ગીરધારી,
હસ્તીના પુરમાં તે હોળ બંધાણાં, બેઠા જોધાને પાશાંરે ઢાંડયાં,
પેલે પાશે હસ્તનાપુર હાર્યાં, ગરૂડે ચડી આવજે ગીરધારી.
માતા કુંતાજી છે શોભાવંતી, સતી સારદા છે ધ્રુપતી,
મારી વારે ચડો જલવપતી, ગરૂડે.
બીજે હાર્યાં તે ધીરત ભંડાર, રાજ ધર્મ કરેછે વિચાર,
એમ હાર્યાં છે વારંવા, ગરૂડે.
ત્રીજ પાશે ચતુરાધ નિચારી, દુત વિદ્યા થકી ગયાં હારી,
ચોથે હાર્યાં દ્રૌપદાજી નારી, ગરૂડે.
એમ બોલ્યાં દુર્જોધન અહંકારી, તેહી લાવો પાંડવ દેરી નારી,
એમ બોલ્યાં છે બહુ અભીમાની, ગરૂડે.

એક દુત ઘોડતોરે ગયો, સતી આગળ ઉભોરે રહ્યો,
 કર બલીને કેશજ અહ્યો, ગરૂડે
 સતી ભરૈરે સભામાં આંયાં, છુટાં કેશને મનમાં લખાણાં,
 દુષ્ટી દુર્યોધન બહુતાયાં, ગરૂડે
 એમ બોલ્યાં દુર્યોધન અહંકારી, ખોરે વેશો પાંડવ કેરી નારી,
 એમ બોલ્યાં છે મુઠ ઘેમારી, ગરૂડે
 ખોરે બેસે ગદા ભીમકેરી, તુને કાલે લીધો છેરે ઘેરી,
 મતો પાંડવે કુળ કીધો વેરી, ગરૂડે
 તુને સતીએ લીધાં છે શ્રાપ, તુને લાગાં પુરવનારે પાપ,
 ખોરે બેસશે શોક સંતાપ, ગરૂડે
 રાજ ધર્મનો ધર્મમાં ધ્યાન, રૂડા અરજીનને વિશ્રામ,
 ભીમસેનને મન ઘણું મેદ, ગરૂડે
 દુર પંથે છે ધોવરકા ગામ, ત્યાં પોઢ્યાં છે શ્રી ભગવાન,
 ઝળકી ઝાગશે શ્રી ધનશ્યામ, ગરૂડે
 સતી ત્રાહે ત્રાહે પુકારે, મુખે રામ કૃષ્ણને મુરારી,
 મારી વારે ચડો વનમાલી, ગરૂડે
 વાલો ભરીરે સભામાં આયાં, પાંચ પાંડવના મન ભાવ્યાં,
 પંચાળનાં ચીર લઇને આવ્યાં, ગરૂડે
 લાવ્યાં કેરાને ઘડખંધાં, લાવ્યાં ચીર પટારાને ઘાટ,
 તેનો કેાઈ ન પામે પાર, ગરૂડે

વાલે નવશેા નવાણું, ચીરપુર્યા, તેમાં એક નવ રહ્યાં અધુરે,
વાલે તાગડે તાગડે ચીર પુર્યાં, ગરૂડે૦
જે કોઈ પાંડવાનો પદગાવે, તેને કોડ યજ્ઞ ફલ થાય,
કર જોડીને નરગૈઓ ગાય, ગરૂડે૦

૫ રાગ-ગરૂડ ચડી આવજો ગીરધારી.

જનક ધરે પરશુરામ પધાર્યાં, ખંભે ચાંપ ચડાવીને આઁચ્યાં,
ભોજન કરવા મિંદરે પધાર્યાં, ધનુષ ભાંગો રામજી બળવંતા.
એમ બોલ્યાં સીતા ગુણવંતા, ધનુષ ભાંગો રામજી બળવંતા.
જનક ધરેછે બાળ કુંઆરાં, ઘોડો કરીને રમવા પધાર્યાં,
ત્યાં અદભુત દીંઠા છે ભારી, ધનુષ૦
ત્યારે પરશુરામ બોલ્યાં વચન, દેવ પુત્રી તું ધરજરે મન,
એવી પણરે લીધીછે રાજન, ધનુષ૦
જનક ધરે પરશુરામ પધાર્યાં, જનકે યજ્ઞના પત્ર લખાઁચ્યાં,
દેશ દેશથી મહિપતી તેડ્યાં, ધનુષ૦
રામ લક્ષ્મણ વિશ્વારેમિત્ર, વાડીમાં આવી કીંધાં છે તંત્ર,
ફલ ફુલનાં કીંધાંછે યંત્ર, ધનુષ૦
જનક સામૈયો કરીને પધાર્યાં, થાળ મોતીને ફુલડે વધાર્યાં,
નગર જોવા બાંધવ બે જણ આઁચ્યાં, ધનુષ૦
ત્યારે સીતા વાડી જોવા જાએ, સાથ સખીઓ ભેળા સીતા જાએ,
રામ લક્ષ્મણ તે દીંઠાંછે ત્યાંએ, ધનુષ૦

ધનશ્યામ મુરતી રૂપાળી, સીતાને જાણી જોધને લાગી સારી,
 સીતા રામની બ્રહ્મદીરેધારી, ધનુષ ૦
 રામ વિન્યા બીજે નવધારૂં, પીતા માનશે તો બહુ સારૂં,
 નહીંકાં જશે જીવતર અમારૂં, ધનુષ ૦
 ત્યારે સીતા વાડીરે જોવા જાએ, અસ્તુતિ કરે ઉમેયાને,
 ઇશ્વરથાર દેજે મોરી માત, ધનુષ ૦
 વાજાંત્ર વાગે આણુ તોડ, ધનુષ લાંગવા આળ્યાં ઘણાં મુર,
 બાથ ભરેછે ભરપુર, ધનુષ ૦
 ત્યારે બીજે ઉઠ્યો તેણીવાર, ધનુષ ખસ્યો નહિ તર,
 ભોંઠો પડ્યોને શ્વાસ અપાર, ધનુષ ૦
 જનક જાણીને વાત વિચારે, ધનુષ ફરતી ક્યારી રચાઈ,
 રાવણુ બેઠા વચમાંહી, ધનુષ ૦
 મુને છોડોરે રાજન, નહિ તો મારીશ કોઈ કરે દીન,
 તાડી મારી હસ્યાં સર્વેજન, ધનુષ ૦
 જનક કહે હવે ધણું થયું, ક્ષત્રી વીન્યા બીજું ન વરહયું,
 પુત્રી કુમારીને પણ ગયું, ધનુષ ૦
 ત્યારે લક્ષ્મણને ચડ્યો છે ક્રોધ, રામ ઉતારે એનું નુર;
 વિશ્વામિત્રા આજ્ઞા આપો, ધનુષ ૦
 સીતા મનમાંહે કરેછે ચિંતાએ, હવે શ્યોરે કહરે ઉપાય;
 રામ લક્ષ્મણ આયા મંડપ માહે, ધનુષ ૦

ત્યારે લક્ષ્મણ કરે સુણેા બ્રાંત, ગુરૂ વઢશે જાણી જોઇ ખાત;
 સીતાને વઢશે એનું તાત, ધનુષં
 હાથે હાથે ધનુષ ઉપાડ્યો, ત્રણ ઠટકા કરીને પછાડ્યો;
 રાજ જનકનાં મનડા મનાયા. ધનુષં
 પાસે ઉભાં જનક કેરી બાળા, કોટે રૂપેછે વરમાળા;
 કર જોડી આત્મારામ બોલ્યો; ધનુષં

શ્રીજીની પ્રાર્થના.

૬ પ્રથમ નારદમુનીરે હરી હરી-એ રાગ.

સ્મરૂ શ્રીજીને આજરે હરી હરી, સાહે થાશે મહારાજરે હરી હરી.
 સહેજનંદ સ્વામીને વિનવુંરે હરીહરી, અક્ષર ધામમાં જવુંરે હરીહરી.
 ભક્તો તણાં દુઃખ કાપેરે હરીહરી, બ્રહ્મ મહોલ્લાના સુખ આપેરે હરી.
 શ્વેતદ્વિપમાં જઇએરે હરીહરી, બદ્રી ગંગામાં નાઇએરે હરીહરી.
 એકાંતીક ધર્મનાં નાથરે હરીહરી, રહેછે સંતોની સાથરે હરીહરી.
 ભક્તોને ચડેછે વારેરે હરી હરી; યોગીઓતે ધ્યાનમાં ધારેરે હરી હરી.
 માનસી પુજમાં આવેરે હરી હરી; સાથે મુક્તોને લાવેરે હરી હરી.
 દર્શન કીધાથી દુઃખ જાયરે હરીહરી; પાપ તે પ્રલય થાયરે હરીહરી.
 સાધુ સ્વરૂપે અવતારરે હરીહરી; કયો ધર્મનો પ્રચારરે હરીહરી.
 ભરત જીમીનો હયો ભારરે હરીહરી; એવાંછે પ્રાણ આધારરે હરીહરી.
 મહાને બતાવ્યાં ચમત્કારરે હરીહરી, સર્વ કરે નમસ્કારરે હરીહરી.

વચનામૃતનું કંઈ પાનરે હરીહરી; ધરૂં તે પ્રભુનું ધ્યાનરે હરીહરી.
 શિક્ષા પત્રીનો બોધ સારોરે હરીહરી; લાગે મને બહુ પ્યારોરે હરીહરી
 સતસંગ જીવ શ્રેષ્ઠરે હરીહરી; પાર ઉતરે તે નેષ્ઠરે હરીહરી.
 એવાં અનેક કર્યાં ઉપકારરે હરી; વર્ણવતા ન આવે પારરે હરી.
 અનેક જીવોની કરી મુક્તિરે હરી; જોણે કરીછે શ્રીજીની ભક્તિ હરી.
 સ્વામી નારાયણનો નામ સાચોરે હરી; સ્થુલ દેહનો ભરોંસો કાચોરે.
 માલા ફેરે નરનારીરે હરીહરી; એછે ઉગરવાની બારીરે હરીહરી.
 મનુષ્ય દેહ અતિ સારોરોરે હરી; માટે શ્રીજીને નિત્ય સંભારેરે હરી.
 પાંચ વરતમાન પારોરે હરીહરી; પાપ જાએ હજારોરે હરીહરી.
 માનસી પુજનો રાખો નેમરે હરીહરી, થાશે તે કુશલ ક્ષેમરે હરીહરી
 સાધુ પ્રહાર્યારીની કરો સેવારે હરી; પામશો અમૃત મેવારે હરીહરી
 સતસંગ સુખદાધરે હરીહરી; શ્રીજીની આપું વધાધરે હરીહરી.
 બ્રહ્મ મહોલો દુર્લભ હરીહરી; ભજે પ્રભુ તેને સુલભ હરીહરી.
 દૃઢમન કરી ભજોરે હરીહરી; દુઃક કપટ સર્વે તજોરે હરીહરી.
 જમના દુતો નાસેરે હરીહરી; શ્રીજી રહેછે પાસેરે હરીહરી.
 કષ્ટ સર્વ થાય દુરરે હરીહરી; પ્રભુ છે હાજરા હજુરરે હરીહરી.
 માટે મુકો માનરે હરીહરી; નિશ્ચે મલશે ધામરે હરીહરી.
 અનેક જન્મોનાં જાએ દુઃખરે હરી, પ્રભુ આપે તે સુખરે હરીહરી.
 મનવચન રાખો એકરે હરીહરી; શ્રીજી રાખશે ટેકરે હરીહરી.
 કહે વિપ્ર હ્યારામરે હરીહરી; અક્ષય ધામની હામરે હરીહરી.

શ્રીજીનીને જાઉ શરણેરે હરીહરી; નમુ નિત્ય ચરણેરે હરીહરી.
માય શિખે કરે પાઠરે હરીહરી; શ્રીજી મલે સાક્ષાતરે હરીહરી.

૭-૫૬. રાગ ગરબી.

આવીઓ આવીઓ આવીઓરે, નરદેહ તારે તરવાને આવીઓ. ટંક.
જગ્યો ત્યાં લગી જડનીરે ગડબડ બાકીનો સુધને ગમાવીઓરે. ન૦
પુટશે આયુષ્ય ક્ષણ ક્ષણ જતાં કોડ ઘણો હૈડે કદીલાવીઓરે. ન૦
લખ ચોરાશીમાં રઝડીશજો કદી કાગે અચાનક આખીઓરે. નર૦
તે માટે તું શરણુ જ તેહનેજો ગુરૂ વેદે પ્રમાવીઓરે. નરદેહ૦
તચિયદાનંદ બ્રહ્મ અંખડ ભજીને છુટીશ માયાથી તું ફાવીઓરે. ન૦

૮-સતસંગ નૌકા. રાગ ઉપરનો.

નાવછે, નાવછે, નાવછે, રે સતસંગ તરવાનું નાવછે. ટંક.
દુઃખદને દુસ્તર ભવજલથી, કાંઠામાં કીચનો જમાવછેરે. સતસંગ૦
કર્ણુધાર સદ્ગુરૂ બેઠાછે તેને, પાર ઉતરવાની કળા યુક્તિ કાવછેરે. સ૦
લક્ષ ચોરાશી ફરી પ્રરી આવ્યો, કાંઠે ન બોલે રૂડો દાવછેરે. સત૦
ચુક્યો તો પ્રરી જસે તણાણો, આગળ નીર લાવ લાવછેરે. સત૦
માત, તાત, જાત, સુત, કુટુંબ કબીલો, સર્વ પુડયાના ઉઠાવછેરે. સ.
આ અવસર ફરી હાથ ન આવે, જન્મ ધર્યાનો લાવછેરે. સત૦
ગુરૂ વિશ્વનાથ ચરણુજ ડોશા, જ્ઞાન નગારે ધાવછેરે. સતસંગ૦

૬- ગરબી. (સર્વ વ્યાપક પરમાત્માની એકતા. રાગ એજ.)

એકછે, એકછે, એકછે, રે ભૂત પ્રાણીમાં આતમ એકછે.-ટેક.
સાક્ષીરૂપે ભેદ લેશન ભાશે, નામરૂપ જોતાં અનેકછેરે. ભૂત૦
એકરવી જેમ આકાશમાંહી, જલજલ પ્રતિબિંબથી અનેકછેરે. ભુ.
વસ્ત્ર વિષે એક અનુસ્યુત તંતુ, વસ્ત્ર નામરૂપથી અનેકછેરે. ભુત૦
સુવર્ણ એક જેમ આ ભૂષણમાં કુંડલ કટકાદિથી અનેકછેરે. ભુ૦
મૃત્તિકા સદૈવ એકરૂપે રહીછે, ધટાદિ વિકારથી અનેકછેરે. ભુત૦
સંસાર સાગર બ્રહ્મજ લીપ્ત રહ્યા, સીકર, ફેન, તરંગો અનેકછેરે. ભુ.
ગુરૂ વિશ્વનાથ ચરણુરજ ડોશા, સમજે તેને વિવેકછેરે. ભુત૦

૧૦-રાગ ગરબો. (કચ્છી ભાષા.)

ધારજા ધારજા ધારજા વસાહાણે ધર્મ સનાતન ધારજા;
દુઃખ દીંધલ પંજે વિષયે મંજથી, મનની વૃત્તિ હાંણે વારજા. વ૦
સદ્ગુરૂ ચરણ જે શરણ થેઇને, વેદાંતકે રાજતા વિચારજા. વલા૦
અહંબ્રહ્મ અસ્મિ એડો નિશ્ચય કરીને, આતમ સ્વરૂપઇ સંભારજા. વ.
કામ ક્રોધ લોભ મોહ મત્સર નેમદ્વેડે, શત્રુએકે શાંતિ:સેં સંહારજા.
પંઢજો પંઢપણું પંઢ ન્યારેને, પંઢકે પંઢઇ ઉદ્ધારજા વલા૦
હેલી મેલી મંડીસે હલીને જગતમેં, ઠરી પંઢ બેંકેવરી ઠારજા. વ૦
પરસ્ત્રી માધિય લેણુ જીઅ જાણે; બ્રહ્મચર્ય વ્રત શુદ્ધ પારજા. વ૦
ઋષિ પ્રભા કરજો બોધ સુણી કરે અંતરમેં;
પલપલ પ્રભુકે સંભારજા. વલા હાંણે૦

૧૧-રાગ એજ.

માણુજ માણુજ માણુજ વલા હાંણે બ્રહ્માનંદ સુખરોજ માણુજ.
 જગતમેં પાપાંડ જ; જેજ અંધ પંથતેંકે,
 બુલે ચુકે કહેં કીંમ તાણુજ. વલા હાંણેં
 દ્વૈતને અદ્વૈત જે વિચાર કરે અંતરમેં;
 આતમા અનાતમા કે છાણુજ. વલાં
 એકમેવા દ્રયં બ્રહ્મ શ્રુતિ શબ્દ પુકારેતી,
 તેં જીસ ચીગા લઇ પ્રમાણુજ. વલાં
 જ્ઞાનને વૈરાગ્ય રૂપી રતનેકે કઢોબાર;
 પ્રભુ જે સજન રૂપી ખાણુજ. વલા હાંણેં
 વિવેક વૈરાગ્ય પટસંપતિને મોક્ષ ઈચ્છા;
 સાધન સાધેને તત્વ જાણુજ. વલાં
 રૂપિ પ્રભાકર ચેસજે જગતઇ રામરૂપ,
 જાણે કરે રામકે વખાણુજ. વલાં

૧૨-રાગ એજ.

ગાઈજ ગાઈજ ગાઈજ, વલા હાંણે મોહિંદજ ગુણ ગાઈજ.
 સદ્ગુરુ મુખ શાસ્ત્ર શ્રવણ કરેને;
 બેંકેવરી પ્રેમસેં સુંણાઈજ. વલાં
 મહા અમુલ્ય જન્મ મનુષ્ય જે મલ્યો તેંકે;
 સજન વગર મવંજાઈજ. વલાં

સારને અસાર ઇસ્વરૂપ જે વિચાર કરે;
 અસાર છડેને સાર ચાહીજ વલાં
 સચા અનુભવી જેકો ઋષિ મુનિ માહાત્મા:
 સેવે તેંકે અખીએતે રાધજ. વલાં
 લેહેણું ચડી વેઓ અએ ચોરાણી જે જાને તેંકે.
 જરૂર સંહેર અંધ લાઈજ વલાં
 ઋષિ પ્રભાકર એ પ્રભુજે ભજનમેં,
 અવિનાશી મહા મોંજ ભાઈજ. વલાં

૬૩ ગરબી-રાગ એજ.

જાઓછો જાઓછો જાઓછોજી તમારું મન માને ત્યાં જાઓછો.
 સહાયછે સહાયછે સહાયછેરે જયકૃષ્ણ ગુરૂ જેને સહાયછે.
 જ્ઞાન ગંગામાં નિત્ય નહાયછેરે, જયકૃષ્ણ ગુરૂ જેને સહાયછે-ટક
 શરણાંગતને શુદ્ધ શુધારસ નિત્ય ઘોળી ઘોળી પાયછેરે
 ભાવ ભક્તિતથી દરસન માત્રે પાપના ઓધ બળી જાયછેરે-જય.
 શ્રદ્ધાસહીત જે શ્રવણ કરે તો જીવ મટી શીવ થાયછેરે-જય.
 ભયરૂપ ભવસાગરને સહેજમાં નાથ કહે પાર ઉતારાયછેરે-જય.

૧૪ રાગ એજ.

થાયછે થાયછે થાયછેરે ગુરૂ શરણે જતાં શું થાયછે,
 સોનાસરખો સમય વહિજાયછેરે, ગુરૂ શરણે જતાં શું થાયછે-ટક

જ્ઞાનગંગાનું નીર તરછોડી અવિદ્યા ખાળમાં શું નહાયછેરે-ગુર.
 ઘી માખણને વહેતુરે મુકી, છાસ પીવાને જાયછેરે-ગુર.
 ઉપદેશરૂપી માલપુડા છોડીને કોદરામાં લલચાયછેરે-ગુર.
 નાથ કહે ચેતનર કાળતણા મુખમાં, હાથેથી કેમ સપડાછેરે-ગુર.

૧૫ રાગ-એજ.

જાયછે જાયછે જાયછેરે મહા મોઘો આયુષ્ય વહિજાયછેરે,
 કાલ ક્ષણક્ષણ પ્રત્યે ખાયછેરે, મહા મોઘો આયુષ્ય વહિજાયછેરે-ટેક.
 પાણી ગયાપછી પાળ ખાંધવાથી કહે કોણ સુખીઓ થાયછેરે-મહા.
 ઘર લાગ્યાપછી કુવો ખોદાવી, અગ્નિ ચોલવવા જાયછેરે-મહા.
 ખાલપણ ખોયું રમત ગમતમાં, યુવામાં કામ લુંટી ખાયછેરે-મહા.
 વૃદ્ધ થયો પણ સાન ન આવી નાથ કહે પાછળ પરતાયછેરે-મહા.

૧૬ રાગ-એજ.

ખાયછે ખાયછે ખાયછેરે કામક્રોધ લોભ ચોર ચુંટી ખાયછે,
 સંતશરણે જતાં શું થાયછેરે, કામક્રોધલોભ ચોર ચુંટી ખાયછે-ટેક.
 મોઘો મનુષ્ય દેહ મળીઓછે તોપણ, વિવેકવિણ અથડાયછેરે-કામ.
 શબ્દાદિક વિષસમ વિષયોને, વલગી વિઘટામાં ધાયછેરે-કામ.
 દહિં જમેલું મુકીરે દિલમા પાણી વિલોવવા જાયછેરે-કામ.
 નાથ કહે સમજીને જ ગુર શરણે, નહીં તો સદા હાયહાયછેરે-કામ.

૧૭-રાગ એજ.

નાવછે નાવછે નાવછે રે ભવસિંધુ તરવાને ગુરૂ નાવછે.
જમાં મોહરૂપી જલ ગરકાવછેરે, ભવસિંધુ તરવાને ગુરૂ નાવછે. ટેક
વિવેકરૂપી હાથ જલો હલેસા, કામાદિ મચ્છનો જમાવછેરે. ભવ.
સોહં સુરતાનો સઠ ચઢાવી, વાસના વાયુનો અટકાવછેરે. ભવ.
શબ્દ સુખાન દ્રઢ સમજીરે સાનમાં, પરલે કીનારે પડાવછેરે ભવ.
સાચા ગુરૂને સોધીરે કાઢી, નાથ કહે લેવાનો લાવછેરે. ભવ

૧૮-રાગ એજ.

દાવછે દાવછે દાવછે રે, નર ચેતિલે ચેતવાનો દાવછે.
નિશ્ચયે નિશાનનો ઠરાવછેરે, નર ચેતિલે ચેતવાનો દાવછે.-ટેક.
દેહ જુદાં પણ સોહં સરવમાં, સરખે ન ધારે ધાવછેરે. નર.
નામરૂપ કચરો દુર કરીને, અસ્તિ ભાંતિ પ્રીય ભાવછેરે. નર.
દ્રષ્ટા સ્વરૂપ શુદ્ધ પોતાને પારખી, ક્લેશ સરવનો અભાવછેરે. નર.
નાથ કહે ગુરૂ જપ કૃષ્ણ કૃપાથી, મારે તો મારો પ્રભાવછેરે. નર.

૧૯-રાગ એજ.

એકછે એકછે એકછેરે, દ્રષ્ટા સાક્ષી સરવમાં એકછે.
મુદમત્તીમાં અનેક છેરે, દ્રષ્ટા સાક્ષી સરવમાં એકછેરે.-ટેક.
ધટજળ પુરિત જુદા દિસે, પણ ઘંડુનું બીજ એકમેકછેરે. દ્રષ્ટા.
તણ ખામ સાલને દિવા આદિકતે, વન્હિલો સૌમાં વિવેકછેરે. દ્રષ્ટા.

નામરૂપ મિથ્યા ભાસે માયાથી, જેને સ્વરૂપનો ટેકછેરે. દ્રષ્ટા.
નાથ કહે જે જન નહિ સમજેતો, તેના કરમની રેખછેરે. દ્રષ્ટા.

૨૦-રાગ એજ.

સારછે સારછે સારછે રે, સતસંગ સંસારમાં સારછે.
બીજો મિથ્યા માયાનો મારછેરે, સતસંગ સંસારમાં સારછે-ટક.
ખોટું સ્વપ્નુને ખોટા મતોરથ, ખોટા પ્રપંચનો ખ્યાલછેરે. સત.
ચાઈ માઈ સૌમાની રથ્યા, પળ મૃગજલવત વ્યવહાર છેરે. સત.
શુદ્ધ ચિત્તથી કર સેવા તું સંતની, મુક્તિ તણુંએ દ્વારછેરે. સત.
નાથ કહે હુને માઈ તજીશતો, હરિ મળનાં થીવાર છે. સત.

૨૧ ગરબી-રંગમાં રંગમાં રંગમાં-એરાગ.

પ્યારમાં પ્યારમાં પ્યારમાંરે, મન લોભાણું નારીના પ્યારમાં,
જાળમાં જાળમાં જાળમાંરે મન લોભાણું જગતની જાળમાં-ટક.
મન જોખનથી થઈ અલગેલો, ચાલે કુલી કુલીને કાળમાંરે. મન.
જ્ઞાન મારગની ગતી નવજાણી, અવર રસ્તે ક્યો અંધારમાંરે. મન.
શ્રીરતન ઉજગરે શીર તાઈ હુએ, રંડીગાને હુશીઆર માંરે. મન.
લેલ કુલેલ તું અંગે લગાવી, અંતરની લલકાર માંરે. મન.
સદગુરુની તું શેવા કરીલે, ફેકટ ફાંફા મારમાંરે. મન.
સત્ય કમાણી સુખેથી કરીલે, પ્રોત છોડીદે હરામ માંરે. મન.
હરી ચરણે ચિત્ત ચોડી નિરંતર, મળજે સુસંતની સમાજમારે. મ.

આદી અનાદી એકજ છે નારાયણ, ભરમે ભુલ્લી ભવ હારમારે. મ.
રાધવરામ શ્રીહરીને ભજીવે, છુટે ચોર્યાશીની જાળમારે. મન.

૨૨ ચિંતામણી.

હે મન મુઠ તું પામર પ્રાણી, ગુરૂ સાહેબકી ખબર ન જાણી.
જેણે જલખુંદ સુપેદાકીતું, તાંકો નામ ધડી નહીં લીતું.
પરમારથ ન ચીન્યોહી પાપી, જેણે દેહ અમુલ્ય આપી;
જતન કરી જઠરામાં રાખ્યો, ઉપર અંતર પછેડો નાંખ્યો.
અમૃત અહાર દીધો અવીનાસી, નકચક રૂપ કીઓ પ્રકારી.
મેળે નાસીકા શ્રવણ બનાયા, હાથ પાઉં સખ સુંદર લાયા.
રચના રચી બની બહુ તેરી, કાયા કંચન કરો હમેરી.
નાયજી ઉગારો મોઢે, નીમીશ ભજન નહીં ભુલું તોઝ.
કરૂં ખંદગી કરૂંણા કીજે, અબકી વેર ઉગારી લીજે.
શાશ ઉસાસ સંભારૂં સાંહી, જલ થલમેં પ્રભુ રહો સમાહી.
ધડીધડીકા ગુનો હમારા, તે તમ બક્ષો સજન હારા.
પરધન પર ધોવારા, વાંકુ સંગ તજી સંસારા.
કરૂં હરીતુ ભજન શીરનામું, ફરી ગર્ભવાસ નહીં આવું.
સંકટ સરવે વારો સ્વામી, નમન કરૂં પ્રભુ અંતર જામી.
સમજ સમજ પ્રાણી પછટાયો, જ્ઞાન ધીરજ દુદ્યસે ખોયો.
લાગી એ સંસારકી માયા, ખબર નહીં મેં કયાં સુ આયા.

માત પીતા મહી લાડ લડાવે, સગા કુટુંબ સખ દેખન આવે.
 નેત્ર દેખી સહુ હુલસાવે, રામ નામ તો કોઇ ન સીખલાવે.
 બે વર્ષકો ચારે જખહીં, બાલક ખેલ ભયો તખહીં,
 દશ બાર વર્ષકો હોવે જખ, સુંદરનારી પરણાવે તખ.
 કૃષ્ણ કથા સુની નવ ગમે, સ્રીયા દેખી આનંદમે રમે.
 હરીજન દેખી હાંસી આવે, તીલક ન તુલસી નિકટ ન લાવે.
 સાધ સંગતમાં કખહુ ન આવે, પરમારથકું કોડી ન ઢીવે.
 પેટ ભરે જેમ પશુ સમાનાં, શુદ્ર ભોગ ભોગવે નાનાં.
 અલપ સુખ ભોગવે નાના, વનીતા સંગ કરે નિત્ય તાનાં.
 અલપ સુખમે કરે આનંદા, જુઠો લોભ લગાયો ધંધા.
 જુઠી જગતકી હે સખ ભાજી, રંગ પતંગ જેસે રહે રાજી.
 ખ્યાલ ખુશીકો ખાવે, સપનામાં રધુનાથ ન આવે.
 પલટા કેશ સપેતહીં આયા, તાં લગ પ્રભુ નહીં સંભાર્યા.
 સાઠ સીંતેરકી જડી જખ લાગી, વિષયા તૃષ્ણા તોયે ન ભાગી.
 એડ આકડે લાકડી જલે, મનકી આશ્યા તોએ ન મેલે.
 બાંધ પકડ જમપુરીમે લીનું, જમ દુત દેખકે મનમે ખીનું.
 ધર્મ રાજકે આગે આયો, પુછ્યો પ્રાણીકાં કમાયો.
 પુન્ય ન કીનો પણ અધર્મ અપારા, કુડ કપટ ચોર કામ ન ઠારા,
 એ મેરે મુખ આગલ મત રાખો, કુંભીપાક નરકમે નાંખો.
 રોમ રોમ વીંછી તન તોડે, અજગર સર્પ મુખ મુખ મોડે.

દીનમેં જનમ ધર દશવીશા, તોએ ન સમરે જગદીશાં.
 પુનર જનમ મરણુ આવે તેરા, ભક્તિ વિના નહીં ઓધારા.
 ભક્તિ કરે તો ભવ દુઃખ ભાગે, જપ તપ દાન કછુ નવ લાગે.
 કહે પ્રીતમદાસ ગુરૂ ઉપકારી, દીઓ જ્ઞાન લીઓ ઉગારી.
 એટલી પ્રીતમદાસની ચીંતામણી, ભાવે કરી ને ગાવે.
 ગાએ સુણે સીએ પ્રેમ કરી, તેને વૈમાન પ્રભુના આવે.

સાત ભુમીકા.

૨૩ રાગ-રામકથાની ચોપાઈ.

બુધે બોધ દીયોરે એવિદા, મચ્છે મુક્ત છુટે જમ દંદા.
 કરે હરી ભજન કથા ગુરૂ સેવા, પુજે ભક્ત નિરંજન દેવા.
 રામ મિલનકું ચાહીએ આનંદા, પ્રથમ ભોમીકા ચડે ઉતંગા-૧
 ગુરૂ જ્ઞાનનો શબ્દ ઉચારે, સુની સુની વારંવાર વિચારે.
 મુક્ત દ્રષ્ટી અસ્થ લઈ જીએ, નિત્ય અનિત્ય વિવેક જાહેર,
 પ્રભુ સુપ્રીત સંસાર ઉદાસા, દુઃખ ભુમિકા હે સતવાસા- ૨
 સુકળત મન ઇંદ્રીકું લાવે, સગુણ નિર્ગુણ સમાધી લગાવે,
 બાહેર વૃત્તિ જે નાના પેષે, અંતર દ્રષ્ટિ આત્મા દેષે.
 ભય તજી નિર્ભયપદ લલચાના, ત્રીજી ભોમીકાએ લખના-૩
 મુનિમુનિ મધન ભયો બ્રહ્મમાંહી, આપે બ્રહ્મ ઓર કોએ નાહીં
 એક અખંડ અદ્વિત પદ કહાવે, સ્વપ્ના સહીતક દ્વૈત મિટાવે.
 ત્વંપદ ભયો તત્ત્વ નામ યુક્તા, ચોથી ભોમીકા જીવન મુક્તા-૪

આદિત અનુભવિ અરક અજવારા, તામેલિંન લયા ગુણ તારા;
 સચિદાનંદ રહ્યો હુએ સમાધ, ઓર કછું સંગ ભાવત નાહી.
 જ્ઞાન બુદ્ધિકા વારંવારા, પાંચમી મુમીકા હે નિરધારા-૫
 સોમે નિરમલ હોત પ્રકાશા, ચૈતનમાં હિકરત નિવાસા,
 બે સુખ હોત સુપ્રતિમાંહી, બીનજ ગાલયો બગતનાહિં;
 જ્યાં દેખે ત્યાં બ્રહ્મજ દેખે, છઠી ભોમીકા વિશ્વનપેખે-૬
 મંગલરૂપ હોઇ રહ્યો સોઇ, આપે બ્રહ્મ ઓર નહિં કોઇ,
 તુરીઆતીત શ્વરૂપ બેકાવે ઘેધ્યાતી કોઇ દ્રષ્ટ ન આવે;
 સુધિ નહિ દેહ સંકલપ નિવારા, મધુરા અંગ યથામત વારા.-૭
 બ્રહ્માનંદ લયો રસ ભોગી, તન અભિમાન રહિત સોબેગી,
 ભાવે દૈવ ભોજન લેઆવે, ભાવે આંવર આત ઓઢાવે;
 પ્રાણબદ્ધ લગે વયુ રહ્યો તશે, દેખત માત્ર દ્રગદ્રપટ જેશે.-૮
 કૌદિન સરીર ફિરે અબંધા, જેસે કાયરી ભુજંગ સમંદા,
 કૈવલ પદ પ્રમાન દશેાઇ, સાત ભોમીકા પુરણ હોઇ;
 સાત ભોમીકા વિશેષ્ટ સુનાવે, જન હરીદાસ હરખ બરી ગાવે.-૯

જ્ઞાનની સપ્ત ભુમીકા. (સાતવાર)

૨૪ રામ-ગરબી અથવા ઓધવજી સંદેશો કેજો શામને-એ રાહ.

સોમે શુભ ઇચ્છા જીવને ઉપજે,
 હોય સારા જેના પુરવના સંસ્કારજે;

બ્રહ્મ બ્રહ્મવાને તલપે મન તેહનું,
 એ તેની પહેલી અવસ્થાના આચાર જો.
 વેદાંત યોગમાં આ ભુમિકાનું આયું રૂપ છે-ટંક.
 મંગલે શાસ્ત્ર ગુરૂને સેવવા,
 ચત્તશીળ થાય મુકીને અભિમાન જો;
 તત્ત્વબોધ શ્રદ્ધાથી ઉરે ધારશે.
 સુવિચારણા એછે બીજી ભુમિ પ્રમાણજો-વેદાંત૦
 બુદ્ધે બાહ્ય વૃત્તિ વિષયોથી વળે,
 દુર થાય મનનો સ્થુલ આકાર જો;
 પરમ તત્ત્વનું ચિંતન નિત્ય કર્યા કરે.
 તનુ માનસાએ ત્રીજી સ્થિતિ પ્રકાર જો-વેદાંત૦
 ગુરૂએ વિવેક ખ્યાતિ સાધક મેળવે,
 અંતરમાં થાય સત્ત્વ તણો વિકાસ જો;
 અવિદ્યા કાર્યો સહિત બાધ પામી જશે.
 સત્ત્વા પતીમાં જ્ઞાનનો થાય પ્રકાશજો-વેદાંત૦
 શુકે જીવન મુક્ત થઇને ચોખી વિચરે,
 માયિક વિષયોનો રાગ નહિ તેને વેશજો;
 પ્રાપ્ત સીદ્ધિઓમાં અના સકિત પુરી રહે.
 અસંસકિતકાએ પાંચમી સ્થિતિનો નિર્દેશજો-વેદાંત૦

શનીએ બ્રહ્મવિના દ્રવ્ય દેખેજ નહીં,
 પર ઇચ્છાથી વૃત્તિ બહાર થાય જો;
 વાસનાની અતિક્ષીણતાને તે અનુભવે.
 ષઢાર્થ ભાવની તે છઠી દશા કહેવાય જો-વેદાંત૦
 રવી તુર્યામાં બુદ્ધિ દૈવત્ય રૂપે રહે,
 તુટે નહિ કદાપિ સમાધિ વિવેક જો;
 નથુરામજી પ્રતાપે કહેછે પ્રેમજી,
 સપ્ત ભુમિકા પૃથક પૃથક પ્રત્યેક જો-વેદાંત૦

૨૫-જ્ઞાનકુંચી રાગ ભુજંગી.

કશી વાતનો ખરખરો મન ન આણો,
 સુખ દુઃખ તે દેહના ધર્મ જાણો;
 કરો ને તમે કોટી લક્ષ વિચાર,
 લખી વાત મિથ્યા ન થાએ લગાર.—લખી૦

હરીચંદ્ર રાજ મહા પુણ્યવાન,
 નહિ કોય સંસારમાં એ સમાન;
 તેણે નીચ ધેર ભર્યો નીર ભાર.—લખી૦

સતી મુખ્ય કહાવે અદ્યાજી જોહ,
 જના નામથી થાએ નિષ્પાપ દેહ;
 તેણે ઈંદ્રસાથે કર્યો વ્યભિચાર.—લખી૦

જુઓ જનકીજી પડયા દુષ્ટ હાથ,
 જેના સ્વામીછે કોટી પ્રહાડ નાથ;
 આપે આપ લક્ષ્મી તેણે અવતાર.—લખી૦
 વહી પાંડવોની કહું એક વાત,
 જેના સારથી નિત્ય વૈકુંઠનાથ;
 હર્યા રાજ રિક્ષિ તથા નિજનાર.—લખી૦
 મહા પુજ્યકારી જેને સિદ્ધનાથ,
 ચાલી નિસરે આનારી લૈવન સાથ;
 બહુ કષ્ટ વેડયું તેણે વર્ષ બાર.—લખી૦
 સામાટે તમે બાર માથે ધરોછો,
 વહી હું કરું હું કરું એમ કરોછો,
 કરો તે તમે ચિતમાથે કરાર.—લખી૦
 કરી વિનતી સર્વને કહું વાત,
 રચ્યા જીષણે તે સુણો શ્લોક સાત;
 ધણું સાંભળ્યા બેગ સાધુ વિચાર.—લખી૦

જ્ઞાન ગીત.

૨૬—છંદ લલિત.

સદ્યુર તણા શર્ણને મહો, અખિલ જનમની આપદા દહો,
 ગુરૂપદાં તમાં સર્વ સંપદા, ત્રિવિધ તાપદા શાંતિદા સદા. ૧

સદગુરૂ તણી સેવજે કરે, વૃજીનવારધી અંજ સાતરે,
 ગુરૂ પદાંતની પાંચુ પર્શહી, અમિત દેહના દોષ કર્ષહી. ૨
 ગુરૂ પ્રસાદની જ્ઞાન પામાયે, વિષય ભાવના વેગી વાળીએ,
 ગુરૂ સુખામૃત પાન કીજીએ, લગનતાં ધરી લાલ લીજીએ. ૩
 તજી પ્રમાદને યત્ન તે કરે, જગત યંત્રમાં ફેર નહિં કરે,
 સત કૃતી કરી સ્વાંત સોધજે, વિષય વાતથી ચિત્ત રોધજે. ૪
 સુધ વિચારથી સારવાર જે, વિર સદૃશ્યથી વૃતિવારજે,
 સમ દમાદિને સંધ સાદજે, વિદિત તત્ત્વને વૃંદવાજજે. ૫
 વિષય વાતની તાત ત્યાગજે, મુદિત પાપથી મુક્તિ માગજે,
 કવચિત કામના કુટ નાણજે, તન ધનાદિને જીઉં જાણજે. ૬
 કુલ કુટુંબવા બ્રાત ભામિની, કુલક કામદા ધોતિ દામની,
 કુટીલ કેલમાં દીનદંપતી, કલુપ કાંતને નેક નામતી. ૭
 સકલ સાજજે આશકરણી, અરર આપદા અંતજે ધણી,
 સમજી મર્મને સુલકતા હરે, કદી કું પંથમાં પાવ નાંધરે. ૮
 સુરિત સંપદી સર્વદાસજે, અસુર સંપદી અંગથી તજે,
 પ્રથમ સંપદા મોક્ષદા સહી, અપર બંધકા કંશહા કહી. ૯
 અધમ જંત જે આસુરી ગ્રહે, નિરય નાથની સાશ નાશરે,
 સુધર સંગ્રહે દૈવી સંપદા, અસુય આસુરીના દરેકદા. ૧૦
 સજી સુભાંગને બોધ સાધજે, લખી નિજાત્મને દ્વૈત બાંધજે,
 ગરિય જ્ઞાનથી અંધિ ગાલજે, વિરજી વિશ્વને બ્રહ્મ ભાલજે. ૧૧

પરમ તત્વમાં ધારી ધીપણા, તુરત સાગળે આન ઇષણા,
 સજગ સાધળે યોગ સંપત્તી, નકીલ ન્યુનતા રાખળે રત્તી. ૧૨
 રહસિ દેશમાં થાન થાપળે, પ્રણવ ધ્યાનથી પાસ કાપળે,
 મન ગીરા સદા મૌન રાખળે, વિવિધ વાસના દુર નાંખળે. ૧૩
 પ્રણીત વૃત્તિની એકતાનતા, સુમતિ સંવેદતાસ ધ્યાનતા,
 વિગત વાતમાં દીપ ભાયથા, ચિહિત ચિતની ઉપછે તથા. ૧૪
 રમણ રાજ્યે યોગ યુક્તનો, અતિ અગાધ છે મોર મુક્તનો,
 સુખ સમાધીમાં સ્વરી જલહે, નિર અગમ્ય તે સામ સુકરે. ૧૫
 લલિત છંદ એ છંદનો, મુગટ માનળે ચોર ચંદનો,
 રસીક લાભ છે જ્ઞાન ગીતનો; સુજન સાંભલો પોસ પ્રીતનો. ૧૬

બુદ્ધીને શીખામણ કચ્છી ભાપાનું પદ.

૨૭ રાગ—કુંભનો.

તું નિજ સ્વરૂપ સંભારરે બુદ્ધિ, તું આત્મ તત્વ વિચારરે 'બુદ્ધિ;
 તું ભટકમ ભવજલમેં, હાણિ ભમજ મ દુઃખ દલમેં દોડ.
 લક્ષ ચોરાશી તું બહુ ભમૈએ બુદ્ધિ, તેં જે અજ માન આયો અંતંડ;
 હીન રતન રતનરે બુદ્ધિ, તુ પામૈએ પુરવ પુન્યસે—તું નિજસ્વ૦
 તો તુઅછ કાજ સુખજે કાજરે બુદ્ધિ, ભવદુઃખ દિઠે બહુ ભાતભ;
 તું અજમાન થૈએ ઉપરામરે બુદ્ધી, હિનસોણે જેડે સુખનું—તું૦
 કુડો કુલ કુદ્ય પરિવારરે બુદ્ધી, તેં મૈ આશકત થૈએ અજણસૈ;
 તો કેરૂ આર્યિં હેકી યારરે બુદ્ધી, બુકો આતમ પ્રિય મંજમે—તું૦

રઈ દેહ વક્ષ આપુડારે બુધી, તું તો લોભાણીએ મધ લારમે;
 દિન રાત્રી ઉંદર કતરીએ બુધી, નીચૌકાલ વ્યાલ વાટ ન્યારે તો-હું.
 તોડે પોચાણુ સાથે પરદેશરે બુધી, તું તાંખો ભર મહિન દેશમે;
 હાણે ટાણે વૈથી વાટરે બુધી, નકા મુલ ગંઠડી ગમાઈ-તું નિજ
 સદ્ગુરુ શરણુ તું સોંઠરે બુધી, જુકો જ્ઞાની અનુભવી મહાત્મા;
 તિતપાંચે જે પંથ તું પૂઠરે બુધી, જાંચ આરોઅચેહીન જનજે-
 રામનામ જપ ધ્યાન કરરે બુધી, જેથી પ્રગટે પ્રેમ લક્ષણાં;
 તુ રામસૈથી તદ્દરૂપરે બુધી, ટરે ભેદ પરમ અનાદીજ-તુ નિજ
 થીએ પરમ નીર્મલ મનરે બુધી, તેમે શુભ સાધન અચે ખરા;
 વિવેક વૈરાય પટસંપતીરે બુધી, ઇત્રે ચોથો તાં હાણેજયાં-તુ નિજ
 મોક્ષ ઇચ્છાકો નતી કરીએ બુધી, જુકો દુઃખ નાશ સુખરૂપ આગે
 જંધામમે વેંજી ન વરણુ બુદ્ધી, ભગ્ન ઘટાકાશ મહાકાશવત-તુ
 તુ તત્ત્વજ્ઞાનકે પામજ બુદ્ધી, જેથી મોક્ષ મીલે તતકાલમેં;
 તો જે મીટે જન્માદિક બંધજ બુદ્ધી, જુકો મુંમે ભાર્યો તો જે સંગમે-
 ઇંતા જીજ્ઞાસા કાલજે બોધરે બુદ્ધી, સેતા ચેયો જીજ્ઞાસુ જેહે તસે;
 ઇચ્છે પીતાબર રામરે બુદ્ધી, નિજધીયજી ધીજી યાહસેં-તુ નિજ

૨૮-રાગ કુંજનો.

આંજે દરશનજી અએ આશરે મેરામ,
 આંજે ચરણેજી અએ પેઆશરે મેરામ.

નિત્ય તલખાતી તીન કારણે;
 જીંઘ જલહી તલપે મીનરે મેરામ.
 જીંઘ ચાતક મેધ જલખુંદ લાએ,
 પક્ષ વોણા પક્ષી જીંઘ માલરે મેરામ.
 નદા વાછડા માજે દુધલાએ,
 તીંહ તલપે મુંજે મનરે મેરામ.
 આંજે મુખ દહેજ ચાહેશ,
 જીંઘ દેવકી રૂં ધૈ કંશરે મેરામ.
 રાજ કન્યા રૂં ધૈ ભોમાસુરે,
 જીંઘ ગજહીં રૂં ધેઓ જલજીડરે મેરામ.
 તીંહ આઠ રૂં ધૈ અજ્ઞાનસે,
 જીંઘ ઉનીઝ બંધન છોડે આ મેરામ
 દુખ દાયક દુષ્ટ જે ડલમેં,
 તીંહ મુંજે જનમાદીક બંધરે મેરામ.
 મટે મુલ અજાકે મારે તે,
 આંજી ભગત વછલતા મુણીએ મેરામ.
 મુણી ઉમંગ ભરે ઓ મુંજે હીંઅડો,
 આંજે અધમ ઓધારણુ નામરે મેરામ.
 મુણી હરખ ભરે ઓ મુંજે હીંઅડો,
 જપ તપ વ્રત કષ્ટ નથી કરી આં મેરામ.

કાલા વાલા કરી આં આજે નામજા,
 વેદ શાસ્ત્ર અર્થસે ન સમજા મેરામ.
 એક અક્ષર ગુરૂએ વતાવ્યો,
 સુણી આર્ત ભક્તજી અરજ મેરામ.
 નીજ બરધકે સંભારેઓ,
 તોહ મુકે મલો તતકાળે મેરામ.
 સચી અંતરજી પ્રીત પાલેતે,
 એઓ પ્રીતમ આઈ ન ઓડખાં મેરામ.
 ન્યાં વિના જગ જહાનમેં,
 તન મન ધન વચ પ્રાણુરે મેરામ.
 કુલ જ્ઞાન કરીઆં આજે નામતાં,
 થોડો ચેઓ ઘણું કરી જાણુજે મેરા.
 સરવે અંતર જમી આતમાં.
 ઇંચ ચહે પીતાંમર રામરે મેરામ.
 આંજી ચરણમેં ચીત ધારીઆં.

૨૯-રૂપિરાજના પદ.

ભલે શુકન થાયે સારાં, આનંદ છેરે લોલ.
 મલો લાકડીનાં ભારાં, આનંદ છેરે લોલ.
 ભલે નવે ગ્રહ રૂઠાં, આં

ભલે દુધ મેહ વુઠાં. આ૦
 હાલ મરણથી ન ખીવું; આ૦
 ભલે કોટ વરષ જીવું. આ૦
 ભલે પુષ્પ લૈ પુજે, આ૦
 ભલે ધુળ નાંખી ધુરૂજે. આ૦
 ગણેા ગુણી અલકે ગાંડે; આ૦
 ભલે ભાવે એમ ભાડે. આ૦
 ગણેા રાયુઓકે રંટી. આ૦
 ભલે પારખો પાખંડી, આ૦
 રૂપી રાજના રૂઢાએ, આ૦
 વ્યાપી રહ્યો છે સદાએ, આ૦
 કેઠનો પુટંયો ન પુટે, આ૦
 ચોર હાકમ ન હુટે, આ૦
 ભલે મમળો હાથી હુદો, આ૦
 ભલે બંધીખાને બાંધો. આ૦
 ભલે રહુ સદા ભોગી, આ૦
 ભલે મળેા રૂપી ભાજી, આ૦
 ભલે મલેા રસોઠ તાજી, આ૦
 ભલે ધીરમન થાપો, આ૦
 ભલે અપમાન આપો, આ૦

વેમ બહી થાએવાની, આ૦
 પ્રવકામ જુએ બ્યાની, આ૦
 ઋષિરાજ રામ રાજી, આ૦
 હવે કામ ઈજ કીજે, આ૦

૩૦—૫૬ બીજું.

આ તો સાચુકે સ્વરૂપનું, આ શું થયું રે લોલ.
 જગત જાણે છે અપનું તે ક્યાં ગયું રે લોલ.
 યામ રેલી શીભાળું; આ શું થયું રે લોલ,
 કામ કળી યુગનું કાળું, તે ક્યાં ગયું રે લોલ.
 આ જગત લાગે અવળું; આ શું થયું રે લોલ.
 મગા કામ કરે સવળું, આ શું થયું રે લોલ.
 મુખ દુઃખ થયું સરખું, આ શું થયું રે લોલ.
 પાપ પુન્ય તાળું પાનું, તે ક્યાં થયું રે લોલ.
 જમણ લાગે વેઠ જેવું; આ શું થયું રે લોલ.
 નર્ક ચોરાશીનું દેવું; તે ક્યાં ગયું રે લોલ.
 રૂષિરાજ રામ રાજી; આ શું થયું રે લોલ.
 મન મેવા શીપાજી, તે ક્યાં ગયું રે લોલ.

૩૧—૫૬ ત્રીજું.

હવે કોણ જાએ કાશી; ચીંતા ટળીરે લોલ;
 મળેયા વૈકુંઠવાસી વેળા ટળીરે લોલ.

સીદવાત રાખું છાની; ચીંતા ટળીરે લોલ.
 મને વાત લાગી સાચી; વેળા ટળીરે લોલ.
 કેદ કારમી ચઢીછે; ચીંતા ટળીરે લોલ.
 ગાંઠીયું પ્રેમની પડીયું છે; વેળા ટળીરે લોલ.
 અસલ વાત ઓળખાણી; ચીંતા ટળીરે લોલ.
 કીઆ જન્મની કમાણી; વેળા ટળીરે લોલ.
 ખતક સરજનાર ઓળચો; ચીંતા ટળીરે લોલ.
 હરખનો સમુદ્ર છોડયો; વેળા ટળીરે લોલ.
 જગત તણ ખસા સુખાણું; ચીંતા ટળીરે લોલ.
 મોક્ષ જીવતાં હું માણું, વેળા ટળીરે લોલ.
 રૂપીરાજ રામ રાજી; ચીંતા ટળીરે લોલ.
 ચીંતા કરી જન બળેદાજી; વેળા ટળીરે લોલ.

૩૨-લજન.

દુર ખેડન મત જાઓ મેરે ખાલા, દુર મલેંગા હાઉરે;
 માછા રૂપ ધરી સંખાસુર માર્યો, વેદ લીખા ચોરાઉ.
 ચાર વેદ પ્રભાકું દીના, ત્યાં ન દેખા હાઉરે—દુર. ૧
 સાત સમુદ્રકી ગોરીકીની, મેરૂકીનું રવાઘઓરે,
 ચૌદ રતન મંથન કરી લીના, ત્યાં ન દેખાહાઉરે—દુર. ૨
 વરાહ રૂપ ધરી પરવત તોડયો, પૃથ્વી ડાઢ ચડાધરે,
 આઠ પૃથ્વીકો થીર કરી થાપી, ત્યાં ન દેખાહાઉરે—દુર. ૩

- નરસંગ અવતાર બહાદે, અસુરકો ભય દેખ લાવારે;
બડો દૈત્ય હરણા કંશ મારયો, ત્યાં ન દેખાહાઉરે-દુર. ૪
- વામનજી અવતાર બાલ હૈ, ત્રણ ડગલામેં પાઉં;
બલીકો છલી ઇંદ્રકો દીના, ત્યાં ન દેખાહાઉરે-દુર. ૫
- પરશરામ અવતાર ભક્ષા હૈ, મેં માંકો મસ્તક છેદાઉ;
ત્રહી ફરસી નિક્ષત્રીકીની, ત્યાં ન દેખાહાઉરે-દુર. ૬
- રામચંદ્ર અવતાર ભક્ષાહેં, દશ મસ્તક છેદાઉરે,
સોનેકા લંકા બરકટ ઢાલી, ત્યાં ન દેખા હાઉરે-દુર ૭
- મેં નહિં જાઉં જસોદા મૈયા, નહિ ચરાઉં તેરી ગૌવારે,
માખણ રોટી દેને જસોદા, લેલે કુંવર કનૈયારે-મેં નહિ. ૮
- માટી રેખા તે મુખ દેખ લાયા, ચૌદ ભોવન દેખ લાયા,
ચૌદ રત્નને સાત સમુદ્ર, માતા વિશમેં પાવા-મેં નહિ. ૯
- ગીરીવરથી આવો નંદજી પંધાર્યાં, સાથે બલભદ્ર ભાઇરે,
સુરકો સ્વામી પ્રભુ તમારી લીલા, મુખે ન જાઇ કહીઆરે-મેં. ૧૦

૩૩-શ્રીકૃષ્ણનું હાલ રહું.

ગોકલ આઠમનો જનમ થયો, ગોકલ તારો ગામ,
નંદ બાવાને ઘેર જન્મ થયો, કોડે કાનુડો નામ,
બાલકનું હાલ રહું ગાઇએ, દોઢ,

છાના રો ચુપ પાણી લાજઈ ભરી કાવું નીર,
 છાના મારા વીર, પછે આવીને તારી દોરડી તાણું.—ખાલક. ૧
 ગંગા જમનાનાં નીર મગાવું, ઉના જલે એને નવરાવો,
 આછો રૂમાલીઓ એને ઉઢાડી, એને ઉરમાં લઈ ધવરાવું—ખા. ૨
 પ્રીતે ખંધાવું પારણાં, પોઢાડો નાના ખાલ;
 આવતા જવતા દોરડી તાણું, કુંવર કાનુડાને કાજ—ખાલક ૩
 ઘેલો ન થાતું ગોવિંદા, તાણી તાણી ન રોધએ,
 છાના રો છોકરા, તારી માને ભરવું પાણી—ખાલક. ૪
 દાવા હાથમાં દોરડીને, જમણાં હાથમાં માળા,
 તો માસી પુતનાને આવ્યા મળવા, એને ધાવે આના બહુચાળા—૫
 દાખલો ભરાવું તને ચુરમે, માહેં સાકરને ખાંડ,
 થાભલા થુભી તમે ઉભવાર હો, કેડે ખંધાવું કાન—ખાલક ૬
 મોમો ભરાવું તને ખારકે, કુંડલ પેરાવું કાન,
 મોરલી એજ ગમોહી ગયાં, તો સાંભળો ભગવાન—ખાલક ૭
 હીરે ભરાવું તારી જોરડી, માથે સોનેરી ટાપી,
 ગોકલ નંખાવું તારો માંડવો, તને પરણાવું વ્રજની ગોપી—ખા. ૮
 કૃષ્ણ મારાજનું હાલોડોને, ગણવંતે ગવરાઈઓ, તો ગાયે જશોદા માતા
 ગાઈ ગણવાવી સુણાવે તેને વૈકુંઠ હોજો વાસ—ખાલક. ૯

હીંડોલા.

૩૪-રાગ-સૌરઠ મલાર.

ઝુલત હૈં નંદલાલ, નવલ પ્રીયા ઝુલત હૈં નંદલાલ-ટેક
બહુત બનાએ હીંડોરો બાંધ્યો, નવલ કદમકી ડાલ-નવલ ૧
સુંદર શ્યામ હીંડોડે ઝુલે, ઝુલાવત સખ ગોપાલ-નવલ ૨
બુથમલી નિરખત ટ્રિજનારો, ગાવત ગીત રસાળ-નવલ ૩
અભાનંદ વસે ઉરમાંહી, ગુણ સાગર ગોપાળ-નવલ ૪

રાગ-એજ.

નવલ પ્રીતમ દીન શ્યામ, ઝુલત પ્યારો નવલ ધનશ્યામ-ટેક
મોહનલાલ હિંડોરે ઝુલત, અજ જનકો વિશ્રામ-ઝુ.-૧
રાધા આદિ ખડી વ્રજનારી, ઝુલાવત કરી હામ-ઝુ.-૨
સુંદર નવલ હિંડોડે સોલે, બાંધે મોતી નદામ-ઝુ.-૩
અભાનંદ રહે ઉર અંતર, એહી છખી આહું જામ-ઝુ.-૪

૩૫-રાગ એજ.

રશીક શ્યામ નવરંગી, હિંડો રે ઝુલે રશિક પ્રીયા નવરંગી-ટેક.
હરિવર નવલ હિંડોરે ઝુલે, નિરખન અંખીયા ઉમગી-હિ. ૧
કેસર તિલક અજબ બન્યો હેં; અજબ બની તન અંગી-હિ. ૨
સુંદર પેચ પાગકે છુટે, સુંદર લટકત કલંગી-હિ. ૩
અભાનંદ રશિક પ્રીયા ઝુલત, શ્યામ ચતુર દ્વિસંગી-હિ. ૪

૩૬-રાગ એજ.

ઝુલત રાધા ગોરી, પ્રીયા સંગ ઝુલત રાધા ગોરી—ટક
 એક ઓર ઠાઠી ગોવાલ મંડલી, એક ઓટ ગોપ કિસોરી—પ્રી.
 વારા ફેરી દોય ઝુલાવત, પકડ હીરકી દોરી—પ્રી.
 પ્રીતમકો મુખ નિરખત ખ્યારી, જોહી યુલયંદ ચકોરી,
 પ્રહ્લાનંદ જત ખલેહારી, જુગજગ અવી ચલ જોરી—પ્રી.

શ્રી રાધાજીનો વીચાહ.

૩૭-રાગ કલ્યાણ.

હે સાહેલીઓ કહો મુજ માતને,
 જઘ વિચાહની વાત કહો મુજ તાતને;
 રાધાજીને વર વરવો છે નંદ તાણું કુમાર,
 ઉતાવળા સાહીત કરીને, સીદ લગાડો વાર;
 મન માહરું તન તલખે આજ તો,
 નંદનો નઠોરલાલ હીંચોળે ઝુલતો;
 માડી મારું મન લોભાણું કરવી એવી પેર,
 મોરલીધર મોહન રૂપાળો લાવો આપણે ઘેર;
 શું ઘેટ્ટી થઇ તારી બુદ્ધી ક્યાં ગઇ,
 નંદનો નઠોરલાલ આવશે નહીં.
 મુણી રાધીકા કરે કલપના તજવા મારા પ્રાણ,
 અન પાણીજો આરો ગુંતો, નંદ બાવાની આણ;

માત્રાત કહે આ કારણ ખરૂં,
 નંદનો નઠોરલાલે કામણ તો કર્યું;
 જમ જશોદાજી કહે છે બ્રહ્મ જ્ઞાનકી નાર,
 રાધા સાથે પરણવાને, કરે કાન તૈયાર;
 કૃષ્ણ મા તુમારી, આ શું તેં કર્યું;
 સોળ વરસની કન્યાને કેમ હું વરૂં;
 સાત વરસની ઉમર મારી, સુણજે મારી માત્ર;
 કળે કહું કરશે નહીં માતા, થાશે મારી વાત.
 નંદરાયની રાણી બોલીયાં, વર નહીં કે કન્યાને,
 એ સધળું હું સાચું કહું છું સુણજે સરવે જન કાને..
 દાસીનું કેણું સુણીને, થઈ સામા ઉદાસ;
 ગીરધર વર ગોપીના વલ્લભ, પુરો મારી આશ,
 ગમ પ્રભુકને શું કહું તને,
 ક્ષેત્ર કરી ખરી, જગતમાં મુને.
 બોલ સાચું શું બોલીને, મધુપુરની વાટ
 સમ ખામ સગપણ તેં કીધું, જમનાજીને ઘાટ.
 વિચારી જે મતી, હું બોલતો નથી,
 વેચવાને દહીં માટે, માર્ગે જતી.
 હું વરી છું નંદ કુંવરને, સુણે જસોદા માત્ર,
 જે દીન નાની હતી તે દીન વરી સાક્ષાત.

જોખન ધરતો, મુજ મન હરતો વરસ થયાં છે વીશ,
 તે દહાડાની હું કેમ જાણું, સાચો તું જગદીશ.
 કૃપા હવે કરી, તમે મુજને વરો,
 અખળા જતીને ઉદાસ શીદને કરો;
 કૃષ્ણ કહે કામીની હું તુજને તો વર્યો,
 તારું હેત જોવાને, મેં ઉદમ તો કર્યો.
 બુલચુકકૈ ખામી, હોય આમો ઝાર,
 સુધારીને વાંચી લેશો, નમું હું વારંવાર;
 પુણ્ય થયોછો વીવા આજે, જે સાંભળે નરનાર,
 ભગવાન કહેછે ભાવ ધરીને, ઉતરશે ભવપાર.

શ્રી જશોદાજીને વૈરાટ દર્શન.

૩૮-ભજન.

એક સમે પ્રભુ ગોકુલીઆમાં રમતાં દીઠા જદુરાયજો,
 બલભદ્રજી કેહે શુણો માતાજી માવો માટી ખાયજો.
 રંગે ભરાણાં રીશે ભરાણાં માટી મખાજો માવજી,
 મુખ ઉઘાડીને જુએ માતાજી દીઠાં ચૌદ બ્રહ્માંડજો.
 બાઘ પાડોશણુ બેન મારી સાંભળતાં સુખ થાયજો,
 આજ સપનામાં મેંતો કૈતક દીઠો માવાના મુખમાંયજો.
 આકાશ પાતાલમેં તો વૈકુંઠ દીઠાં બ્રહ્મા વેદ ભણાયજો,
 તેત્રીશ કરોડ મેંતો દેવતા દીઠા માવાના મુખ માયજો.

ઈંદ્ર તણું ઇંદ્રાસન દીઠાં, ધર્મપુરી ધરમરાયજે,
 જટાધારી મેંતો સીવજી દીઠા માવાના મુખ માયજે.
 ચાંદ દીઠો સુરજ દીઠો કૃષ્ણને બલદેવજે,
 કમેરીનાંગ મેંતો બાવો દીઠો માવાના મુખ માયજે.
 બલીરાજની મેંતો બેઠક દીઠી, બળ દીઠો બળદેવજે,
 બારોએ મેઘ ઇંદ્રાસન દીઠા, માવાના મુખ માયજે.
 નંદ જશોદા મેંતો દેવદીજી દીઠા, ગોપીને ગોવાલજે,
 કંશરાજની મેંતો કચારી દીઠી, માવાના મુખ માયજે.
 ગોકલ દીઠો ઇંદાવન જોયો રાશલીલા નીત થાયજે,
 સોરોસો ગોપીઓ વચ રાધાજી દીઠા, માવાના મુખમાયજે.
 ગંગાજી દીઠા મેંતો જમુનાજી જોયા, અણુશઠ તીરથ થાયજે,
 સોરમે ગાટ મેંતો ધોવરકાજી દીઠા, માવાના મુખ માયજે.
 ધરણીધર મેંતો નાંગ દીઠો, લક્ષ્મી પ્રગટ થાયજે,
 ઐરાવત ગજ મેંતો હાથી દીઠો, માવાના મુખ માયજે.
 વાછડા દેરો મેંતો વાડો, દીઠો, નવલક્ષ ધેતું ચરાયજે,
 મૈ વેંચતા મૈયારી દીઠી, માવાના મુખ માયજે.
 નવ નીધને અષ્ટ સીધ, સહસ્ર ક્ષુશ્રી નાગજે;
 અસ્તુતી કરતાં મેંતો નાગણી યું દીઠી, માવાના મુખમાયજે.
 સાઠ કુંડ ઉદ્દેશ થયા, નીરમલ નીરભરાયજે,
 ચોરાસી કોશ મેંતો પ્રકમાંઉ દીઠીયું, માવાના મુખ માયજે.

સાત સમુદ્ર સાગર દીઠા, મેરૂ પરવત રાવાયજો,
 રતનાગર સાગર મેતો ગોમતા દીઠા, માવાના મુખ માયજો.
 તાપી ત્રવેણી મેતો ગોમતી દીઠા, અણુશઠ તીરથ થાયજો.
 નવશે નવાણું મેતો નદીયું દીઠીયું, માવાના મુખ માયજો.
 ધન જશોદાજી ભાગ તારા, પ્રભુજી પ્રગટ થાયજો.
 જતન કરીને જરવશેતો, આયો હીરોહાયજો.
 ભુમીકેરાં ભાર ઉતાર્યા, સેવકની લીધી સારજો.
 ગાયે સીખે સુણે સાંભળે, તેને ચારે પદારથ થાયજો.
 ન ગાય નંદા કરે, તેનો એરે અવતાર જાએજો.
 દયારામ વિનતી વહે, સાહેથાજો કૃષ્ણદેવજો.
 ચરણ કમલની આશા રાખે, ભવના કુખ કાપજો.

૩૯ રામ કથાનો સાર.

શુક દેવજી વાણી ઓચર્યાં, રાજ પરિક્ષિતજી શ્રવણે ધર્યા,
 સર્વદેવતા પુષ્પકી વૃષ્ટીકરે, રૂડીરામકથા શુકદેવજી કહેછે પરિક્ષિતરાયને
 ત્રીભુવનમાં શુણ્ણતાં સહના પ્રાશ્નિત પ્રલય થાયછે,
 રામરાજ બેસાડયાની વાત પુછે, એવી અજ્ઞેધ્યામાં થાએછે ખુશી-૩.
 કે રાણીકે ગૈ આવીને લાગાં પાય, વરદાન માગ્યોને રામ વનમાં જાય,
 મારા ભરથજીને અભીશેક થાય-રૂડી રામ કથાં
 કે સુણ્ણતાં દશરથજીનાં પ્રાણ ગયાં, એવા રામચંદ્રજીને સમાચાર થયાં,
 રામરાજ મેલીને વનવાસ ગયાં—૩૦

કે રામ પંચવટીમાં જાઈ પર હુર્યાં, ચીરજટાને વનકલ ધર્યાં,
સરવે દેવતાઓના કારજ સર્યાં-૩૦

કોએ કોએ રાક્ષસને મારેછે, ભોમીનું ભાર ઉતારે છે,
પ્રભુ પોતે વન સધાર્યા છે-૩૦

ત્યારે નારદજી લંકામાંએ ગયાં, એવા જનકીજીના સમાચાર થયાં,
હવે રાવણ બેસી શું રેહ્યાં-૩૦

તારો શત્રુ વનમાં આવ્યોછે, સાથે જનકીજીને તેડી લાવ્યો છે,
તારો હરણ કર્યાનો લાગ આવ્યો છે-૩૦

ઢાળ બીજું.

કે સીતામૃગ બેઠને મોહ પામ્યા, આવી રામચંદ્રજીને પાય લાગ્યાં,
એવી કાંચલડી સોહીએ સ્વામી, પ્રપંચ કરી સીતાને હેરવા રાવણએ.
કાયા કનક કરી માયા ધરીને મૃગ તણે રૂપ લાવીએ,

શુભ્રતા ધનુષ લઈને રામ વનજાએ,

ડંકી મારે મૃગના અંગતણી, રામ પ્રાણ લઈ જશે નાશી-પ્ર૦

કે બીજા બાણે એના પ્રાણ ગયાં, એવા લક્ષ્મણજીને સમાચાર થયાં,
લક્ષ્મણ રામ જણીને વાર ચડ્યા-પ્ર૦

જેગી રૂપે રાવણ આવ્યોછે, આવી અલખ જગાડી મનભાવ્યોછે,
સતી સીતાજી ભીક્ષા આલો-પ્ર૦

કે સીતા છાપ ભરે સગ કુલડે, તમે લેઓરે જોગેશ્વર દાનકરી-પ્ર.
બાંધી ભીક્ષા અમે નહીં લઈએ, અમે લેશું રામકી નાર ખડી-પ્ર.

કે પાપી હરણ કરીને લઈ જાયે, રામ વિનાવારે કોણ ચડે,
રાવણ લંકાને મારગ જાયે—પ્ર૦

પશુ પક્ષી હાહાકાર કરે, દેવતા સ્વર્ગ તણા બહુ શોક ધરે,
અગ્ની આકાશે હાહાકાર કરે—પ્ર૦

અશ્વ પાલવ વાડી નવ કુલે, ત્યાં સીતાજી બેઠા હેઠલણાં,
કોઈ કારણીઆ કોઈ દાસી ચલે—પ્ર૦

નૃગ મારી રામ લછ્મન વરેઆ, હરખે ભરી મઠીમાંએ ગયાં,
નવદીકા સીતાજી ઢરણે ઢરી—પ્ર૦

કે રામ રૂદન કરીને વનમાંએ ગયાં, મુખે સીતા સીતા આચર્યાં,
પશુ પખીને પુછી શોધકીધાં—પ્ર૦

ફરતાં પ્રરતાં ત્રણ માસ ગયાં, રામ સીતા વિના નિરાસ થયાં,
પુછી અજનીત પરવતપર હર્યાં—પ્ર૦

ઠાળ ત્રીજી.

એવા અંગદ સુગ્રીવ હનુમતા, વાડીમાંએ બેઠા જાગતાં,

કોએ દીઠાછે ભગવંતાં, હો લછ્મનજી ગઢ લંકામાં.

જરમારે જાવુંછે, એમ કહે હનુમાન રામ પ્રતાપે,

સીતાજીની શુદ્ધ લાવશું, રામ કહે સીતાજીની શુદ્ધ લાવો,

મારે રાવણ સાથેછે ધાવો, અહીં જનકીજીની શુદ્ધ સંભારો—હો.

રામચંદ્રે બેઠા ફેરવ્યાં, હનુમાનજી હાથે લઈ રાખેયા,

બહુ રસ કરીને કામ સીધ કીધાં—હો લછ્મનજી.

કહે તો રાવણને રણમાં રોકું, કહે તો કુંભકરણ ચપટીએ જોકું.

કહે તો હેમ નગર જલમાં ધોડું—હો લછમનજી.

રામચંદ્રે મુદ્રિકા આપે, બહુ વજને કરીને પુઠ થાપે.

રામે દુરપંથ લીધાં કાપી—હો લછમનજી.

જેયા ચોક ચોરા પેઢી, જેયા મોલ સમીંદરને મેડી.

જેયા ડેરાં ડેવલને ડેરી—હો લછમનજી.

જેયા કોટ કુંધરાને બારી, જેયા છાજ છપરાને બારી.

એવી હનુમાને લંકા હેનેબારી—હો લછમનજી.

માતા કૌશલ્યા રામ કુશલ જોએ, મારા લછમનજીની મત મોટી.

હવે રાવણની જવી થોડી—હો લછમનજી.

કે આ વનચર વાડીમાં બેઠા, આ શુ પાલવજડે બઈ બેઠા.

સતી સીતાજી દ્રશ્ટે દીઠા—હો લછમનજી.

આં વનચર કયાથી આવ્યો છે, મુદ્રીકા કયાંથી લાવ્યો છે.

રામચંદ્રે સંદેશો કહાવ્યો છે—હો.

આ વનચરને પુધેઆ લાગી, માતા સીતાજીકને આજ્ઞા માગી.

સરવે જડબીડ નાખ્યા કાપી—હો.

સરવે જડબીડ નાખ્યા કાઢી, સરવે રખવાવા થયા નાશી.

આંબુ ભેખુલ સંભળાવે છે—હો.

અસુર રક્ષાતે સામા થયા, કાયર હતાં તે ભાગી ગયા.

સરવે રાક્ષસુ ગયા નાશી—હો.

આ ઇંદ્રજીત જીતવા લાગા, આ બાણ તપ્ત કીધી આડી.
 આ હનુમાનને લીધા બાંધી.—હો૦
 સરવે તેલ ગોધડા લાવેછે, હનુમાનને પુછડે વીંટછે,
 આ પાછડ દીધી અગ્ની જરી—હો૦
 કે બારેઆ ચોક ચોરાને પેઠી, બારેઆ મોલ મીંદરને મેડી,
 બારેઆ ડેરા દેવલને ડેરી—હો૦
 બારેઆ કોટ કુંઘરાને બારી, બારેઆ છાજ છાપરાને જરી,
 એવી હનુમાન લંકાએ બોરી—હો૦
 આ ચાર દીશુંનો વાવાએ, આ નરીઆને છપર છાયા,
 આ રંગ મોલમાં લાગી રહ્યાં—હો૦
 લંકા ઉપર રઘુનાથ રૂંઠાં, આ અગની તણાં વરસાદ છુંઠાં,
 આ નવલખ તારાએ છુંઠાં—હો૦
 આ પાંચ કુટનો પુછ કીધો, આ જલમાં જંપલી અંગ ઠર્યો,
 આરામ હનુમાનને હેતે મલ્યાં, આ લવના ફેરા સુદલ થયાં—હો૦

ઢાળ-ચોથું.

હો રાણાજી રામને સંધા તે વેર ન કીજીએ,
 રઘુવર નાથના ચરણ ઘોઘ ઘોઘ લીજીએ.
 તુને શિવ સનકાદિક જાણેછે,
 ત્યાં રૂપીએ ચરણે જાણેછે,
 ત્યાં ચારવેદ વંચાય છે—હો રાણાજી૦

કે મુને પાછલી રાતનું સ્વપ્ન થયો,
 આ રાવણ કેરો રાજ ગયો,
 આ ભભીષણનો ભાગ ભયો—હોં
 આ ચરણે ચલ્યા ચોધારી,
 આ વૈકુંઠ નારી સુધારી,
 હુંતો રામ નામ ઉપર જાઉં વારી—હોં
 આ છેલ્લી વિનતી નારી તણી;
 આ થોડોને શીખામણ ધણી,
 આ ચાર જુગમાં રામ ધણો—હોં
 આ પાપી કહ્યું નામાને, એને વટે આની ધણીઆશી,
 રામ દશ મસ્તક લેશે કાપી—હોં

ઢાળ-પાંચમું.

મારી સાત સમુદ્રની ખાઇ છે,
 મારા સવા લક્ષ જમાઇ છે;
 મારા કુંભકરણ જેવા ભાઇ છે—સુણ મંદોદરીં
 નારાયણને તમે આ તો મારે નહીં નીમ છે,
 શુણ સુંદરી આડેને અંતે મારો વેર છે.
 મારે કોટ કુંધરાખારી છે,
 ધરખારે ચોંકી સારી છે.
 આ અને કસલે આ ભારી છે—શુણં

મારી શુધ બુધ આવી પાણી ભરે,
 મારી નવનીધી આવી રશેઠ કરે
 મારા ચાંદાસુરજ ધોએ ડેવીધરે.—શુણુ૦
 મેં તો વનમાં મારગ જાણેઓ છે,
 મેં તો નવગ્રહે તાણી બાંધે આછે.
 હું તો લઈ આવ્યો રાઘવરાણી.—શુણુ૦
 કે મારો અએ રાવણ પાતાર વશે,
 મારો મએ રાવણ પાશાલ વશે.
 મારી સવાલક્ષ રાક્ષીયું ખખર કરે—શુણુ૦

ઢાળ—છડું.

નારદજી એમુને કહ્યું છે,
 આ મનમાં મારે રહ્યું છે.
 આ ચાર જુગમાં રામધણી—સંગ્રામ રાગ્યો.
 રાવણને સંઘાતે શ્રી રઘુનાથ લડે,
 જુધ જોરમગ્યો રાવણના રાક્ષુને રામના રીંછવડે.
 લંકા લેવાને રઘુનાથ આવ્યા,
 અઢાર પદ્મસેન્યા લાવ્યા.
 લંકા ઉપરે આ કરી કોપ્યાં.—જુધજોર.
 મુધરીતે સેતુ બાંધ્યા છે,
 એવા નલ નીલ હનુમાનકુ આ.—જુ૦

કે રાવણ મારી લંકા હે ખારી,
રાવણ મારી સીતારે વારી.
આ અન્નેધ્યામાં આઁયાં.—જુ૦
તુને સામા લલમન વધાવેછે,
ધન ધન દશરથના જનમેયા આનંદ ભયો.
રામજી જીત્યાને રાવણ હારેઆ,
ધન ધન દશરથના જનમેઆ આનંદ ભયો.
તુલશીદાસના મનમાં બહુ ભાસેઆ.

૪૦ રાગ—ગરબાતું.

હારે વડની ગાદીએ અઓધ્યા ગામછેરે,
ઈઆ લલમન સીતા રામછેરે—ટક.
રામ લલમન બંધુ બે જણારે,
સતી સીતામાં કાંઈ પણ છે મણારે—વ૦ ૧
મોર મુકુટ મનોહર હેમનુરે,
મુદર સ્વરૂપ કહેવાતું નથી તે મનુરે—વ૦ ૨
કનક કુંડલ લલિત પેર્યાં કાનમારે,
જુગિત જોયા જોવીછે જગ જનમારે—વ૦ ૩
બેઠ બાઉમાં બાજુબંધ બાંધે યારે,
મલે મોતી મણીના હાર સાંધે યારે—વ૦ ૪

ભાથુ બાંધ્યું ધનુષ બાણ હાથમારે,
 સીતા લછમન ઉભાછે સાથમારે-વ૦ ૫
 હારે શિવજી સાચું શ્રીરામનું નામછેરે,
 જથી વૈષ્ણવોને વૈકુંઠ ધામછેરે-વ૦ ૬

૪૨ રાગ-એજ.

ધન લછમન સીતા રામનેરે,
 શોભા આવીછે મુંબઈ ગામનેરે-ટૅક.
 સખી મંગલાનું મન મુને યાયછેરે,
 તિઆં રામજીના ગીત ગણા ગાયછેરે-ધન૦ ૧
 સખી અંનકું મુને નથી ભાવતુરે,
 દર્શન વિન્યાતે સુખનથી આવતુરે-ધન૦ ૨
 સખી અંગમાં આભણ અતી ઓપતારે,
 એક બીજથી અધિક ત્રણે શોભતારે-ધન૦ ૩
 સખી ઉપમાં અનેક મેને આપીએરે,
 લાજે કામદેવ કોટી કદી થાપીએરે.-ધ૦ ૪
 કડા સાંકળા જડાઉ પોચી શોભતીરે,
 તેથી ગૌરમુરતી ગણીઓપતીરે.-ધ૦ ૫
 શિવજી કહેછે કેવા એના કામછેરે,
 રામ વિન્યા ઠાલુ કેધ કામછેરે.-ધન૦ ૬

૪૨-રાગ ઉપરનો.

ધન જમુનાબાઈ તારો માતનેરે,
 તેથી અધિક છે ધન તારા તાતનેરે
 શિવરા મંડપ મંદિર માંયે શોભતુરે,
 ધજ પતાકા કલશ અતિ ઓપતુરે.—ધ૦ ૧
 છડીધાર મુનિબાર માહે માફતીરે,
 વાજે જલર ધંટાને થાએ આરતીરે—ધ૦ ૨
 હારે સમે સમેની ગવાયે રાગ રાગણીરે,
 યુક્તિ જોધ દ્યો યુધિષ્ઠરના યાગનીરે.—ધ૦ ૩
 સરવે સ્વર્ગના તે સુખધયા આવીઆરે,
 ભટઆલણ ભકતોના મનભાવે આરે.—ધ૦ ૪
 જુઓ જુમરની જોત અતી જગમગેરે,
 જોતા મુનિઓના મનમાંહે ડગમગેરે.—ધ૦ ૫
 નર નારી મળી દરશણે જાયેછેરે,
 શિવજી ફેકટ દીવશ તેનાજ એછેરે.—ધ૦ ૬

૪૩ રાગ-ઉપરનો.

જુઓ જમણાબાઈના કેવા કામછેરે,
 જેના પતિનું લીલાધર નામછેરે.—ટક.
 સોળ શૃંગાર સજીને સીતા સંગમારે,
 પતિ દેવરને જુવેછે ઉમંગમારે—જુ૦ ૧

નાકે નયડી દીલડીછે કપાળમારે,
 ચંદ્રવદનીને હંશત જેવી ચાલમારે—જી૦ ૨
 તાંત ટકણું જડાઉ રૂડી રાખડીરે,
 વાંકી ભ્રુટી અંબુજ જેવી આંખડીરે.—જી૦ ૩
 જેર જંજર જીરમર જલ જીમણારે,
 સીતાજીના રૂપમાં કાંઈછે મણારે—જી૦ ૪
 કડા સાંકડા ચંદન ચુડી હાથમારે;
 ચંદન હાર વાંક ધુધરીછે સાથમારે—જી૦ ૫
 પેરી કાંચડીને ઘાટ ખાટ ઘાટડીરે;
 મોહનમાલા કાંઠલીને લાટ સાંકડીરે—જી૦ ૬
 પનડા વેદલા કુડકું કાંપ કાનમારે,
 શિવજી મન સ્થિર રાખો ભગવાનમારે—જી૦ ૭

૪૪-રાગ એજ.

હારે જીઆં રામચંદ્રનું નામછેરે;
 તિઆં ગયાદિક તિર્થનું ધામછેરે—૨૬.
 હારે ભાવે ભક્તિ કરજો ભગવાનનીરે;
 તેથી જરૂર નથી તપ દાનનીરે—જી૦ ૧
 હારે કયાં કિર્તન સાંભળવાને જાયછેરે;
 તેને અનેક યજ્ઞનું ફલ થાયછેરે—જી૦ ૨

હારે કૃષ્ણ નામને કહેછે જે કથીરે,
તેને કાલજમનો કાંઈ ભે નથીરે—જી૦ ૩
હારે નરક નિવારણ રામજીનો નામછેરે;
બીજા ફેકટ ધરના સઉ કામછેરે—જી૦ ૪
હારે નવમાસ માતાજીને ભાર ભારેયોરે,
શિવજી જીતીયાજી કેમ હારેઓરે—જી૦ ૫

૪૫—ભજન.

અવધ પુરી નિજ ધામ કહીએ, નિકટ સરજી ગંગા હૈં,
દશરથ નંદન અસુર ભંજન, સિયારામજી પુર્ણાબ્ધ હૈં;
સીતારામજી પુર્ણાબ્ધ હૈં, રાધવરામજી પુર્ણાબ્ધ હૈં—૧
સતી તે સીતા જાત લજ્જમન, ધનુષધારી સીતારામજી હૈં,
ચિત્ર લોક તપ લોક કહીએ, શિયારામજી પુર્ણાબ્ધ હૈં—૨
લંકાપુરી છીનમાંહીં જ્યારે, આનંદકારી હનુમાનજી હૈં;
રાવણ મારા બીલીશણ થાપ,—સીયા૦ ૩
શેલા કલા જુગ ચાર પ્રગટ, સખત ધીપ નવખંડ હૈં;
આધી સીતમત પાજ દેખો—સીયા૦ ૪
ભાલ તિલક વિશાલ લોચન, આનંદકારી સીતારામજી હૈં;
સામલી સુરત માધલી મુરત—સીયા૦ ૫
બ્રહ્મશીશ મહેશ નારદ, કોટી અઠાસી મુની દેવતા;
શનકાદિક ઇંદ્રાદિક ધાવે;—સીયા૦

અષ્ટસીધ નવનિધીકે દાતા, ભક્તિ મુક્તિ વરદાયકા,
જ્ઞાન યોગ સ્વરૂપ સુંદર-સીયા૦ ૭
રામા અષ્ટક પંડ નિશીદોન, વિગ્નુ લોકવર દાયક,
શ્રીગુરુ રામાનંદ અવતાર અવધુત-સીયા૦ ૮

૪૬-ભજન રાગ ધનાશ્રી.

ભજનકો પરિમાન, એસો હરિભજનકો પરિમાન,
નીચ પાવે હંચ પદવી, જલતરે પાપાણુ-એસો૦
અધમ ભીલડી અજત ગુનકાં, ચડી જત વિમાન-એ૦
નામ લઈ વૈકુંઠ પામી, ખાજતે નિશાન-એ૦
ચલત તારાને ચલત મંડલ, ચલત શશી એર ભાન-એ૦
દાસ ધ્રુવકું અવિચલ પદ્મિ, રામકે દીવાન-એ૦
રાવણુકે દશ શીશ છેદે, કરગૃહે સરંગ પ્રાણુ;
વિભીષણુદા કાંકા દીની, ભક્ત અપનો જન-એ૦
નિગમ જાંકી સાંખ પુરે, સુનો સંત સુજન,
દાસ તુલશી શરણુ આયો, રાખીએ ભગવાન-એ૦

૪૭-રાગ-ધનાશ્રી.

રામ ભજનકો દીયા કમલમુખરામ ભજનકો દીયા,
ખાયા પીઆ સુખસે સોયા અનુચીત કર્મ દીયા.-ક૦
લક્ષ ચોરાશી ફેરા ફીરકે માનુષ તન માયા.-ક૦
કહત કખીરા સુનોભાઈ સાધુ, આયા એસા ગયા.-ક૦

૪૮ રાગ-એજ.

કીયુંરે નીંદભર સોયા મુસાફર કયુંરે નીંદભર સોયા,
મનુષ્યા દેહ દેવનકું દુર્લભ જનમ અકારથ ખોયા.—મુ૦
ધરદારા સુત જોખનવામે મન તેરા મોયા.—મુ૦
સુરદાશ પ્રભુ ચલેહી પંથકું નેતુ ભરભર રોયા.—મુ—

૪૯ રાગ એજ.

કેતે ગયે જખમાર ભજન ખીન કેતે ગયે જખમાર—ટેક.
પ્રભાતે ઉડી નાવત ધોવત પાલતહેં આચાર.—કે૦
દયા ધારમકો નામ ન જાન્યો એસો પ્રેત ચંડાલઃ
આપ દુખે ઓરનકુ દુખાવે ચલે લોભકીલાર.—ભ૦
માલા છાપા તીલક ખનાવે ઠગ ખાયો સંસાર.—ભ.
સુરદાશ ભગવંત ભજન ખીન પડે નર્કકે દ્વાર —ભ૦

૫૦—હનુમાનજીની પાડ.

સાખી.

માતાના વચન સાંભળી, ને પારેઆ બાપના બોલ,
અજોધ્યાનો રાજમેળી રામે, લોગવ્યો વનવાસરે—સમરૂં બજરંગી.
વનમાં જઈ માડી કરી, ત્યાં જઈ પુરેઓવાસ,
લછમન સરખા બાંધવા નહીં મળે,
તમારા પ્રલતું લઈ આવનાર કોણુરે—સમરૂં બજરંગી૦ ૨

યુવાનો ઢાંકણ ઢાંકણું, ને ખેતરનો ઢાંકણવાળ,
 ખાપનો ઢાંકણું ખેટડો, કે જના ધરના ઢાંકણ સીતા નારરે—સ. ૩
 સાવ સોનાનો કંચવો, ચાંભરડે સોધ રડ;
 ખીજે સીવરાવ સું કંચવો, ચાંભલડે સોધ રડરે—સં ૪
 મૃગો મૃગી થઈ આવેઆ, વરી રાણીને થઈ જાણ,
 હોમારા રામજીકે મને કંચવડો સીવરા યાનીદામરે—સં ૫
 જોગી રૂપે રાવણ આવેઆ, કે હરે સીતા નાર,
 માવડીએ પગ દીધડા, કે અને ઉતારે સમુદ્ર પારરે—સં ૬
 મૃગ મારી રામ આવેઆ, આડું ઉતરેઆ સરપ,
 હોમારા રામજીકે, આજ વિપરીત થવાનું કાજરે—સં ૭
 હંચી મેડી આકાશમાં, નીચા શરૌવર ધાટ;
 સતી સીતાને રાવણ હેરી ગયો, કે એને મઢીમાં ઉંડે કાગરે—સ. ૮
 ગાય વિના સુનો ખંધવો, નગર વિના સુની ફોજ;
 સીતા વિના સુની મઢવી, કે મારી કયાં ગમ ખતેલ નારરે—સ. ૯
 રામ રૂપે લક્ષ્મન રીજવે, મારો સો માહારાજ,
 ખીજ પરણાવસું સુંદરી, જેનું સીજ ધરાવસું નામરે—સ. ૧૦
 વનવન અગર ન નિપજે, જલજલ કમળ ન હોય,
 સતી સીતા એકછે, એવા ધરધર સીતા ન હોયરે—સં ૧૧
 રામે ખીડા ફેરવેઆ, ને હનુમતે લીધા હાથ;
 જો આજ્ઞા હોય તો ઉડીએ, કે તેડી લાવું માતાજીને ઘેરરે—સ. ૧૨

જોયા ચોરાથી ચોટડા, ને જોયા બાવન બે હજાર,
 જોયા રાજના કોટ, પછે જોયા રાવણનો રાજરે—સં ૧૩
 જોયું રાજની રાણીયું, તે જોયું રાજનો મોહોલ;
 જોયું રાજની મેડીયું, ઠ કરી આવે આતે વાડીઅમાંએરે—સ. ૧૪
 વાડી વેલી સુકી કરી, તેનું વારીયું ખેસ;
 અશોક વાડી ઉજડ કરી, પછે આવેઆતે સીતા માયરે—સ. ૧૫
 ક્યાંથી તમે આવે આં, તે શુંછે તમારું નામ;
 કેણે તમને મોકલેઆ, વળી શુંછે તમારું કામરે—સં ૧૬
 અજોધ્યાથી અમે આવેઆં, ને હનુમાન અમારું નામ;
 રામે અમને મોકલ્યો, મારે શુધ્ધ લેવાનું કામરે.—સં ૧૭
 સાત સમુદ્રખે ભરેઆ, માંહે રાક્ષસનુ છે મેલ;
 કેમ કરી તમે આવે આ, તેનો મને તે ઉતર દેઓરે.—સં ૧૮
 આત સમુદ્ર સુકા કરી, ને રાક્ષસનો વારેઆ ખેસ;
 જો આજ્ઞા હોયતો ઉડીએ, તેડી જાઝે માતાજીને ઘેરરે.—સ. ૧૯
 ત્યાંથી હનુમત ચાલેઆ, વરી આવે આ લંકાકોટ;
 પથર તણી પાંજ બાંધે કે, સન્યા ઉતારી પેલી પારરે.—સં ૨૦
 અઓથી રામ ચાલેઆં, તે વરી રાવણને થઇ જાણ,
 શેષનાગે છાયા ધરીકે, ત્યારે લછમનને મુરજા થાયરે.—સં ૨૧
 ધરાથી નીકલે આ તણજણાં, રહેઆં એકાએક;
 ધરે જસુ ત્યારે માતાજી પુજશે, કે તેને કેમ કરી ઉત્તરદેશુરે—સ. ૨૨

ભાઈ મરે ભવ સાંભરે, ને બેની મરે દસઝય;
 નાનપણમાં જેની મા મરે, તેને ચારે દશાના વાવાયરે-સ. ૨૩
 કડવી હોળે લીંબડી, સીતલ વરણી છાય,
 બાંધવ હોય તો બોલીએ, કે તોએ અંતે પોતાનો વીસરે-સ. ૨૪
 સીતા જળે સમુરગી, ખરજો રાવણનો રાજ,
 રાણી મંદોદરી રંઢાવજો, કે મારા લછમણ મુરછાણાં આજરે-સ. ૨૫
 પંચવટીથી હનુમાન આવેઆં, તલાવ્યાં અમીના જડ;
 વેણાવંસ લંકાપતી જગશે, કે મારી કેમ કરીરેશે લાજરે-સ. ૨૬
 પંચવટીથી હનુમાન આવેઆ, ને લાવ્યા અમીના જડ;
 મેલો લછમણને મુખમાં, કે જેમ ઉગેછે સુરજ ભાણુરે-સ. ૨૭
 પંચવટીથી હનુમાન આવે આને, લાવ્યા લંકા કોટ;
 પથર તોડી પાંજ તોડી, કે ત્યારે મારે આછે બ્રહ્મા મુતબાણુરે-સ ૨૮
 તમે રામ તણા રખવાલરે. સમઝં બજરંગી; ૨૯
 તમે અંજનીના જયા હનુમાનરે, સમઝં બજરંગી. ૩૦
 તમને ચડાવસું તેલ સીંદુરરે, સમઝં બજરંગી. ૩૧
 જે કાઠ ગાએ સીએ શુણે સાંભળેરે, સમઝં બજરંગી. ૩૨
 તેને દીજેતે વૈકુંઠ વાસરે, સમઝં બજરંગી. ૩૩

૫૧-હનુમાનજનો ભજન બીજું.

હરે અંજનીનાં જયા હનુમાનરે, સમઝં બજરંગી,
 વાલે જુનાગઢ લીએ ઉઠાવીરે, સમઝં બજરંગી;
 તમે રામના કીધા કામરે, સમઝં બજરંગી. ૧

સાખી.

હરે શનીવારે કરું આરતી, મંગલવારે કરું ધુપ,
કર જોડીને કરું વિનતી.
હરે તમેને ચડે સીંધુરને તેલ-સમરું બજરંગી. ૨

સાખી.

હરે રામ રૂવે લછમણ રીજવે, કાં રૂવો ઘેલારામ,
એક નરૂવે વાડીનો વાંદરો,
હારે જોને સીતા વરેઆની ઘણી હામરે-સમરું ૦ ૩

સાખી.

હારે રામનેવાલી શ્રીરામત્રી સીતાને વહાલા શ્રીરામ:
ઉમેયાજીને શીવજી વહાલા,
હારે એમ ગોપીએને વહાલા કાનરે-સમરું ૦ ૪
સાત સમુદ્ર ઓળંગી વળયાં,
હારે એવા રામ તણાં રજપુતરે-સમરું ૦ ૫
હારે છાતી કરી વજરનીરે, પુછકીઓ લંગોર,
લંકા ઠેંકી પર લંકા ગયાં,
હારે વહાલે લંકા કરી ધામધુમરે-સમરું ૦ ૬
હરે રામે ખીડો ફેરવ્યો, લછમણે લીધો હાથ,
સુરજ રથમાં ભમર પાડ્યો,
હરે વાલે ભાજી ભાચોની બ્રાતરે-સમરું ૦ ૭

હરે અન્નેધ્યામાં હરી આબ્યા, ને કીધો વેરીનો નાશ,
કર જોડીને વિનવે, વાલો ગાયેછે તુલશીદાશ—સં ૮

શ્રી કકા સંગ્રહ.

પર સુદામાજીનો-કકડો.

કકડા કમલ નયન નારાયણુરવામી, ખસે દ્વારકા અંતરજમી;
વાસુદેવ સંકર્ષણ છાજે, પ્રધુમન અનિરુદ્ધ ખીરાજે—ટેક.
કકા કલિયુગ નામ ઓધારો, પ્રભુ સમરો ભવ ઉતરો પારો;
સત સંગત કર હરિરસ પીજે, જીવન જન્મ સફલ કરી લીજે.
ખખ્યા ખોજે સકલ સમાના, જકો ગાવે વેદ પુરાનાં;
નિર્મય નામ હરિકો લીજે, ચરન કમલકો ધ્યાન ધરીજે.
ગગ્ગા ગુન ગોવિંદકો ગાવો, માયાજલ ભૂલી મતજવો;
ધન જોખન તન રંગ પતંગા, છીનમેં છાર હોત થહ અંગા.
ધધા ઘટ ઘટ ખોલત ભાઇ, જલ થલમેં પ્રભુ રહે સમાઇ;
કુંચ નીચ ગ્યાને કરી દેખો, એકહિં અલ્પ સકલમેં લેખો.
નન્ના નિગમ ખોજ કરી દેખો, દુજો અમર નહિ કોઉ લેખો;
સપ્તદ્વિપ અરૂં ચૌદ અક્ષાંડા, તામહિ છાય રહે નવખંડા.
ચચ્યા ચિત નિશ્ચય કરિ રાખો, મિથ્યા વાદ ઝુઠ મત બાખો;
સત્ય શબ્દ તપ હોત પ્રમાના, ઝુઠ ખયનસો પાપ સમાના.
છછા છલખલ તજો વિકારા, નિર્મલ નામ જપો એક સારા,
કામ ક્રોધકો તજો પ્રસંગા, સદા રહે સંતનકે સંગા.

જગ જપો જગતપતિ ધશા, જકો ધ્યાવે સુર તેતીસાં,
 નિસવાસર રમ્યે લયલાઈ, હરિપદ કમલ સદા સુખદાઈ.
 ઝગા ઝેરન કીજે ભાઈ, શિરપર કાલ રહ્યો મંડાઈ;
 ચેતન હોય હરિ શરણે રહિયે, કાલ ત્રાશ કાહેકો સહિયે.
 નિમિષ નિમિષ હરિરૂપ નિહારો, ચિતતે ધ્યાન પલક નહિ ટારો;
 આઠે જમ રહો લપલાઈ, ચિતચરનમેં રહે સમાઈ.
 ટકા ટારો જગતકો તાતા, નહિ કેઈ માત પિતા સુત બ્રાતા;
 હરિસમ હેતુ નહિ કેઈ અપના, જગ વ્યવહાર રેનકો સપના.
 ડડા ડાકુર પરમરનેહી, જિને દીની સુંદર દેહી;
 નર દેહીકો લાવો લીજે, પ્રેમ મગન હોય હરિરશ પીજે.
 ડામાડોલ ચિત્ત નહિં કરો, હૃદય ધ્યાન હરિકો ધરો,
 અન્ય દેવ કાહેકો ધ્યાવો, દ્રઢ વિશ્વાસ વિષ્ણુ ગુણુ ગાવો.
 દદા દુંઢનકો કહાં જાઈ, રોમ રોમ પ્રભુ રહે સમાઈ;
 પિંડ બ્રહ્માંડ રઘા ભરપુરા, સદા નિકટ હરિ બાધ ન દુરા.
 નના નામ હરિકો લીજે, હરિભક્તનકી સેવા કીજે;
 સાચી ભક્તિ ભગવાનકો ભાવે, પ્રેમ સહિત રસના ગુણુ ગાવે.
 તતા તેરી સફલ કમાઈ, નરદેહી સુમરનકો પાઈ;
 હરિભજ ગર્ભવાસતે છુટો, રામ નામ એસો ધન હુંટો.
 થથા થોડા જીવન ભાઈ, હરિવિન જન્મ વૃથા સખ જાઈ;
 ચેતન હોય હરિનામ ઉચારો, તનમન ત્રીવિધા તાપ નિવારો.

દદા દેખો જગ વ્યવહારા, માયાજલ બંધ્યો સંસારા;
 બંધન તે છુટનકો ચાહિયે, સરન બધ સંતકે રહિયે.
 ધંધા ધરનીધર સખ માંહિ, સંતનકો પ્રભુ સદા સહાધ;
 સદા સમીપ નિમિષ નહિ ટરહીં. ભક્તજનોંકી સેવા કરહીં.
 નના નેહ હરિસો લાવો, પ્રેમ મગન રસના ગુણ ગાવો;
 પાખંડ ધર્મ તજો મમ ભ્રાત, સંત જનનકો કીજે સાથ.
 પપા પુરણ જન્મ ગમાવ્યો, ગુનગ્યા બાદ પ્રભુકો નહિ ગાયો;
 માયા ભર્મ ભૂલિ રહે અંધા, જન્મ ગમાયો કરિ કરિ ધંધા.
 કંકા કરિ કરિ મોહકે કંદા, અજહું ન ચેત્યો મૂરખ અંધા;
 ગુરૂ ચરનકી ધરમન આશા, હરિભજ મેટા જમકી ત્રાશા.
 બબા બોલો અમૃતબાની, સ્નેહ પ્રીતી રસના ગુનગાની;
 હરિ હીરા હૃદે ધરી રાખો, કટુ વચન મુખશે નહિ લાખો.
 ભભા ભૂલ્યો મન સમજવો, જશો ભવજલ ફેરિ ન આયો,
 એસી ભક્તિ કરો મન મેરા, જરા મરન હોવે નહિ તેરા.
 મમા મોહજલ ભવભારી, ઢીમરકાલ મીન સંસારી,
 લિયે જલ જમ ફિરત અહેરા, હરિ વિમુખ ન પરદેત દરેરા,
 યહિ અવસર નહિ વારંવારા, તાતૈ પુનિ કરત પુકારા.
 હે મન મિત્ર ચતુર સુજનાં, વિષરસ છાંડિ ભજો ભગવાનાં,
 રરા રટના હરિ સોંલાવો, હીરા જન્મ ન વૃથા ગમાવો,
 એસા હીરા જો ગમ બધ, અવસર ચુકે ફીર પછતાધ.

લાલ અમોલક હૈં મનહરનાં, તન ભંડાર જતન કરી ધરનાં,
 પ્રભુલાલ ગુરુ દેવ લખાયા, તૃણા લોભ સખે ભુલવાયા.
 વવા ગુરુ ખલિહારી જૈએ, જશે વસ્તુ અગો ચલધએ;
 વારંવાર નમ હું પદમાયા, હરિપદ કમલ ચરન ચિતજતા.
 રસા સતગુરુ કરો બડાધ, મહીમાં મુખતે ખરાણી ન જાધ,
 ચિત લાગો સતગુરુકે ચરનાં, રસનાં એક કહાં લગી ખરનાં,
 ખિંચિ લીયો ગુરુ અપની ઓરા, માયા કંદ પલકમેં તોરા.
 નીર ભરભયે પાપ સખ ત્યાગે, જખ ગુરુ ચરનોમેં ચિત લાગે,
 નિચ વિચાર મીટેજ્ય જગતેં, દીપક જ્ઞાન દીયે ગુરુ તખતેં;
 નાસ્યો તિમિર ભયો પ્રકાશાં. કેાટિ કેાટી રવિ પુર ન ભાસાં,
 હરિ ગયે પાપ પરાજીત આપે, શ્રીગુરુ ચરન કમલ પ્રતાપે,
 જૈસે ધુંધ ચહુદિસ ઘેરા, પ્રગટ ભાનું જખ ભયા ઉજેરાં,
 લેવે કુહરિજકો નામાં, દેવેકું અન્નદાન બખાનાં.
 ધરનેકું પ્રભુજકું ધ્યાનાં, સેવનેકું ગુરુ ચરન પ્રમાનાં.
 વિષય પંચતેં છુટયો ચહિએ, સતગુરુ બોધ શોધ ચિત લહીયેં;
 નામ મધુર રસ પીઓ સુખનાં, ગર્ભવાસ નહિં હોય પ્રમાનાં.
 પરમ અર્થ આનંદ ગુણ ગાવો, સખ સંતનકું શીશ નમાવો;
 પતિત દીન હેં દાસ સુદામાં, નમસ્કાર સદ્ગુરુ ભગવાનાં.

પડ-છારાલાલનો કકકો.

કક્કા કરથી દેજે દાન, મુખથી દે સૌને સન્માન;

ભક્તપણનો ભરજે ભંડાર, સુધરી જશે તુજ સંસાર;
 પણુ દેશે તુજને સુખમાન, કક્કા કરથી દેજે દાન.
 ખખખા ખરે ખરીકર શોધ, સુખતું સાધન આતમ બોધ,
 જડે જગતનું એથીરાજ, જન્મ ધર્યાનું સરશે કાજ;
 વિષાદ કારી ટળે વીરોધ, ખખખા ખરે ખરી કર શોધ.
 ગગ્ગા ગુણીજનનો સજસંગ, હૃદયામાં ભર ભક્તિ રંગ,
 શ્રીહરિ દેશે લાભ અપાર, તરિ ઉતરિશ રહેજે ભવપાર;
 વાધે આઠે જમ ઉમંગ, ગગ્ગા ગુણીજનનો સજસંગ.
 ઘઘ્ઘા ઘટમાં પ્રભુ સંભાર, અવર સકલ ખોટા આધાર,
 મેરૂ તરણાવત્ કરનાર, સુખભર્તા દુઃખ એ હરનાર;
 વિષય સમયમાં સાચી જહાર, ઘઘ્ઘા ઘટમાં પ્રભુ સંભાર.
 ચચ્યા ચિત્તમાં હજી તું ચેત, કાળા કેશ થયા જો રવેત,
 દ્વજ કાળની એ ઉરજાણ, મનુષ્યા દેહનું લૈલે દહાણ;
 પાણી ચઢવું રહયું છે જેત, ચચ્યા ચિત્તમાં હજી તું ચેત.
 છછછ છતમાં શું છલકાય, સંપતિ જેતાં જેતાં જાય;
 માટે તજ અંતર અભિમાન, ધર્મ નીતિધારી ઉર ધ્યાન;
 જેથી પાછળ નહિ પરતાય, છછછ છતમાં શું છલકાય.
 જજજ જગ ચંચલ છે જાણુ, ઉપડી જશે સૌ એંધાણુ,
 નામ માત્રનો નિશ્ચય નાશ, વાસર ચાર તણે અહિંવાસ;
 ભાંગ્યા કંઈનાં દાણુમાં જહાણુ, જજજ જગ ચંચલ છે જાણુ,

ઝઝઝા જગનો જે ઝાળકાટ, ઠાલો ઉપરનો છે ઠાઠ.
 રહ્યો ન રહેશે તે કોઈ વાર, વિવેકથી મનમાંહે વિચાર;
 મગજળ જેવો જાણી ધાટ, ઝઝઝા જગનો જે ઝાળકાટ.
 ટકા ટેક એક ઉર રાખ, સત્ય તણી સાચ જેવજે સાખ,
 સાખ કરોડે જે નસધાય, સત્ય પ્રતાપે, શિવપ્રમાય;
 સત્ય વિના સંપતિ સૌખ્યાય, ટકા ટેક એક ઉર રાખ.
 ઠકા નથી ઠરવાનું નામ, જાવું અહિંથી જુદે ધામ,
 વાંટ કરે ઉતારો કોય, તેવો વાસ જગતમાં સોય;
 ગોવિંદને ગમતાં કર કામ, ઠકા નથી ઠરવાનું ઠામ.
 ડડા ડહાપણ તાઈં સત્ય, ધર્મ તણીજે પાળે પત્ય,
 કર્મ કરે જે ધર્મ વિરુદ્ધ, પુરણ પાપી અધમ અમુદ્ધ;
 વદે ન જોતું વેણ અસત્ય, ડડા ડહાપણ તાઈં સત્ય.
 ઢઢા ઢોલ તણોકર તોલ, અંતર આપું જેનું પોલ,
 કહેવાતા કોઈ સાધુ રામ, ક્ષિતર ભાર્યો કાળો કામ;
 ખોળ ખાય કચમ ખૂદી ગોલ, ઢઢા ઢોલ તણોકર તોલ.
 રેણા રણ વગડો જગજાણ, અંતે જોને કોનું કોણ,
 દહેણ દેણ ખુટ જેવાર, સૌ સૌને મારગ જાણ;
 ઘડી પછી શો વળશે ધાણ, રેણા રણવગડો જગજાણ.
 તત્તા તારો મેળ તપાસ, થાપણથી વધી તારી પાસ,
 પુણ્ય કર્મનો સંચય જેહ, અવર નહિ સાચું ધન એહ,
 માનિશ નહિ મિથ્યા આશાસ, તત્તા તારો મેળ તપાસ.

થથ્થા થન થન નાચે કેમ, પ્રભુ સું જોડયો નહિં તે પ્રેમ,
 પાછળથી ખાવાનો માર, અવળી મતિ અવળો આચાર;
 મદથી ડોલે માતંગ જેમ, થથ્થા થન થન નાચે કેમ.
 દદા દીન પણુંમાં ભાંખ, પ્રતીતિ પૂરણ પ્રભુમાં રાખ,
 એથી સરસે સધળા કાજ, રહેજે મળશે સૌખ્ય સમાજ;
 દાસ પણું એક પ્રભુસું દાખ; દદા દીન પણુંમાં ભાંખ.
 રરા રટણ કરે દીનરાત, હરિ સમરણનું જે ભલિભાંત,
 ત્રિવિધ તાપનો ભય ઝટ જાય, સુખ સાગર સમિપ દેખાય,
 ત્યાં ન્યુનતાનીશી પછિ વાત, રેરા રટણ કરે દીનરાત.
 લવ્વા લઘુતા મનની છોડ, પરહિતમાં મન પુરણ જોડ;
 સ્વસ્થ પણાનું સુંદર સુખ, મળતાં દુર થશે સૌ દુઃખ;
 પુરણ થાશે મનના કોડ, લવ્વા લઘુતા મનની છોડ.
 વવ્વા મિથ્યા વાદ નિવાર, જડે નએથી સુખનો સાર;
 વધે વિષાદ વળી અહમેવ, તુછ પણાની વધશે ટેવ;
 શ્રદ્ધા ધરી વર તો સંસાર, વવ્વા મિથ્યા વાદ નિવાર.
 શરશા શાંતિ સાચી એહ; ધર્મ બોધથી લાધે જહ,
 અંતર નથી બેદાયું જાય, સુખનું કેવું સાધન ત્યાંય,
 પ્રભુ પ્રેમમાં લાગે લેહ, શરશા શાંતિ સાચી એહ.
 ખખા પડરિપુનું છે સાલ, માટે પ્રાણી ચેતી ચાલ,
 ધર્મ ભોમિયો લેજ સાથ, બિહિતા રહેશે ભિડતાં બાથ,
 વાંકો કરી ન શકશે વાળ, ખખા પડરિપુનું છે સાથ,

સરસા સૌમાં વ્યાપક એક, રચનારો બ્રહ્માંડ અનેક,
કળા અકળ અદ્ભુત અમાપ, ચૌદ ભુવનનો જે મા બાપ.
આપ ભક્તોનો રાખે ટેક, સરસા સૌમાં વ્યાપક એક.
હડા હરિ શરણે જે જાય, પાતક સધળા દુર પળાય,
અવલ બંન શ્રીહરિનું સત્ય, માયા બીજી સર્વ અસત્ય;
વસ્તુ માત્રમાં પ્રભુ પેળાય, હડા હરિશરણે જે જાય.
અક્ષર માળા પુરણ થઈ, સુગ્રીયું તેવું ગાયું સહી,
યથામતિ દીધો ઉપદેશ, લાલ થશેવાંચ નથી લેશ,
પામીશઉર પુરણ સંતોષ, જણે લાલ્યો ધનતો કોશ.
ઝોગણિસે ઝોગણ પચ્યાસ, વિક્રમ સંવત કારતીકમાસ.
મુજ નગરી ખેંગાર ભુપાળ, પ્રજા તણા પુણ પ્રતિપાળ,
અરધ્યા અક્ષર પ્રભુને નામ, છોટાલાલ રચી નિષ્કામ.

૫૪-પ્રીતમ દાસનો-કંકો.

કંકા કર સદ ગુરૂનો સંગ રહે કમલમાં લાગે રંગ,
અંતરમાં અજવાળું થાય, માયા મનથી દુર પળાય;
લીંગ વાસના હોય ભંગ, કંકા કર સદગુરૂનો સંગ.
ખખા ખરે ખરી છે વાત, તે શ્રી મુખે કહે સાક્ષાત,
જ્ઞાન મુની જોગી જતી, ગુરૂ કૃપાવિણ સીધી નથી;
જનમ મરણ ટળશે ધાત, ખખા ખરે ખરી છે વાત.

ગગા ગુરૂની સેવા કરો, પરનાંદા પરધન પરહસો,
 પ્રપંચ તે પડવાનો કામ, સાચે રાચે સ્ત્રીતારામ;
 એ શિષ્યામણ ચિત્તમાં ધરો, ગગા ગુરૂજી સેવા કરો,
 ધધા ધણું કહે શું થાય, ભવતરવાનો એ ઉપાય,
 સમજીને સંસય ટાળવા, બાલ્યવ્યંતર હરિ ભાળવા;
 જોતાં જીવ દશા જે બય, ધધા ધણું કહે શું થાય.
 નનાનીરમલ તેની દશા, જેને હરી દુદામાં વશ્યા,
 પોતાનાં અવગુણ નેહણે, પરનાં તો દુદેનવ ગણે;
 કોના દોષ ન દેખે કશા, નના નીરમલ તેની દશા.
 ચચા ચિત્તમાં ચેતીલે, માથે મરણ તણે છે ભય,
 કાયા ઉપર તાકે કાળ, મોહપાળધી એ માંડીબળ;
 તેમાં હરી રાખે તે રહે, ચચા ચિત્તમાં ચેતીલે.
 છછા છે માયા ગુણ મયી, બળવંતી પણ દીશે નહી,
 દાનવ માનવને દેવતા, આધી નથઈ સૌ સેવતા.
 હરીજન આગે હારી રહી, છછા છે માયા ગુણમયી.
 જજી વિરલા બણે લેદ, માયા પ્રપંચ વિધી નીષેધ,
 તે માયાનું તજવું માન, માયાપતિ ભજવા ભગવાન;
 અંતરમાં ઉપજે નીરવેદ, જજી વિરલા બણે લેદ.
 ઝઝા ઝાંખી જેને તેહ, વણવાદળ જ્યાં વરસે મેહ,
 વિના સરોવર અંબુજ સાર, વિના ભમર ઉઠે શુંબર;
 વિના અર્ક અજવાળું જેહ, ઝઝા ઝાંખી જેને તેહ.

નના નામ નાવછે સાર, જ એસે તે ઉતરે પાર,
 કાળ મર્મ નહીં લાગે લેશ, છે આનંદી હરીનો દેશ,
 તે પદને પામે નિરધાર, નના નામ નાવ છે સાર.
 ટકા ટેક જનમનો ટળે, અંતરજમી ઘટમી મળે,
 નાના મોટા હરીનાં ધાટ, કાંઈ સુક્ષ્મને કાંઈ વૈરાટ;
 હરીને લજતાં હું પદ ગળે, ટકા ટેક જનમનો ટળે.
 ઠઠા ઠેકાણું છે ઠીક, જ્યાં ન મલેખી બની ખીક,
 નિરામય નારાયણનો વાસ, પ્રેમ ધરીને રાખે પાસ;
 સમજી માની લેને શીખ, ઠઠા ઠેકાણું છે ઠીક.
 ડડા ડાપણ મુકીદે, સદગુરુને શરણે જઈને રહે,
 વચન તણે રાખી વિશ્વાસ, કુ કલ્પનાનો કરશે નાશ;
 એ પાપીથી અળગો રહે, ડડા ડાપણ મુકીદે.
 ઢઢા ઢોલ વગાડી કહયું, રૂડા પુરૂષને રહે રહયું,
 સમજ્યા તેણે લીધો સાર, ગાફલ નર તો ખાશે માર,
 જોતામાં જોખન તો ગયું, ઢઢા ઢોલ વગાડી કહયું.
 રેણા રણ ચોરાશી તણું, તેનું વ્યાજવાદે છે ધણું,
 દાણી ગણમાં કુખી ગયો, દેવાણુ કાંઠીને રહયો;
 જમ કિંકર કરશે તાપણું, રેણારણ ચોરાશી તણું.
 તતા તાઈં તુંજ તપાસ; ક્યાંથી આવ્યો ક્યાં તું જશ;
 ખેપ કરીને ખોડી કાઢ, હરીફ હોય તો લાગે હાઢ;
 મુરખનાં મનમાં નહિ વાસ, તતા તાઈં આપ તપાસ.

યથા થરતો રેવું નથી, કોણ રંકકે કોણ પૃથ્વીપતિ,
 આજ કાલમાં જવું શહી, ઠાટી ઉપાય રેવું નહીં;
 ભાવ ધરી ભજ કમળાપતિ, યથા થીરતો રેવું નથી.
 દલા દેહ દેવળમાં દેશ, શેવક થઇને કરને શેવ,
 પ્રેમ પુણ્યને ચંદન હાર, જ્ઞાન દિપક ઘટમાં અજવાળા;
 અંતરનો છે અહમેવ, દલા દેહ દેવળમાં દેવ
 ધધા ધર જે ધારણ ધીર, વાય કાય વશરાખે વીર;
 શબ્દ તણી ગ્રહીજે સમશેર, શત્રુદળમાં ભાદે ભેદ,
 સદ્ગુરૂ બકતર પેર શરીર, ધધા ધરજે ધીર.
 નના નિશાન ગુરૂનો છે, ધીરવર પગરોંકી રહે,
 કાયર નરતું નહિ ત્યાં કામ, સુર વીરનો સાચો સાંચામ;
 જીત્યા નિર્ગુણ જગમાં જોહ, નના નિશાણુ ગુરૂનો છે.
 પપા પુરાની જે પ્રીત, મેરૂ ચત્રે પાણુ ન ચત્રે ચિત્ત,
 ધુની પેરે અવીચળ રહે, સ્તુતિ નિંદાને સુખ દુઃખ સહે;
 નારાયણને નિરખે નિત, પપા પુરાણી જે પ્રીત.
 ફક્ક ફાકટ તે કોણ ફરે, સચેત થઇ હરી સમરણુ કરે,
 જનમ મરણુમાં આવે નહિ, જેનુ મનવશ્યું હરી મહીં;
 જઠરા વાસન નિશ્ચે કરે, ફક્ક ફાકટ તે કોણ ફરે.
 બખા બોલે તેને બાણુ, મુકી દેને મનની તાણુ,
 હું મારું હૃદયથી ટાળ, પરમારથમાં પીંડજ ગાળ;
 દયા દીનતા મનમાં આણુ, બખા બોલે તેને બાણુ.

ભલા ભજન થકી ભય ટળે, નિશ્ચય કાળ કરાળ ન ગળે,
 ભેષ ધરે જે સીધી થાય, ભાંડ ભવાઇયા વૈકુંઠે જાય;
 જેવો ભાવ તેવા હરી કર્ણે, ભલા ભજન થકી ભય ટળે.
 મમા માયા મનની જાણુ, માઈં તાઈં ખેંચા તાણુ,
 સધળે સરખો આતમરામ, સાંધા વાંધા મનનું કામ;
 માટે મનહરી ચરણે આણુ, મમા માયા મનની જાણુ.
 જજ જીવ પાણું જેહેને, સંશય શોક સદા તેને,
 આતમ બુદ્ધિ ન ઉપજે કદા, આશા તૃષ્ણા બહુ આપદા;
 ઝેદ રશી દેખે દેહને, જજ જીવ પાણું દેહને.
 રરા રામ ભજનમાં રહે, બીજું બકવું મુકીદે,
 વળ તોસીદ વદે છે વાત, નીરવ લોવેના આવે સ્વાદ;
 હરીનું હાર દહેતે ગ્રહે, રરા રામ ભજનમાં રહે.
 લવાલે તું આતમ લાવ; ફરી ફરી નહી આવે દાવ,
 જીતીખાજ હારીશ નહી, સમજીને શીખામણુ કહી,
 હવે ન ચુકીશ આવો દાવ, લવા લેતું આતમ લાવ.
 વવા વેદ વચન નિરધાર, જે જાણે તે પામે પાર,
 ઉંચ નિચનો અંતર નથી, સમજ્યા તે પામ્યા સદગતી;
 સંશય સૌ તજવો અહંકાર, વવા વેદ વચન નિરધાર.
 શશા સાધન સરવે થયું, જેનું ચિત્ત હરી ચરણે રહ્યું,
 હરતાં ફરતાં હરીનું ધ્યાન, તપ તીરથને બહુ દાન.
 કોટી વીધન ભયકૃત ગયું, શશા સાધન સર્વે થયું.

ખખા ખાંડનાં ખીખા ભરે, કાચસ કાગડે કુંજર કડે,
 મીન મગર બહુ જળચર જાત, જેવું ખીખું તેવી જાત,
 મીસરી જોતાં તો મન ઠરે, ખખા ખાંડનાં ખીખા ભરે.
 સસા સધળે સુંદર શ્યામ, હરીવીના નહી ગલો ગમ,
 અનેક રૂપે એના નામ, આદે અંતે એકજ રામ;
 જે સમજે તો પુરણ કાંમ, સસા સધળું સુંદર કામ.
 હહા હરી ભાખોં ભરપુર, દોષ કર્મ તો રેશે દુર,
 રવીનો રજની નહી કોકાળ, તેમ આતમાં પુરણ ભાળ,
 નિર્મળ નયણે રાખો નુર, હહા હરી ભાખો ભરપુર.
 સૌ અક્ષર સંપૂર્ણ થયાં હરી ગુર સંતે કીધી દયા,
 અક્ષર અક્ષર આતમ બોધ, જે સમજે તો ટળે વિરોધ;
 સવંત અઢાર બત્રીશ નીશાસ, ચૈત્ર સુદી સાતમ સોમવાર,
 સરવેશ્વર સાધુનું નામ, ઠાકોર કુંજખીહારી ધામ;
 પ્રીતમ પ્રેમે અક્ષર કહયાં, હરી ગુર સંત કીધી દયા.

પાપ વડો કકડો.

કકડો લીજે શ્રી કૃષ્ણજીનું નામ, અવીચત્ર પદ આપે ભગવાન,
 ભવના બંધરે છોડે જે, કકડો તો વળી કહીએ તેહ.
 ખખે ભોગત્રીચારે ખાણ, પાપે પડવું છે નિરવાણ,
 મોહ માયા મછર પરહરિ, ખખે ખંતથી સમરણ કરી,

ગગે ગોવરધન કર ધરી, ઇંદ્રે મેધ જલ વૃષ્ટિ કરી,
 ગોકલની રક્ષા કરી, ગગે તો વરી કહીએ તેહ.
 ધધે ધેર ત્રીભોવન ધણી, કાગલ લખી મોકલ્યો રૂઠમણી.
 શાએ કરે તમે વૈંકુઠરાએ, ધધો તો એણી પેરે થાએ.
 નને બેન દેવકીજી પરણી, તે આઠમે ગર્ભે તુને મારસે સહી,
 એવી આકાશવાણી થઇ, નને એવી વાતજ કહ.
 ચચા એ ચિતમાં વિચારજ કર્યું, બેન દેવકીને મારવાનું ધાર્યું,
 વસુદેવ તો વિચમાંજ પડયા, ચચે એવી વાણી કરી.
 છછે છત્રપતિ કોપીને જાએ, દેવકીજીને ઈશ્વર સાહે,
 નારદે આવીને સુચના કરો, છછે એવી વાણી ઉચરી.
 જજે ભાઇ મામની પેર, ભાણેજ મારી કીધોઠેર,
 પાપીને પાપ લાગે સહી, જજે એવી વાતજ કરો.
 ઝઝે ઝુલમ કરેછે આપ, દોહીત્ર માશનું લાગું પાપ,
 દેવકીજી તો સોચજ કરે, ઝઝે એવી વાતજ કરી.
 ટકે ટાલું કંશનું જ રખે, આતો કરેછે તે સઉને,
 ધારણ પડી આસાંર, ટકો કહે છે એજ વિચાર.
 ઠઠે ઠામ ચલાવા ઠામ, જઇ નંદને કરો પ્રણામ,
 પુત્રી સાથે માટલાજ, ઠઠો તો બોલે છે જ.
 ડડે ડગલા વાસુદેવજી ભરે, વાટ જુવેને દેવકીજી ફરે,
 માતાને મન હરખ ન માએ, ડડે વાત કહીને જાએ.

ઢઢે ઢોલ વાગા નીસાન, કંશરાએને થઇ જાણ,
 પેરી રેતી સાંભળી, ઢઢે તો વાત વિસતારી
 રણેતાં હારખી આતજ થયા, કાલા ગ્રહેમાં જઇને રહયા,
 પુતરીસી લાએ પછાડી તેહ, જાણો વાત કરે છે તેહ.
 તતે તારે બોલીવાણ, તારો વેરી પ્રગટા જાણ,
 આકાશે એવી વાણી થઇ, તતે એવી વાતજ કરી.
 થથે થાનક તાઈં જશે, એ બાલક તુજને મારશે,
 આકાશમાંથી વાણી થઇ, થથો વાએક બોલ્યો સહી
 દહે દીનરાત નહીં જાએ, કાયર થઇને વેગેરાએ;
 અસુરે એવી વાણી કરી, દહે એમ બોલે છે સહી.
 ધધે ધરમ ચુકો કહી, બેન મારી પણ મરી નહી,
 આકાશમાં તો ઉડી ગઇ, ધધે એવી વાણી કરી
 નને નગરનું લેશે રાજ, તારો વેરી પ્રગટા આજ,
 જોગ માયા એ એવી વાણી કરી, નનો એમ બોલે છે અહીં.
 પપે પુતના મોક લીજ, બાલકને ધવરાવીતે,
 વીખ હલાહલ ભરેઆં સહી, પપે એવી વાણી કરી.
 ફફે ફીદા થયા મુરારી, પુતનાને લીધી ઉગારી,
 પુતના નાહરે આ પ્રાણ, ફફે કહેછે એ પ્રમાણ.
 બબે બગાસુર મોકલેજ, બાલપણના પ્રાકમતે,
 દાવાનલ વીધો શ્રીહરી, બબે એમ વાણી ભણી.

ભભે ભુધરજી સું કરે, કંશરાજ તો શોચજ કરે,
 ભોમી ભાર ઉતારવો સહી, ભભે એવી વાતજ કરી.
 મમે મથુરા ભાણેજને તેડી જાએ, આવો ગોકલના રાએ,
 મામા ભાણેજનો મેલજ થાએ, મમે એમ કરીને જાએ.
 યએ જદુ પતિરથ જે તરી, બેઠા છે ત્રીભુવન ધણી;
 ગોકલથી મથુરામાં જાએ, યએ પોતે દાખલો થાએ.
 રરે તાં હારલી આતજ થયો, મામાજીને મલવાં ગયાં,
 પ્રથમે ધોખી મારો સહી, રરે એમ વાતજ કહી.
 ધોવે ચંદન કુંબજ લઈ જાએ, આનંદે આપેછે જદુરાએ,
 નવ જોખન કીધોછે દેહ, લવો એમ વાતજ કહે.
 વવે વિદારણુ કર્યું હસ્તી તાણું, દુષ્પ થયું કંશને ધાણું,
 ધનુષ ભંગ કરે એછે આજ, કંશનો જશે રાજ.
 શશે સામળીએ જડ્યા કેશ, કંશને માર્યો લવલેશ;
 સુરસેનને આપું રાજ, શશે કહેછે આજ.
 સસે સર્વે રાજ થાએ, કારા ગ્રહમાં કૃષ્ણજ જાએ;
 માત પીતાને મલે આ સહી, સસે એવી વાણી કહી.
 ષષા સંતોષા સભાને ભારી, જજ શ્રી દેવકૃષ્ણ મુરારી,
 ઓધવને મુકયાં ગોકલ, પપે એમ વાતજ કરી.
 હહે હરજી નીશી પેર, નંદ જસોદા મુકાં ઘેર,
 કુખ જાને ઘેર વાસો રહ્યાં, હહે એમ બોલી રહ્યાં.

અરજીન સંગાતે પ્રીતજ કરી, હસ્તીના પુર આવ્યા શ્રીહરી,
ભરી સભામાં કીધો મછવેદ, દુષ્ટદીનો રાખ્યો લેદ.
નારદ રૂપીએ વાણી કરી, પાંડવની ઇંછા પુરી થઇ,
એ કંકો શીખે ગાયે, મનની ઇંછા પુરણથયે.

૫૬-ભુમાનંદનો કંકો.

કંકા કલ્પીમાં એછે સાર, હરી કીર્તન કરી હોય ઉધાર;
વિષય વાંછના ત્યાગી કરે, તો કર તનથી કારજ સરે;
ભવ સાગરનો આવે પાર; કંકા કલ્પીમાં એછે સાર.
ખખા ખાલી હાથે જાય, દેવ દર્શનનું ફલ નવ થાય;
દર્શન કરતાં દારા જીવે, તે પણ દરશનનું ફલ ખુવે,
દર્શોદ દેવ તણીજે ખાય, ખખા ખાલી હાથે જાય.
ગગા ગણત્રી તારી નથી, મરી ગયાં મોટા માહરથી,
તે માટે સવેલા ચેત, કરીલે એક હરી સંગ હેત;
કુંટળ સાઈ કાંમ રમથી, ગગા ગણતી તારી નથી.
ધધા ધોર કલ્પીછે આજ, કર સતસંગ તો રહે લાજ,
જવું ન પડે જમને દ્વાર, ચોરાશીનો આવે પાર;
સરવે તાઈ સરસે કાજ, ધધા ધોર કલ્પીછે આજ.
કંકા કંક દીવસ્તુ જેહ, નર ત્રિયાના તનુ માંતેહ,
કાલાં ગોરા ઉપર ચામ, જેને જેતાં ઉપજે કામ;
જીંહું જાણી ન કરો મેહ; કંકા ક દીવસનું જેહ.

ચચા ચેતો આઁયો કાલ; જેમ મછલીને જલે જલ;
 ચૌદ લોક આવે મુખમાંહી; સુડી વચે સોપારી ન્યાધ,
 જેમ ઉંદરને ફાલે વ્યાલ, ચચા ચેતો આઁયો કાલ.
 છછા છુટયાનો ઉપાય, એકછે જે સતસંગ થાય,
 સતસંગે થાય કીશોર વય, ત્યારે ટળે કાલનો ભય;
 જીવત પર્યંત હરીજશ ગાય, છછા છુટયાનો ઉપાય.
 જજ જપ જીવનો જપ, ટળે ત્રીવીધ તેણે તાપ,
 પંચ વિષય સુખદે પર હરી; નરક ચોરાશી નાવે ફરી;
 સતસંગમાં સમરતી આપ, જજ જપ જીવનનો જપ.
 જજ જાં જવાનાં જલ જેમ; નિરાકાર બ્રહ્મ જાણો તેમ,
 તે જલથીજે ત્રણ ટલી જાય, તો તે ભજને કલ્યાણ થાય,
 સુન વાદીની સમજણુ એમ, જજ જાંજવાનાં જલ જેમ.
 ઝઝા ઈશ્વર અક્ષરમાંહી, સાકાર મુરતીછે સુખદાઇ,
 જ્યારે એ અવની અવતરે, જેને જોગે જીવ ઉધરે,
 પુરુષોત્તમને ભજીલે ભાઈ, ઝઝા ઈશ્વર અક્ષરમાંહી.
 ટવા ટેક અંતરમાં ધરી, શીર સાટે સમરી લે હરી;
 અન્ય દેવને જે આશરે, હરી ભક્તિમાં વિધન કરે,
 પતિવ્રતા થઇને લેવરી, ટવા ટેક અંતરમાં ધરી.
 ઠઠા જશો ઠાલે હાથ, એક દમડી ન આવે સાથ,
 ઇશ્વરને આરાધો ઉર, નહી તણા વો તૃણાને પુર;
 મેલી દેમાયાની ખાથ, ઠઠા જશો ઠાલે હાથ.

ડડા ડાપણુ ડોલ્લીયું ધણું, જગમાં ચાવો થાવા તણું,
 લેવો ઇચ્છે ચો મોટપ માન, વિસારી મેલ્યાં ભગવાન;
 અંતે કામ ન આવે આણું; ડડા ડાપણુ ડોલ્લ્યું ધણું.
 ઢઢા ઢોરની રાખી રીત, પંચ વિષય ભોગવ્યા કરી પ્રીત,
 સનમાન સંબધીનું કર્યું, ઉજડ ગામનું પોતું ભર્યું;
 મહાજનને નહિ કીધા મિત, ઢઢા ઢોરની રાખી રીત.
 છાણા લે નારાયણુ નામ, કઠીણ વેલાએ આવે કામ,
 નામી વિના નામ ઉચરે, તેનુનો કારજ ન સરે;
 એ મુર્તીનું અક્ષર ધામ, છાણા લે નારાયણુનું નામ.
 તતા તજીદે તનું અભીમાન, જીવ આત્માને નિજરૂપ જાણ.
 તે બ્રહ્મ હું પરબ્રહ્મનો દાશ, એમ સમજી હરીને ઉપાસ,
 એમ વિચારી આત્મજ્ઞાન, તતા તજીદે તનું અભિમાન.
 થથા થોડા જીવ્યા કાજ, અધર્મ નહિં આરંભો આજ;
 નર દેહે નિજ ઇછીત થાય, કર્મ ખપે યાનો કર ઉપાય;
 સતસંગ પાલ્લી બાંધો પાજ, થથા થોડા જીવાનું કાજ.
 દદા દીવશ જે જે જાય, આવરદામાં ઓછા થાય,
 માબાપ જાણે મોટા થયો, મુલગામાંથી પણ તે ગયો,
 જૈં સુસે સમસાને કાય, દદા દીવશ જેજે જાય
 ધધા ધુમની ભરયમાં બાય, એની આવે તારે સાથ
 સોધી સતગુરુ શરણે જાઓ, અજર અમર અવીનાશી થાઓ,
 કહુ છું તારે કાજે ગાય; ધધા ધુમની ભરમાં બાય.

નના નરતનું નાવે ફરિ, દેવને દુરલભ તે તે ધરી,
 હવે હરીનો નહીં કાંઈ વાંક, મલો ચિંતામણી રેભારાક,
 ઘણું દેવનેરે અનુસરી, નના નરતનું નાવે ફરી.
 પપા પામર એનુંજ નામ, વિષય ભોગવે ભુલીરામ,
 ઉદર અરથે ઉદ્દમ કરે, શ્વાન સુકર સમ થૈ ફરે,
 જેને વાલી લાગે વામ, પપા પામર એનુંજ નામ.
 ફક્કા ફુટી હાંડી જેહ. તુને અંત દેશે તેહ,
 બીજી જે સામગ્રી સહુ, વેંગી લે છેઆને વહુ,
 કાંઈ ન માણેયો કેશે એહ, ફક્કા ફુટી હાંડી જેહ.
 બપા બાજી જીતી ગયા, જે જગમાં સતસંગી થયાં,
 જેણે કીધા કુસંગ ત્યાગ, તેજ મનુષના મોટા ભાગ,
 પ્રગટ પ્રભુને શરણે રધ્યા, બપા બાજીજીતી ગયા.
 લલા ભેરવાગતે જાય, નરકે નલજી ત્રીભોવન રાય,
 હરીના જન સંગે જે વેર, અમૃતઢોલી પીવુજેર,
 પરનારી સંગ જે નર આય, લલા ભેરવાગતે જાય.
 મમા મેલો મનનો મેલ, પ્રભુ પામવાતેછે સેલ,
 સુખ દુષ્ણનું દેનાઈ એહ, જનમ મરણનું કારણ તેહ.
 એને આધીન સરવે ફેલ, મમા મેલો મનનું મેલ,
 યયા યુવતી નર આકાર, મયાના છે મોરાધાર,
 તેમાં જે રહેનારા જીવ, તેના માયા વસ્તુ દીવ,
 સરવેને હરી ફેલ દાતાર; યયા યુવતી નર આકાર.

રરા જે છે રમતા રામ, તે જાણો જીવુના નામ;
 લખ ચોરાશી ધારૈવેશ, માયાનો નહીં લાગે લેશ;
 મુલ માયા તો તેનું ધામ, રરા જે છે રમતા રામ.
 લવા લેવા છે હરીનામ, દેવા લાયક તો અન્નદાન,
 અન્નદાને સહુ વ્રત થાય, હરીનામથી પાપ પલાય;
 પણ જે વ્રત રાખે નિષ્કામ, લવા લેવા છે હરીનામ.
 વવા વચનો જે છે લોપ, તેજ પ્રભુનો જાણો કોપ;
 લક્ષમણને સીતાજી જેહ, વચન લોપથી ત્યાગા તેહ,
 વચને વર ત્યાં ગોપીગોપ, વવા વચનો જે છે લોપ.
 શશા શલીલ જે કેવાય, તેની તો શુ ભગતી નવથાય,
 કામી ક્રોધી લોભી બહુ, ત્યાગી તરતાં દેખ્યા સહુ;
 સરવ ભેલો ભલ વાચાય, શશા શલીલ જે કેવાય.
 પપા શોધીલે તું હરી, દેહ મનુષ્યનો નાવે ફરી,
 જે મલી જાય પ્રગટ રામ, તોતે આપે અક્ષર ધામ;
 અવની ઉપર નર તનું ધરી, પપા શોધી લે તું હરી.
 સસા સુર્ય દર્સે જેમ, સ્વચ્છ વસ્તુ સર્વેમાં તેમ,
 એણે જે અંધારું ટળે, તો પ્રગટ વિના કારજ સરે;
 વ્યાપક હરીપણુ જાણો એમ, સસા સુર્ય દર્સે તેમ.
 હહા હરોને પરનાર, તેમાં વિરજતે નરકનો દ્વાર,
 ભોગવવા જેટલા પગ ભરે, તેટલી બ્રહ્મ હત્યા પગ ઠરે,
 જલે જપ તપ પુજા જલ, હહા હરોને પરનાર.

ક્ષણ ક્ષેત્ર અન્યનું પાપ, તિરથમાં તે થઈ જાય શાપ,
 તિરથ ક્ષેત્રમાં જો કરે, વજ્ર લેપ થઈ શીર ઠરે;
 મન વશ કરી જપો હરી જપ, ક્ષણ ક્ષેત્ર અન્યનું પાપ.
 ત્રણ ત્રિલોકીમાં હેડ, પંચજીવનાં પડશે તેડ,
 જે પામેછે અક્ષર ધામ, ભાગવતી તનું છે નામ.
 જ્ઞા જ્ઞાન વિન મુક્તિનામ, નથી થાતી ભજતાં રામ;
 જીવ ઇશ્વર માયાનું રૂપ, જાણવું તેછે જ્ઞાન અનુપ.
 પુરૂષો તમને અક્ષર ધામ, જ્ઞા જ્ઞાનવિન મુક્તિનામ,
 અચ્ચા આનંદ આઠો જામ, વરતે તો જોયા નિષ્કામ,
 વાસનાનો જો થાય વિજેગ, તો ટળે જન્મ મરણ રૂપ રોગ.
 ઉરમાં વાસ કરી રહે રામ, અચ્ચા આનંદ આઠો જામ
 ઇઈ અધર્મનું મુલ, કહુછું કાપી નાંખો થુલ,
 માંસ મદીરા ચોરી જહ, એ વેરી છે ચોથું તેહ;
 રાખો રૂઢામાં ધર્મનું કુલ, ઇઈ અધર્મનું મુલ.
 ઉઠા ઉદ્દેગનું આગાર, કુસંગ છે કહુછું નિરધાર,
 કરી સતસંગ સાધીવે કાજ, ભવજલ તરવાનું છે જાજ;
 નહીં તો જાશે જમને દ્વાર, ઉઠા ઉદ્દેગનું આગાર.
 રૂરૂ રૂપી નારાયણ જહ, અક્ષર ધામી આપે એહ,
 દૃષ્ટુરૂપે થયા સ્વછંદ, તેછે સ્વામી સહજાનંદ;
 પ્રગટયા પુરવ છપૈએ એહ, રૂરૂ રૂપી નારાયણ એહ.

ઉઉ પોકયો આવી કાળ, વિષય થકી મન પાછુ વાળ;
 ચેત સવેલે સતસંગ કરી, સ્વાશે સ્વાશ સમરે હરી;
 નરદેહ વિન નહી આવે તાન, ઉઉ પોકયો આવીકાન.
 અક્ષરનો તો લીધો લેશ, આત્માને લીધો ઉપદેશ,
 મીથ્યા કરવા માયા ફેદ, કંકો કહેછે ભુમાનંદ;
 હરીહરને ભજવા હમેશ, અક્ષરનો લીધો વેશ.

૫૭-કંકો દયારામ કૃત.

કંકો કોટી કારજ છાડીનેરે, ભજવો શ્રીકૃષ્ણ કૃપાળ;
 નહિતો પાછડ પસ્તાવો થાશેરે, આવી જશે અચાનક કાળ;
 ખખા ખોડુ સહુ શ્રીહરિ વિનારે; આદે મધ્યે અંતે દુઃખ રૂપ.
 અનુભવી વાત કહુંછું હું ખરીરે; માટે સમરો શ્યામ સ્વરૂપ.
 ગગા ગુરૂ હરીજન એકછેરે; રખે રખો મનમાં બ્રાંત;
 સેવો સાચે સ્નેહે વીવેક શુરે; સર્વ શાસ્ત્રનું એજ સિદ્ધાંત.
 ધ્રુવા ધડી લાખેણી જાએછેરે; જો તું જાણી શકે તો જાણ
 હરી ભજવાનો અવસર નહિ મળેરે; ફરી થાશે મોટી હાંણ.
 નના નિર્ભય પદ નંદ લાલનુંરે; એથકી સહુઓછું જાણ.
 પક્ષ રાક્ષીને વચન વદતો નથીરે; મુને માતા પીતાની આણ,
 ચચા ચતુર તુને ત્યારે કહુંરે; ચિત ચરણ ચતુર ભુજરામ;
 નિત સેવા સમરણ સંત સંગમાંરે; રહી શ્રીકૃષ્ણ શ્રીકૃષ્ણ લાખ
 છછા છેલ્લ છખીલા લાલશુંરે; શીધરે જોડો સાચી પ્રીત.
 કરતવ કાંઈ પછે તાહારે નથીરે; તારી સરવે વાત છત.

જળ જગજીવન જાણે આનથીરે; જાણ્યું સરવે તોએ તું અજાણ
 પ્રેમે પુરૂષોત્તમ પુજ્યા વિનારે, થયે પંડીત નહિ કહ્યાણ,
 ઝઝા ઝપટ કરી હરી ગાઘ લીએરે, ફરી મળવો નથી આ દીન
 રંકને લંક મળી જેમ લુવારે, તેમ તુને મળ્યું એ ધન્ય,
 ટવા ટોપી તીલક માલા ધરીએ, તો ચેતજ્યાં નહી કપટ કુટેવ
 વૈષ્ણવ વેશ ધરી વાહી વિશ્વનેરે, કાણું કીધી નહી હરી સેવ,
 ઠઠા ઠાલા થોથા સંસાર નારે, કુટે કદ્યએ ન આવે પાર.
 અમુલ્ય એએ અવસર જાએછેરે, વેહેલો ભજીલે નંદકુમાર,
 ડડા ડાહ્યો ઢેર્યો સંસારમારે, તેણે શું શર્યું તારું કામ,
 માર ખાતા મોળું ભાગી જશેરે, માટે ભજીલે સુંદર શ્યામ,
 ઢઢા સુંઢણકે શ્રીહરી ગાઘએરે, ક્યાં લગી ઢણકારો આઠોર.
 થાક્યાં જમ કીંકર તુંને ઝુડતારે, તોએ તું ન થાક્યો નઠોર.
 રેણાં રાજપર ધણાં ભોગવ્યારે, ધણાં ભોગવ્યાં નર્કનાં દુઃખ,
 જાણે તો બાકી કાંઈ રહી નથીરે, હવે તો ભજ થાય સુખ,
 તતા તું તારું ચેત્યો નહિરે, શીખ્યો સરવ અવરને કાજ,
 સુખળ જ્ઞાન બતાવે અન્યરેરે, તુમાં અંધારું ઝાઝ.
 થયા થાવર જગમાં સરવ મારે, જાણીલે જે શ્રીહરીનો અંશ,
 મન વચન કમ વચને દયા સહુપર ધરોરે, રખે કરતા દોષને દ્વંશ.
 દહા દોષ સર્વ નિજમાં લહોરે, જાણો સાહામાં સર્વને શુદ્ધ.
 અન્ય તો અંતર ગુણ નાણીએરે, એ છે ભવ તરવાની બુદ્ધ,

ધધા ધીક ધીક ધન દમ જાણુજેરે, ધિક વિધા ધીક સ્ત્રી ધામ.
 સરૂપ સુધડતા ધક વૈભવ સહુર, તારા જે ન ભજ્યા ધનશ્યામ,
 પપા પોથા ભણી પંડીત થયોરે, ધણો પુજ્યો જગ માંહેરે.
 જગતના પુજને તે પુજ્યા નહીંરે, અદ્યા તારૂં ઠેકાણુ ક્યારે.
 ક્ષક ફેરો પડ્યો અવતારનોરે, જ્યારે ગાય નહીં ગોવિંદ.
 એખે ખોયો દુરલભ દેહ માનવીરે, તારૂં ઉંધુ કર્મ મતીમંદ,
 બબા બળ તારો ત્રીજીવન પતીરે, જણે ઘેર ત્રીલોકનું લાજ,
 પુત્રપણું જણાવી જે સેવો પીતારે, વિના સારે સરેઆંસહુકાજ
 ભભા ભક્તિ કરી ભગવંતનીરે, તેનું ધન્ય ભાગ ભવમાંય,
 ઇશ અનંત કોટી બ્રહ્માંડનારે, સવા રહે તે જન ત્યાં હચ્ચે.
 મમા મોટા થી મોટું નાણુરે, કળીમાં શ્રીકૃષ્ણનું નામ.
 સાધન સરવે તણું એ શિરોમણીરે, શ્રમવિના મળે ધનશ્યામ.
 યયા યત્ને પ્રયત્ને નાશ જેરે, તમે દુષ્ટ સંગશી દુર.
 ભાવ ભક્તિ હરી જીલાવશેરે, કાણુમાં આવી કરશે ચુર.
 રરા રશીક શીરોમણી શ્યામ સુરે, તુને લાગે જે સાચો રંગ,
 સહેજે સર્વ સુખ આવી મળેરે, તારૂં દુઃખ સર્વ થાય ભંગ.
 લવા લોક ત્યાં પરલોકમાંરે, સુખ શ્રીહરી સમરેથી થાય,
 કૃષ્ણ કૃપા પાળે કાંઈનાં બનેરે, બીજા કરીએ કોટી ઉપાય.
 વવા વાત સિંધાતની સુણુ કહુરે, જણે સહુથી વડો વિચાર,
 તેા દૃઢ જેને શ્રીહરી ઉપર થયોરે, તેતો શીરોમણી હરીદાશ.

સસા સાર સરવનો એછેરે, કરવો સાચો સદા સંતસંગ,
નીચ નીરમ્મતી નગર ગલી તણું, જો ગંગ મળે થાય ગંગ.
રહા હાથ ધરીશ પાછળથીરે, પાપ લાગી કહું પાલવ પાથરીરે
નિશ્ચે પળ પળથીમાં પસ્તાશ, ભણલે શ્રી અવીનાશ.
અયા તુંને અનેક વાતની એક કહુંરે, જેથી થાય અંતી આનંદ
કોઇ પ્રાણીને કલપા વીશમાંરે, નીશીદીન ગાજે તું જોવીંદ.
કકો અઘોઘીક મન પ્રયોધનોરે, જે કોઇ શીખે સાંભળે ગાય,
કહે દ્યોદાશ શ્રીજી મહારાજનેરે, તેનો સહુકારજ સીધ.

૫૮-કકો ચતુરાધનો.

કકારે કામ કરતાં વિલંબ ન કરીએ, એ ચતુરાધની રીત.
ખખારે ખુણે બેસી ખત ન લખીએ-એ ચતુરાં
ગગારે ગોપ્રાક્ષણની સેવા કરીએ-એ૦
ધધારે ધર સંધાતે કુસંપન કરીએ-એ૦
નનારે નારાયણનું નામજ લીજે-એ૦
ચચારે ચોરે બેસી ચાડી ન કરીએ-એ૦
છછારે છાની વાત છતરામ ન કીજે-એ૦
જજારે જોરાવર પર જોર ન કરીએ-એ૦
ઝઝારે ઝાડ ચડી ઉઠ્ઠાત ન કરીએ-એ૦
ઝઝારે સંયમ પાળી કામ કીજીએ-એ૦
ટવારે ટોળીમાંથી જુદા ન પડીએ-એ૦

ઠઠારે ઠાલે હાથે દેરે ન જમ્યે—એ૦
 ઢઢારે ઢોર ચોર વિશ્વાશ ન કરીએ—એ૦
 ણુણુરે રણુવગડામાં રાત ન રહીએ—૦
 તતારે તોછડે બોલે વાત ન કરીએ—એ૦
 થથારે થાપણુ કેઈની ઝાળવીએ નહિ—એ૦
 દ્દારે દોષ કરતાં દિલમાં ડરીએ—એ૦
 ધધારે ધર્મ કરતાં પાછું ન જોમ્યે—એ૦
 નનારે નારાયણની સેવા કરીએ—એ૦
 પપારે પાડોશી સાથે વેર ન કરીએ—એ૦
 ફફારે ફુલ્ય તણુ ઘોડે નવ ચડીએ—એ૦
 બબારે બોલ્યો બોલ ન પાછો ફરીએ—એ૦
 ભભારે ભાઈ ભાડુંને ગાળ ન દમ્યે—એ૦
 મમારે માખાપોની સેવા કરીએ—એ૦
 યયારે યશ કીરતીના કામો કરીએ—એ૦
 રેરારે રૂણુ કેઈ કેઈ નવ કરીએ—એ૦
 લલારે લક્ષણુ બત્રીશે શીખીએ—એ૦
 વવારે વેરીનો વિશ્વાશ ન કરીએ—એ૦
 શશારે શરમ ભરેલા કામ ન કરીએ—એ૦
 સસારે સોનીનું વિશ્વાશ ન કરીએ—એ૦
 હહારે હસતાં હસતાં વાત ન કહીએ—એ૦

ળળારે લવ અમથી અમથી ન કહીએ-એ૦

ક્ષારે શિક્ષણ શાસ્ત્રનો લીજીએ-એ૦

જ્ઞારે ગોવિંદને લીજીએ-એ૦

૫૯ લજન—ચૈલૈઆનું.

શેઠ સગાડસા સાધુને સેવ્યાં વાણીએ પારેઆ વૃત,
અમે ઉપવાથી સાધુજી નાવ્યાં ખાવોજી આવ્યાં તરત;
કેશવજી કોઠીઆ થઇનેરે રૂપ અતીતનું લઇને,
ચંગાવતીએ ચણામૃત લીધાને પવરાવેછે નાથ;
નાઈ ધોઇ પલંગપર પોઢાડ્યાં વાણીએ કીધા સ્વમાન,
ભોજનોઆ ખીરનાં કીધારે પીરસીને આગળ દીધાં;
ખીર રોટલી જમતા નથીને નથી અનનો અહાર,
એ અમે છૈએ માંસના આહરી એમ કહે કીલતારવાણી;
વૃત જે કૃણશેરે તેથી અવીનાશી મળશે,
કાંસાઇ વાડે શેઠ જઇને છુપાઇ લાવ્યારે માંસ;
તેની ચંગાવતી રસોઇ બનાવી પીરસી દીધા પ્રસાદ,
વાસર ઢારે નરને નારીરે સુખે જમે દેવ મોરારી;
માટી તો માણસની જોઇએને પશુ માટીનો નહીં પ્યાર,
એરી અધોર પંથી અમે કહેવાઇએ ખેલીએ ખાંડાની ધાર;
મારૂં મન તમસેં સાધ્યુંરે સમજી દ્યોને તમે સાધુ,
માઝ્યા વેંચાતા માણસ નહીં મલશે,

મનથી કાંઈ મહાર એરી માળાપ બેયગીઆણુ કીધા,
ચેલૈઓ દીજ સંહાર હરી મને થાય વીશેશેરે.

કરો તે હરીને લેખે ભણતર મેલીને ભાગ ચેલૈયા,
માન મારી પરતીત તારામાં બાપ મારશે.

તુને ઘેર આવ્યા છે અતીત ધુતારો ધુતવી જશેરે,
પછી પસ્તાવો થાશે.

એ શું બોલ્યા સ્વામી અમારા ને માવિત્ર મેલ્યા ન જાય,
એરી નવમાશ જણે ઉદરમાં રાખ્યા ગુણ ક્રેતા નવ જાય.
ભક્તિ મારી શીશને શાટેરે મરવું માળાપને માટેરે,
ભાગુ તો મુને ભુમી ન સુ જને ધરા નવ જલે ભાર
મેરૂ પરવત તો મેલીજ દેશે આવતણો આધાર
મેરા મણુમા જ મુકેરે ચેલૈઆનુ સત ન ચુકે
શીખલેને ચાલ્યો ચેલૈઓ આવ્યો પોતાને ઘેર,
માતાએ મુખના મીઠડા દીધા નીરખી નાખ્યો નીશારા,
આવ તો ઉંરમા લીધારે માયાના વીચાર દીધા,
એ શું બોલ્યા માતાજી મોરા નીશા હોવે ન આજ,
એરી સદ્ગુણ કમાવી ચેલૈઆ જનું મસપરખે મારાજ,
રૂડો છે આજનો દહાડોરે સુખે હરીને માળાપ,
એ ભેડા થઇને કાચ્યો ચેલૈઆનું શીશ,
મસ્તક કાપી થાળમા રાખ્યા જમાડયા જગદીશ,

હાસને આજ્ઞા કીજેરે પ્રભુ મારી પરિણા કીજેરે,
 મસ્તક લઇને ખાંડણી એ ખાંડે બેજન માને બાપ,
 એ આંખોમાં બેજણુ આંજણુ આંજીને, મનમાં ન આણે મેલ,
 તોએ તમે સાચા સતીરે કે વરી જીના જતી,
 મસ્તક લેને ખાંડણીએ ખાંડે બેજણુ માને બાપ,
 આંખોમાં બેજણુ આંજણુ આંજીને હેતે હાલીડા ગાય.
 ભોજનીઆ ભાવેથી રાંધ્યારે પીરશીને આગળ રાખ્યાં,
 આ ચંગાવતીબાઇ તુંછો સતીને સાંભળ મારી વાત.
 એરી વાળઆનું અમે જમતા નથી એમ વેદમાંછે વિખ્યાત,
 તપીઓ તપ છોડાવેરે મનમાં કાંઇ એટી નાણે.
 ત્યારે શગાડશા શેડ કહેછે પ્રગટયાં પુરવના પાપ,
 એરી ગુરૂ ન માર્યા ગોત્ર ન મારયા મારયા ન માને બાપ.
 ડુંગરડે ડમ લગાડ્યારે કેને મારા ખેલ લગાડયા,
 ચંગાવતી કહે વાળ યા નથી, ને પાંચ મારાનું ફરજંદ,
 ભલે પધારયા ત્રીભોવન સ્વામી ઘેર અમારે,
 સંત સાચે મને જ્યારે સંભાર્યારે, ત્યારે મારા ખેલ સુધાર્યાં.
 ત્યારે ચંગાવતી કટાર લેને માર્યોછે ઉદરમાંય,
 વડા આવીને પ્રભુજી પોતાના લીધા બે હાથ.
 ભલા સંત ભક્તિ ન ચુકેરે તેને હરી ન ચુકેરે,
 ચૈલઇઆને સજીવન કીધો રમવા બેઠો બાળ;

એરીએને સદા તારો ચરણ ચાલો દીન જાણીને દયાળ
વલતા બોલ્યા નરને નારીરે ભક્તિ આલો ભુધર તારી;
શેઠ શગાડશા ચંગાવતીએ નીતના લીધા નેમ.
એરી ભાણુ પ્રતાપે ગાય રતનદાશ માવાને મેલીએ કેમ,
માવાને મળવા માટેરે જવું વૈકુંઠની વાટે હરી.

૬૦-ભજન.

પ્રભાદ આખ્યાન.

ગવરીના ગણપતી ગજનંદ ગવરીના ગણપતી,
એરી બિઘન વીદારણ કાર્જ સુધારણ સાહે થજો સરસ્વતી-ગજનં
રાગ-બીજો.

વ્યાસ મુની તુંને પુછું પેલી તે પુજા કેની કરવી,
એવો તે કોણ બતાવે પુજા કરંતે સરવે સુખ પામે,

રાગ-એજ.

વ્યાસ મુની મુખે બોલ્યા પેલી તે પુજા એની કરવી,
સૌમાં છે સારંગ પ્રાણી પુજા કરંતે સરવે સુખ પામે.

રાગ-બીજો.

રાજા દુર્યોધન કહે આવા રએનીરે પુજા કેમ કરવીરે,
એતો આયરી આનો એઠો જીમનાર, એનીરે પુજા કેમ કરવીરે
માતતાત મુકી આબોધે, એ ઘેર એનીરે પુજા કેમ કરવીરે;
એમાં બીજો નથી કોએ ભુપાલ એનીરે પુજા કેમ કરવી.

રાગ-બીજો.

પ્રહ્લા કેરા પુત્ર ચાર કરી મનમાં પુણ્ય વીચાર, આળ્યા દરશન કરવાને
જ્યાંપરી પ્રહ્લા બીરાજ્યાં, ત્યાં જોયું નગ્ન સ્વરૂપ;
ઋષિ હુતો બોલ્યા અનાદર કરીને.

રાગ—બીજો.

રૂપીવર માહે નહીં જવાએ આજ્ઞા વીગરતો આપ થકી માંહી,
હું આજ્ઞા લઈ આવું પછી પધારો આપ લલે માંહી.

રાગ-બીજો.

એવીરે વાણી સુણીને હુતોને ચડયો ક્રોધ, રૂપી બોલ્યા વાણી નથીરે,
આહીં તમારો કામ, પામો અસુર જોતી નીરધાર,
તમજે વારે જોહેશે આહીં લછન પામી પરી બ્રમાતાંહીં.

રાગ-બીજો.

પાર સદો મમશુ નજો પ્રહ્લા વાણી તો મીથ્યા નવજાએ,
જાઈરે પૃથ્વીમાંહી જઈને પામો રાક્ષસ યોતી;
તયાંહીં લકતી ભાવે જો લજસો સાત જનમ ધરી મુજ ચરણે આવો
વેર ભાવે લજશે ત્રણ જનમ ધરી,
મુજ ચરણે આવો પામો અસુર યોતી નીરધાર.

રાગ—બીજો.

જાગવારા પુત્ર મારા પ્રશ્ન હું થયો,
તપ તારૂં જોઈને આધીન હું રહ્યો;
માગવારા પુત્રમારા પ્રશ્ન હું થયો, કરી કૃપા મુજ ઉપરે જાણી,
તમારો બાળ હસ્ત જોડી પીતુ મારા માણુકું આવાર,

જલથલમાં પ્રભુ મોતન મારો કોઈ શક્યથી ન થાય,
તમારી સૃષ્ટી વીરે હું કોઈથી ન મરું;
માગુ પ્રભુ એટલું તે આપજો જરૂર,
ધરમાં નાહીં ખાર નાહીં, નહી પૃથ્વી આકાશ,
સીથી ના પુરૂષથી તેમ બાલથી ન થાય,
તેમજ વલી દીવશકે રાતનો ન થાય,
હસ્ત જોડી ખીતુ મારા માગુછું આવાર.

રાગ-બીજો.

હરીશમ તણો આધાર માહાડી મુને રામ તણો આધાર,
એરી બલતી અગનમે બાલકોને બીલી રૂવે દરખાર,
આંચન લાગી ઉજરે આરેવારી રામ,
થયાં રખવાળ માડી મુને રામ તણો આધાર.

રાગ-એજ.

હરી નામ ન લીજો બાળ વેરીનું દે નામ ન લીજો,
એરી મારી કુખેથી જનમજ પામ્યો તારા પીતાનું વચનજપાર;
સાંભળશે જો તાત તારો કરશે તારી ઘાત,
વેરી નું દે ન લીજો બાળ.

રાગ એજ.

એરી હરીભજન વીના માવડીતેં એરે જોયો અવતાર,
હું તો હરીનો થઈ રહ્યોરે કરું નારામણ ઉચાર;
માડી મુને રામ તણો આધાર.

રાગ બીળે.

અરે પુત્ર આ શું કરેછે તુ કામ મારા વેરીનું કેમ લેછે તેનું નામ,
પ્રીયા પુત્રને કાંઈ કહી સમજવો નહી તો આલેશે ડંડાનુ ડાવ.

રાગ એજ.

પીતાજી આ ક્રોધ તજીને લીયો રામાઅમીરસ ગોરીને પીઓ.

રાગ બીળે.

પૃથ્વીનાથ પંડ્યાને તેડાવીયેરે, પ્રલાદજીને લજીવા બેસાડીયેરે;
પૃથ્વીનાથ પંડ્યાને તેડાવીયેરે, કું'અર પાંચ વરસનો તો થઈરહ્યાંરે
મુકયા નીશાળે બાઈ થાશે શાણારે—પૃથ્વીનાથ૦

રાગ બીળે.

કેનશો શાસ્ત્ર શીખાવે પંડીત મોરા કેનશો શાસ્ત્ર શીખાવે,
રામ નામ લીખ દેને પાટીપર વૃથા કમ્પુરે ગુમાવે;
પંડીત મોરા કેનશો શાસ્ત્ર પઢાવે.

રાગ બીળે.

છોકરા આવો આવો રામ ભજન કરવા,
રામ ભજન કરવા રામ ભજન કરવારે હરીનુ ધ્યાન ધરવા—છોકરા
રામ ભજન થકી મોક્ષપદ મીલશે જાવે શીધુએ તરવા—છોકરા૦

રાગ બીળે.

પંડ્યા આવીને જોઈરે પાટી દાંત કચરીને મારી સોટી
અરે પુત્ર આ શું આ શું કરેછે તુ કામ તુને કેણેરે શીખાવ્યો
રામ તુને રામથી શું છેરે કામ જેને નામે થયો સુલતાન
જેનાથી વેર તારા પીતાનુ તેનુ નામ લીએછે તું શાહું.

રાગ એજ.

ગુરૂએ ગુમ થયો વૃધવા તુમારી જેથી વચન વદો છો,
નઠારો જેની મહીમા તમે નથી જાણી શકે શમ હેશ વદેછે વાણી

રાગ બીજો.

ગોવીંદ પ્યારો અમે ગાશું ગુરૂ ભેરા ગોવીં પ્યારો અમે ગાશું
રામ નામનોરે નાવો કરીને ભવે સીંધુએ તરી જાશું—ગુરૂ
રાઅશે તો એનું રાજ જરા ખશે રામરૂઠેરે મરી જાવું—ગુરૂ

રાગ બીજો.

નહી ભણેરે નાના નહી ભણેરે સુતો રાજ પ્રલાદજી નહી ભણેરે
શાળા શોંપી હું ગયો ને વાંસે કીધું કામ
સૌ છોકરાને સાન બતાવી બોલો રામો રામ-સુણો રાજ

રાગ બીજો.

સીડયા સૃગના વચન શુણીને રાય ગણો રીશાય લઈ
તરવાર ધુણવીને ઉઠયો કોણછે શાયક તારો હું તો ફરી ફરી કહું છું.

રાગ—બીજો.

કેમ બચાવે તારો રામ જોઈ લઉં હવે કેમ બચાવે તારો રામ,
અરે કયું કરે બકવાટ બે બાલકાહજી બાલકછે આતન;
આ ધડીએ આ પલકમાંને લઉં તારૂં પ્રાણ,
કેમ બચાવે તારો રામ જોઈ લઉં હવે કેમ બચાવે તારો રામ.

રાગ—એજ.

રામ વીના નથી કેએ પીતાજી મેરા રામ વીના નથી કેઈ,
અરે જલથલમાં પ્રભુ રામ રહ્યાં છે ને સર્વ વ્યાપક,

રામ પીતા પ્રભુ વીના કોઈ નહીં ને આ ખડગમાં પણ રામ,
રામ વીના નથી રામ વીના નથી કોઈ પીતાજી મેરા-રામ૦

રાગ - ખીજો.

જેયું જેયું તારાં વિપ્રયું કેરું જોર, પ્રલાદ તું તો વેરી મારોરે.
તેંતો કુલમે લગાયો કારો ધાગ-પ્રલાદ૦
જોડીયું જોડીયું તારા બાપકેરો નામ—પ્ર૦
તેંતો દાનવ કુલને દીધો બદનામ-પ્ર૦
ધીક ધીક તુજનેછે ધીકકાર પ્ર૦
હુંતો કરું તુજને પ.યમાન-પ્ર૦

રાગ - ખીજો.

જલખીના સરોવર જેવા હરી નામ ખીના નર તેવા,
જેમ પુત્ર વીના માતારી લુણુ વીણા રશોઈ ન સારી;
જેમ વિદ્ય શુદ્ધનાં ચેલા હરી નામ વીના નર તેવા,
જેમ શશી વીના રહેન ચાંધેરી સતી પતીવીના કેશી નારી;
ઘરઘણી વીના ઘર જેવા હરી નામ વિના નર તેવા.

રાગ-ખીજો.

માતા પીતાજી ક્રોધ તજીને ભજીએ સદા પ્રભુ હરી રામ,
ધણીને રામ ન જાના જાનેશો કયાવે રામ ન જાના;
હરી જાનેસો કયા વે રામ ન જાના ભકતસો હરીકા શુભુઝાવે,
ઔર ગપાટા લગાવેસો કયા વે રામ નવ જાના,
કહત કબીરા સુણો ભાઈ સાધુ,
શરણે આવે વાંકુ વાંક હરી તારે રામ ન જાના.

થાળ સંગ્રહ.

૬૧ થાળ.

હરી મિંદરમાં હોય થારી, મારા પ્રભુ મિંદરમાં હોય થારી;
તુને જમાળું વનમાળી—દોઢ.

ઉના ઉના ભોજન ટાઢા થાયે,
સાદ કરે જશેદા માયે—હરી૦ ૧

લાડુ આને લાપસી ચણાની દાર,
તમે આરાગો જગ આધાર—હરી૦ ૨

શેવ સુંઆરી સાકર સાર,
તમે જીમો મારા દીન દયાળ—હરી૦ ૩

શેરીએ શેરીએ પડાવો સાદ,
જણે ન લીઓ તે લીઓ પ્રસાદ—હરી૦ ૪

લોટા બરે ઓ જલ જમુના નીર,
આયમાન કરો મારા બલબદ્રવીર—હરી૦ ૫

સ્વર્ગાપુરીમાં થારો થાયે,
ભુત નાથ ચરણે અખૈઓ ગાયે—હરી૦ ૬

૬૨-થાળ-રાગ ધનાશ્રી.

જીમત રયામ સુજન, મહા પ્રભુ જીમત રયામ સુજન;
સહેજનંદ મનહર મુરતી, સંતનકે સુખદાન—મ૦

મનહર ઉત્તમ જગ મોહન, પીતાંબર પહેરાન,
 ભોજન રૂચી સુખાસન બેઠે, જન નિજપ્રીતી જન-મં
 કંચન પાટ થાલ મુની કંચન, વાસન કનક ખયાન,
 ગ્રારી કનક ભરી જલ જમુના, કંચન ગ્રહ કમ ઠાન-મં
 તાજે તરત તમતમે તીખે, ચિકનારૂ મિષ્ટાન,
 લવણુ ક્ષાર હાજર કરી લાચે, ખટરસ ભોજન ખાન-મં
 શિરા સેવ ખીરંજ સામુની, રૂચીર થાલમરી ઠાન,
 પ્રેમમગન નિરખતપ્તી તમમુખ, નીજજનપીર સતઆન-મં
 મોદક તલે અધી કમહી મીસરી, ઉત્તમ રસ આળાન,
 પાપડ વડે પકોડી પુરી, માલપુવા પકવાન-મં
 સુભગ કંસાર અરૂં સુધરના, નાથ કરે નીજરાન,
 કુલકા ગરમ નરમ કરી ધૂતસે, પીરસ તરૂચિર પ્રમાન-મં
 મોતૈયા સુલ મીઠાઇ, ઘેવર અધિક ધીઆન,
 સાટાં અરૂ પેડા અતિ સુંદર, કુલવડી ફરસાન—મં
 ફેણીસુત્ર ગાંઠીયા, ખરફી સેવૈયા, શકરાન,
 તિખીકલી જલેખી તાજી, મગદળ ધરત તપ્તાંગ—મં
 આદા નિયુ અજળ અથાનાં, કેરી મરચ કહાન,
 ઉરહી અરૂ ભાજી તાંદુલહી, હરિ જીમત મુશકાન—મં
 ચોરા ગ્વાલ ફરી છુકારી, કછું જલર છુંકાન,
 વાલેરે ખુરી વૈતાગન, શાક અધિક સમાન—મં

દુધ માખણ મહી માખણ મેવા, સરવે જીવન પ્રાણ,
 વિધ વિધ જનમન મોદળ ધારણ; રચિરચિ ભોગ લગાન—મ૦
 જીમ અધાય તપ્ત લયે જીવન, ક્રિયે આચમન રચિમાન,
 કાંથો ચુનો લવિંગ સોપારી, યાવત બીરી પાન—મ૦
 ચંદન ચર્ય પુષ્પગંધ, ચોસર, આરતીહી ઉતરાન,
 અભાનંદ નવલ પ્રીતમકો, રહો રેનદીન ધ્યાન—મ૦

૬૩—થાળ.

જીમવા આવો જહુકુલના રાજ,
 કીધા મેંતો ઘેરવને ખાજ—જીમવા૦
 આવો હરી ખાજોડીયા ઢાળું,
 ઉપમાં દધ કરું તમ સારું;
 મારેરે હાથે ચોળીને નવરાવું—જીમવા૦ ૧
 પ્રથમથી પકવાનો ખાજ,
 સુતર ફેણી કીધીછે રીતે;
 જમાણું હું તમને પ્રીતે,
 જીમે તો નાથ આનંદ થાએ રીતે—જીમવા૦ ૨
 દાર ભાંત દહીને કીધી કડી,
 આગલ મેલી સુંદર ફુલવડી;
 કંટેલાનો સાગ કીધો તરી—જીમવા૦ ૩

જમુનાદીક જલની ભરી જરી,
બીજું આલું પાનને સોપારી;
ગોવિંદ સુત કેશવ બલીહારી-જમવા૦ ૪

૬૪ થાળ.

આરોગો ભગવાન, પ્રેમે તમે આરોગો ભગવાન,
લાડુ લાપસી ચણાં વધારીઆ પાપડ પુડી પકવાન. ૧
સાટા જલેબી મગદ્દીઆ લાડુ,
દાર ભાંતને શાક, પ્રેમે તમે આરોગો ભગવાન;
ખારકું ટોપરા શીંગુના દાંણાં, માહેછે દાડમને દ્રાખ-પ્રે. ૨
જલ જમુનાની ભરી લાવું જરી, આચમન કરોને મારાજ. ૩
મુખવાસે આલું લવીંગ એલચી, જએક્લને બીડીયાન-૪
સતગુરૂ વચને ગાયે પ્રશોતમ, મેલી માન અપમાન—૫

૬૫—થાળ.

પ્રભુ તારી મજમાની હો રાજ, મારે ધરે આવનાં મારાજ,
સીંધાસન બાજેઠ દરાવા, સીતલ જલ ભરી ભરી લાવા;
ઉભી ચમર દરાવા, લાગોછો સોહામણાં મહારાજ-પ્ર૦
બહુ મેવા પકવાન મીઠાઇ, છપન ભોજન આપ બનાહી,
હાથસુ ગ્રંહાહી ભરાઇ, પ્રેમે કરી પાવનાં માહારાજ—પ્ર૦
ઘોઘો ડારી એલચી સારી, કાંથો ચુરમે લવીંગ સોપારી,
પાનકો બેડલો મુખપર ઘેઓંગી, પ્રેમે કરી આવના માહારાજ-પ્ર.

ભોર મુગટ પીતાંબર સોહીએ, સુરીજન મુનીજન કામન મોહીએ.
કહે મીરાં દ્રઢ રહેના દિલ ખિય, ખુબ બને આ માહારાજ-પ્ર૦

૬૬-થાળ.

નંદ કુંવરને નોતરેઓ સાહેલીરે, જગજીવનને નોતરે ઓ સાહેલીરે.
મેંતો સાકરનો સીરો કર્યો સાહેલીરે, વિવિધના જાઉં વારણુ સાહે૦
મારા પ્રભુજી પધાર્યા ધરખારણેરે,—સાહેલીરે.

કોડે જમાડું એને કોરીઆ—સાહેલીરે.
માંહે આંખારસ પ્રેમરસ ગાર્યો—સાહેલીરે
ખંતે જમાડું હરીને ખીચડી—સાહેલીરે.
મારી પુરવ જનમની પ્રીતડી—સાહેલીરે.
જલ જમુનાની જરી ભરી—સાહેલીરે.
મુખમાં પાન કેરિ લીડલી—સાહેલીરે.
ભાવ તણા ભુખ્યાં ભયો—સાહેલીરે.
મીઠાનો ઠાકર મહી જીમે—સાહેલીરે.

૬૭ થાળ-રાગ રાધાના મહીનાનો.

ગુરૂ ગોવીંદ જમવા આવો, સખા સંગ સાથે સૌલાવો,
ઠે ગુરૂ ગોવીંદ જમવા આવો. ટેક.
જમોને હરીઅ નાથોના નાથ, ધરમ સત્ય સખા લઇને સાથ;
હું તો પીર સુમારે હાથ—ગુરૂ૦
ગરીબ ઘેર જમવાનું સારૂ, વીવેક મેતો કીધા છે લાડુ;
જમોને હરી પંખા ઢોળાવું—ગુરૂ૦

કલ્પના એ ક્રીધો છે કનસાર, જ્ઞાન ધરત ગવરીનું મહીસાર;
 જમોને હરી નવ લગાડો વાર—ગુરૂં
 પ્રેમે પીરસાવું પકવાન, ધરીને માંહી તુલસી તમારૂં ધ્યાન,
 જમોને હરી ભાવે જમાડું ભગવાન—ગુરૂં
 સંતોષ દાળ ભાતને કઢી, તેના મહી નાખી સુંદરવડી,
 જમોને હરી પુરણ પેટ ભરી—ગુરૂં
 જ્યાણ એ ભરી જળ જમુના ઝારી, તેનો લધ શીખતા;
 માંઠારી, આચમન દ્યોને ગીરધારી—ગુરૂં
 જમીને ઉઠ્યા ગુરૂંને ગોપાળ, કેલુઓને કર લધને,
 રૂમાલ, છાંટો છે જમણે ગાલ—ગુરૂં
 પ્રીતે પાનખીડા વાલુ, હરીરે મારે હાથે કરી આલુ,
 તમથી નહી કોઈએ વાહાલું—ગુરૂં
 મન મંદિરમાં પધરાવું, કે હીરદામા આસન કરાવું.
 આનંદ સુખસે જે પોદાવું—ગુરૂં
 નારણ સંગ દાસ કહે કર જોડ, નેણે નિરખ્યા શ્રી રણછોડ.
 ગુરૂં એ મારા પુરયા મનના કોડ—ગુરૂં

૬૮ થાળ.

ગુરૂં ગોવીંદ જમવા આવોરે—શ્રી રધુનાથ.
 મારા તનના તાપ સમાવોરે,—શ્રીં
 વાહાલાજી મારા કરૂણા કરીને જમવા આવો,
 આવો તો પોહોચે લાવોરે—શ્રીં

વાહાલાજી મારૂ જમણુ જમવારે સરખું,
 જમો તો નધ હો ન રખુરે-શ્રી૦
 વાહાલાજી મારા મનથી કરી છે સામગરી,
 થાળમાં તુળશી ધરીરે-શ્રી૦
 વાહાલાજી છપન ભોગ તુલસીમાં લાવે જમજો,
 મારી રૂદે કમળમાં રમજોરે-શ્રી૦
 વાહાલાજી જળ જીમના આરોગી કર ધોજો,
 રૂમલે મુખડું લો જોરે-શ્રી૦
 વાહાલાજી બીડા પાન સોપારીને ખાસ,
 તમે બીડી લ્યો મુખવાસરે-શ્રી૦
 વાહાલાજી સુખ સન્યા કરી છે ઘણી ખાંન,
 તમે પોટણુ લ્યો રઘુનાથરે-શ્રી૦
 વાહાલાજી ગુરૂ ચરણે નારાણુસીંગ કહે દાસ,
 મારા પુરી મનની આશરે-શ્રી૦

૬૯-થાળ.

મારે ઘેર આવજો માવા, લાવે તો ઢેબરૂં ખાવા,
 ખાજરીનાં બે ઢેબરા કીધાં, તરી ઝાઝા તેલ,
 કકડો પાપડ કોચલી ઉપર, દહીતું દડપુ મેલ-મારે૦
 જસોદાના માવા, આવોને વાંસલડી વાવા,
 ઉનોઉનો પુખપાડુ તે, ખોખલે ખોખલે ખાવા-મા૦

મારા ખેતરમાં લાખડી પાચીતે આવી કુમતડે,
કારંગડીનું સાક જોઇએ તો, આપેલે વેલે-માં
બાજરીનાં બે ઢેબરા કીધાને, ધીએ મેલા વહિ;
રામકૃષ્ણ પ્રભુ લંકનેરે, સાચી છે સગાઇ-મારેં

૭૦-થાળ.

(હરિ ભજન થકી છોટા હોયતે સોથી—એ રાગ.)

હારે જીમો જદવજી, આજ અમારે ઘેર પધાર્યા પ્રેમથી,
મારા મોહનજી, દીન જાણી નિત દર્શન દેજો નેમથી-ટંક.
બલદેવ બેઠા બાજેઠ માથે, શોભે સન્મુખ શામ સખા સાથે;
ભરી રાખ્યા કળશ કમળા હાથે-જીમો જદવજીં
વડીવાલ વડાને વટાણાં, આપ્યા અધિક અનુપ અથાણાં,
રાખ્યાં રાઘતાં બુંદી દ્રાક્ષ તણાં-જીમો જદવજીં
પેલી પુરણ પુડી પાસ ધરી, પાસે મુક્યા અતના પાત્ર ભરી,
આપ્યાં શાક સરસ તૈયાર કરી-જીમો જદવજીં
શું સ્વાદ કહું કડી ભાંત તણું, દાર ઉપરે નાખીઉં,
કેને ખાતાન વિસરે એક ખણું-ગીરત ધણું જીમોં
જમી ઉઠીને યમુનાજલ લીધાં, સત ભામાજીએ બીડલા લીધાં,
શિવજીના મનોરથ સહ સિધા-જીમો જાં

૭૧-રાગ એજ.

ધન આજ ધડી, દાસ જાણીને અમને દર્શન આપેઆ;
પ્રિતમ પ્યારા, પાતળીઆ પ્રેમેરે પગલા થાપેઆ-ટંક.

પેર્યાં પિતાંબર પટકા અંગે, મેલ્યા ગોઠણીઆ બાજેઠ સંજે,

મોઆં રાધાવર રસિલી રંગે-ધન આજ૦

પહેલા પાક પરસ્યાછે પનવારે, બેઠા જદવજી જીમવાજરે;

શેભે સુંદરી સતભામાહારે—ધન૦

ગુંદા ગાજર ગીરમીર ગુણુકારી, ફેરી કવરી કુંવાર કામણુગારી;

ભાજીમાંએ હવેજ ભર્યાં ભારી—ધન૦

મેલ્યા મગદળ મોઢક માલપુડા, રચ્યા રૂકમણીએ રાઇતા રૂડા;

કીંધા કુબજાએ કામણુ કુડા-ધન૦

પીધું શીતળ જળ યમુના જરી, બીડા ચાવી બેઠા આસનવારી;

કહે શિવજી જહમેં બલેહારી-ધન આજ ધડી૦

૭૨-થાળ રાગ ધોળ.

જમો તો જમાડુંરે, જીવનમારા-ટેક.

વાલાજી મારા, સુવર્ણ થાળ ભરી લાવું;

કાંઇ મોતીડે વધાંવુંરે,—જીવનમારા૦

વાલાજી મારા, ખાજાં જલેબીને મેવા,

કાંઇ ધીરે ધીરે લેવારે—જીવનમારા૦

વાલાજી મારા, શીરો પુરીને કંસાર,

કાંઇ ઉપર ધી ધારે—જીવ૦

વાલાજી મારા; જમના જળ ભરી લાવું,

કાંઈ આંચમન લેવરાવુંરે—જીવ૦

વાલાજી મારો, પાનની બીડીએ આપું;
 માઠે લવીંગ સોપારીનાં ખુરે-જીવં
 વાલાજી મારા, આવો તો આસન આપું;
 વીંજણીએ ઢોળું વાયુરે-જીવં
 વાલાજી મારા, સુંદર સેજ સમારું;
 કાંઈ રંગ ભેર રમાડું-જીવં
 વાલાજી મારા, નરશીઆ સ્વામી રંગ કીધો;
 કાંઈ ભોગ ધરીને લીધારે—જીવનમારાં

૭૩-થાળ રાગ એજ.

જમો જમોરે જગ આધાર, જુગતે જમાડું,
 શામળીઆ સરજન હાર, રંગ ભર રમાડું;
 પુરીએ સુંદર સાર, કરપુરે વાસી,
 સીરાવો સાકર દુધ, હરીની હું દાસી
 મારે ધરે ધરી રહું હું, ધી ભરીછે વાઠી.
 હું ઠાડુંરે મારો હાથ, જીવન જમાડી,
 પીરસું પીરસુરે પુળી પાક, સુંવાળી સેવુંછે;
 માઈ મીંદર જુઓ મહારાજ, જેવાને જેવુંછે.
 બેસો બેસોરે મીંદરમાં, છોગલીઆં છોડીને,
 શું કરશે દુરીજન લોક, મુખડા મોડીને,
 મારે નવરે કોઈનું કામ, કામ તમારું છે;
 મારે લમ પ્રતાપે સ્થામ, સરવે સાઈ છે.

પીયો પીયોરે પુર્ણાનંદ જીવનજળ લોટા,
 મુખવાસે બીડી પાન, ગંગેરી મોટા.
 નર સૈયાનાં ઠાકોર ઠીક, મન માફ મોહ્યું છે,
 શ્યામળીઓ બાણ સુબાણ, સામું જોયું છે.

શ્રીહરી દશ અવતાર રૂપે પ્રાર્થના

૭૪ આરતી સંગ્રહ.

જય મંગલકારી હરી, જય મંગલકારી;
 અક્ષરપતિ અવતારી શ્રીપતિ સુખકારી—જયદેવ જયદેવ—ટેક.
 હે ! હરિકૃષ્ણ કૃપાનિધિ, પ્રાણજીવન પ્યારા હરી (૨)
 સ્નેહે ધરીને સરવે, સેવે નરદાસ—જયદેવ જયદેવ. (૧)
 મચ્છ અને શુભ કચ્છ, સ્વચ્છ તનુધારી. હરી (૨)
 મંદ્રાચલને તોળયો, શંખાસુર મારી—જયદેવ જયદેવ. ૨
 ધરી શુકર અવતાર, ધરણી ઉદ્ધારી હરી (૨)
 દાનવ પતિને માર્યો, પ્રૌઢ પીડા કારી—જયદેવ જયદેવ,
 નસિંહ રૂપ ધરીને, પ્રહ્લાદ ઉગાર્યો હરી (૨)
 હિરણ્ય કશિપુ આવે, મદવંતો માર્યો—જયદેવ જયદેવ.
 બળીને છળવાકાજ, વામન રૂપ ધર્યું હરી (૨)
 ત્રણ હગલા દાનેથી, રાજ સમગ્ર હરીયું—જયદેવ જયદેવ.

જમદગ્નિ સુત થઇને, ફરસી કર ધારી હરી (૨)
 ખળક્ષત્રીને ખાંતે, દીધા સંહારી-જયદેવ જયદેવ.
 જય જય જય જગવંદન, રધુનંદન થઇને હરી (૨)
 રાવણ કુળ નિકંદન કર્યું, આપે જઇને—જયદેવ જયદેવ.
 કૃષ્ણ રૂપે થઇને કેશવ, કંસાદિક માર્યા હરી (૨)
 પાંડવ દ્રૌપદી આદિક, જનને ઉગાર્યા—જયદેવ જયદેવ.
 બુધરૂપે થઇ શુદ્ધ, હિંસા બંધ કરી હરી (૨)
 અસુરો મોહ પમાડયા, કર્મ કથા ઉચ્ચરી—જયદેવ જયદેવ.
 કલંકીરૂપ ધરીને, કલ્પી અંતે સ્વામી હરી [૨)
 સતયુગ સ્થાપન કરશે, હણિ મલેચ્છ હરામી-જયદેવ૦
 અધરમી અવની ઉપર, જ્યારે બહુ જામે હરી (૨)
 આપ પ્રગટ થઇ વૃષ્ણે, સ્થાપે સહુ ઠામે-જયદેવ૦
 અંશ કળા અવતાર, સરવે આપણા હરી (૨)
 વળી આગે હરી ધરશે, એવા અનંત ધણાં-જયદેવ૦
 આપ સ્વયં છે સ્વામી, બળવંત બહુનામી હરી (૨)
 અકળીત અક્ષર ધામી, હરી અંતર જામી-જયદેવ૦
 જય જય વિશ્વવિનાક, સુખદાયક શ્રીજી હરી (૨)
 જય જય વિશ્વવિહારી, સરવેશ્વર છેજી-જયદેવ૦

૭૫ પરબ્રહ્મની-આરતી.

જયદેવ (૨) જય મુક્તિદાતા (૨)
 અખિલ વિશ્વના ત્રાતા (૨) સુણિયલ સુણનાતા—જયદેવ૦

ત્રેષ્ટ સર્વથી આપ કહેવાઓ જગમાં (૨)
 વ્યાપી રહ્યાં સૌ સ્થાને, જી, જલ, નલ, નગમાં—જયદેવ૦
 ત્રિભુવન રક્ષક તાત, ભક્ત ભીડ ભાગો (૨)
 આપ સંગથી કદી નહીં, પ્રભુ મુજને ત્યાગો—જયદેવ.
 શરણે આવ્યો દાહ, શરણુદ્વાર બાણી (૨)
 મમ શત્રુ સંહારો, પ્રેમ ઉરે આણી—જયદેવ૦
 અવિનાસી ઓઘશ દોષ ન ચિત્ત ધરશે (૨)
 જીનામૃત જીવનને કતાર્ય દધ કરશે—જયદેવ૦
 તમ કરૂણાથી નાથ રહી ફેરુંછું માલા (૨)
 સ્વીકારશે રનેહે કરીને પ્રભુ છો કૃપાલા—જયદેવ૦

૭૬ શ્રી દેવીની આરતી.

જય ઉદ્યા શક્તીમા જય ઉદ્યા શક્તી અખંડ પ્રભાંડ ઉપાયા,
 પડવે પંડીતમાં જ્યો જ્યોમા જગદંબે;
 દીતીયા બેસવરૂપ શીવશક્તી બાણુમા શીવશક્તી બાણુ,
 પ્રજ્ઞા ગુણપતિ ગાઉં હરગાઉં હરમાં જ્યો જ્યો;
 ત્રીજ ત્રીનયના રૂપ ત્રીભુવનમાં બેઠામાં ત્રીભુવનમાં બેઠા,
 કાયા સરખી તરવેણી તું તરવેણીમાં જ્યો જ્યો;
 ચોથ ચતુરા મહાલક્ષ્મી બાઈસ ચરાચર વાળ્યાં,
 ચાર ભુજ ચોઢીશા પ્રગટયા હક્ષિણમાં જ્યો જ્યો;
 પંચમી પંચરૂપી પંચમીશુભ પદ્મામાં પંચમી ગુણ પદ્મમાં,
 પંચતત્ત્વ ત્યાં સોઢી બેમાછો તત્ત્વેચાં જ્યો જ્યો;

પદ્મિ તું નારાયણી નરકાસુર માર્યો માં નરકાસુર માર્યો,
 નરનારીને રૂપે વ્યાપ્યાં સરવે માં જ્યો જ્યો;
 સપ્તમી સપ્ત પાતાળ સાવત્રી સેન્યા મા સાવત્રી સેન્યા,
 ગહ ગંગા ગાયત્રી ગલ્લરી ગીતામા જ્યો જ્યો;
 અષ્ટમી અષ્ટભુજ આર્ધ આણુંદામા આમ આણુંદા,
 સુરનર મુનીવર જનમ્યા તું મોટી અંબા જ્યો જ્યો;
 નવમી નવકુળ નાગ સેવે દુરગામા સેવે નવદુરગા,
 નવરાત્રીના પુજન કિધા શીવબ્રહ્મા જ્યો જ્યો;
 દશમી દશ અવતાર જય વીજ્યા દશમી મા વીજ્યા દશમી,
 રામે સામરમાડયાં રાવણ રોખ્યો મા જ્યો જ્યો;
 એકાદશી અગ્નીઆરશ કાત્યાયની કાયા મા કાત્યાયની કાયા,
 કાળા સમા કાળીકા કામાને રશયામાં જ્યો જ્યો,
 ખારસ ખાલા રૂપ બહુચરી અંબા મા બહુચરી અંબા,
 બહુક લૈરવ સોહીયે તારાછે તુંજમાં જ્યો જ્યો;
 તેરસ તુળજરૂપ તું તારૂણી માતા તું તારૂણી માતા,
 બ્રહ્મા વિષ્ણુ સદાશીવ ગુણ તારા ગાતા જ્યો જ્યો.
 ચઉદશ ચઉદે દુષ ચંડી ચામુંડા મા ચંડી ચામુંડા,
 ભાવ ભકતી કાંઈ આપો સીંહવાહની માતા જ્યો જ્યો;
 પુનમ કુંભ ભરાયો સાંભળજો કરૂણા મા સાંભળજો કરૂણાં,
 વસીષ્ઠ દેવે વખાણ્યા મારકંડ દેવે વખાણ્યા ગાવે શું લીલીતા૦

સંવત સોળ સતાવને આઠ સોળશે બાવીસ મા સોળસે બાવીસમાં,
સંવત સોળમાં પ્રગટયા રેવાની તીરે—જયોં

ત્રંબાવતી નગરીઆઠ રૂપવતી નગરી આઠ મધાવટી નગરીઆઠ,
સોળસહસ્ર ત્યાં સોહીયે ક્ષમા કરો ગઉરી દયા કરો ગઉરી—જયોં
શીવશક્તીની આરતી જે કોઈ ગાશે જે કોઈ ગાશે,
ભણે શીવાનંદ સ્વામી સુખ સંપત થાશે જયો જયો મા જગદંબે.

૭૭ સર્વદેવ-આરતી.

કરત મંગલ આરતી પ્રભુઅવિનાશ પદ્મે પ્રાત વખતે
કરત મંગલ આરતી—ટેક.

ત્રીન ગુન ચાર વેદ સાતવાર પનર તિથી,
અકલપંથ હિંગલાજ દેવી, સમરીએ સ્વામી ગણપતી—કરતં
શુક શામ ગોરખ વીર હનુમંત, ગરૂડ લક્ષ્મન છે જતી,
નવ કરોડ નાગણુ મીલકે આવો, ચોસઠ જોગણી સરસ્વતિ—કં
નવલખ તારા રવીશીશી, બાંવન વીર કરે કીરતી;
ચૌદ લોકમેં કીરતી તારી, ભોમ પાતાલ ને ભોમકી—કરતં
અષ્ટ કરોડ પર્વત સાત સાહેર, અઢાર ભાર વનસ્પતિ;
નવસો નવાણું નંધી નીર નરમલ, ગંગા જમુના ભાગેરતિ—કરતઃ
દશ દિગપાલ ઇંદ્રપ્રભા, નારદ તુંબર શિવશક્તિ;
સહસ્ર અઠાશી રૂપી રચત હૈં, ત્રેત્રીશકોડ સુરપતિ—કરતં
ધુરૂવ અંબરીષ પ્રલાદ હરીચંદ, બલકર્ણા રૂપભાંગતિ;
નવનંદમે ઇક્ષીતારી, માતા કું તાને ધુરપતિ—કરતં

અનહદ મહેલ અમે મંડલ, વાગે ગીરીગીરી નોખતી;
નીત નુર નીરમ તનીર નરમલ, રામા ગુર તારી આરતી-કરત૦

૭૮ શ્રીકૃષ્ણ આરતી.

જયદેવ, જયદેવ, જય ગોકલચંદા, જય ગોકલચંદા,
અજપતી કુંજવિહારી, દેવલ સુખકંદા—જય-ટેક.

રાધાપતી સુખરાશી, નટવર નવરંગા (૨)

મોર મુગટ મસ્તક ધરી, છબી નૌતમચંગા—જય૦

ગો ગોપી ગોકુલહિત, કર ગીરીવર ધર્યો (૨)

સેન સહિત સુર પતિકો, અતિમદ ઉતાર્યો—જય૦

જમુના તટ જદુનંદન, રોકત મહિઆરે (૨)

અજ જનમો દળદાવત, કીયા સુખકારો—જય૦

રાધાને સંગ ઉભા, લઘ ખંસી હાથે (૨)

અક્ષાનંદ બલેહારી, મોહન છબીમાધે—જય૦

૭૯ શ્રી સહેજનંદની આરતી બીજી.

જય અંતર જમી, પ્રભુ જય અંતર જમી,

વાસુદેવ સુખ વ્યાપક, નિરગુણ નિષ્કામી—જયદેવ૦

અનંત ચંદ્ર રવી સરખાં, મહા મુનીવર સંગે (૨)

ચરણ કમલ નિત્ય સેવે, અતિસય ઉમંગે—જય૦

અક્ષા ભવ સનકાદિક, નિત્ય દરશન આવે (૨)

પ્રેમ ગણે કરીયુજે, નિશદિન ગુન ગાવે—જય૦

તળે મય તનધારી, શ્વેતધીપ સ્વામી (૨)
 મુનીવર મધ્ય ખીરાજે, અતિ આનંદકારી-જય૦
 પ્રગટરૂપ પુરૂષોત્તમ, હરીઆજ અવતારી (૨)
 મુક્તાનંદ માહા પ્રભુવર, જાગ્યે બલેહારી-જય૦

૮૦ શ્રીરામચંદ્રાની-આરતી.

ખેલત ચાડલાઇ શ્રી આંગણીયાંમે ખેલત ચાડલાઇ-ટેક.
 શીતારામ લછમન ભરત શતરૂધન, શોભા ખરનન બધ-શ્રી.
 ચાર રત્નોનો ખેલ રચ્યો હે, કુલન ગેંદ બનાઇ,
 તિન લોકકી સકલ સંપદા અવધપુરીમે ચક્ષી આઇ-શ્રી.
 ઠોર ઠોર મુનીજનકે આશ્રમ, બેઠે ધ્યાન લગાઇ;
 શીશ મુગટ કર ધનુષ્ય ખીરાજે, દશરથ સુત રધુરાઇ;
 માત કૌશલ્યા કરત આરતિ, આનંદઉ રનસમાઇ-શ્રી.
 સર જુકી તીર અજોધ્યા નગરી, અપને હાથ બનાઇ;
 તુલશીદાસ ધનથી કૌશલપુર, ભાગ્ય બડોજીને પાઇ-શ્રી.

૮૧ શ્રી કૃષ્ણની-આરતી.

કાનન મંગળ ગાયે, જસોદા મધયા કાનન મંગળ ગાયે;
 પુરાણુબ્રહ્મ અખંડ અવિનાશી, સોજકી ધેન ચરાવે—જ૦
 કોટી કોટી બ્રહ્માંડકો કરતા, જપ તપ ધ્યાન નચાવે;
 ન જાણુ એ કોણુ પુન્યસે, જસોદામતી ગોદ ખેલાવે—જ૦
 શીવ શનકાદીક ચોર બ્રહ્માદિક, નીગમને તીને તીગાવે;
 શેષ સહસ્ર મુખ રટત નિરંતર, શોજકો પાર ન પાવે—જ૦

સુંદર બદન કમળદળ લોચન, ગઉધનકે સંગ આવે;
માત જશોદા કરત આરતી, કબીરોજી દરશન પાવે—જ૦

૮૨ સંત મહીમા આરતી.

આરતી સુંદર કીજે રાજ, આરતી ઉમંગે ઉતાડું રાજ;
આજ ધરે પ્રલ્લવેતા ભલે આવેયા, આરતી સુંદર કીજે રાજ;
આરતી ઉમંગે ઉતાડું રાજ, આજ ધરે પ્રાણુ આધાર—ટેક.
ધુપ ચંદન ચાવલ હિલાવું, પ્રેમે પુષ્પે મુતીડે વધાવું;
જનમ કરું સુફલ, સખીયુંને તેડી આવુ મહારાજ—આજ૦
ચરણુ કમલ હું પ્રીતે પખાડું, તનમન ધન તાપ હલધ વાડું,
દરશન કરે અથ જાએ, મુરતી દીલ ધાડું માહારાજ—આ૦
રામ તુલસે લીધા માની, મન કમ વચનેમે રહું ઉખાની,
રાખુ ન અંતર કોએ, જાઉં બલકુલ ખાની મારાજ—આ૦
જહી રૂચી તેહીમેં દેવું, સત્ય સમ સાચુંરી કહું;
યામેં સંસય નાહીં, ચરણમેં હું રહું મહારાજ—આ૦
વિવિધના હું મેવા જમાડું, ગમે ગોવિંદને સહું આણું;
સહેજપર સુવાડું, માડું મન રમાડું મહારાજ—આ૦
સંત સેવાનો મોટા મહિમા, રેડે સમુંદર સાતે સાહીમાં,
પાર નલે શેષ જણાએ સાચી, નહી મને યુધ જનડી કાચી;
દશ રણછોડ હરીચરણુ કમલમાં, રહ્યો રાચી મહારાજ—આ૦

૮૩ શ્રી પ્રભુની આરતી.

જયદેવ જયદેવ જય જય જગકર્તા, પ્રભુ જયજય જગકર્તા,
 ભગવત તું ભવકર્તા (૨) હરકત સંહર્તા-જય૦
 પુરણ પરમ પરાક્રમી, પ્રભુ વિભુ પરમાત્મા-પ્રભુ.
 સકલ કળાધર શ્રીમત (૨) ધીમત ધરમાત્મા-જય૦
 તું સચરાચર સ્વામી, બળવંત બહુનામી-પ્રભુ.
 વિમળ મંડળ વિશ્રામી (૨) ધન્ય અચળ ધામી-જય૦
 તત્ત્વ સકળ ગુણતારા, સર્વ થકી સારા-પ્રભુ.
 અંતર જામી હમારા (૨) પ્રાણ થકી પ્યારા-જય૦
 કંઠેશ્વર ઉપકારી, ધરમ બિરદધારી-પ્રભુ.
 તેં ભવપાર ઉતારી (૨) અગણીત નરનારી-જય૦
 તુજ મહિમા બહુ મોટા, શુભ તારી શક્તિ-પ્રભુ૦
 સુરનર મુનિવર માગે (૨) ભલિતારી ભક્તિ-જય૦
 જે હરી ! હરકત હરજે, કંઠેશ્વર ધણો કરજે-પ્રભુ.
 અભય કરણ આદર જે (૨) ઉરઆજી ધરજે જય૦

૮૪ શ્રી પ્રભુનાં નામની ધુનો વારંવાર બોલવાની.

રામકૃષ્ણ ગોવિંદા, જે જે ગોવિંદા, (૨)
 હરિકૃષ્ણ ગોવિંદા, જે જે ગોવિંદા, (૨)
 હરેરામ ગોવિંદા, જે જે ગોવિંદા, (૨)
 વાસુદેવ ગોવિંદા, જે જે ગોવિંદા, (૨)

રાધે ગોવિંદા, જે જે રાધે ગોવિંદા, (૨)
 વૃદાવનચંદ, જે જે રાધે ગોવિંદા, (૨)
 માધવ મુકુન્દા, જે જે માધવ મુકુન્દા, (૨)
 આનંદ કંદ, જે જે માધવ મુકુન્દા, (૨)
 નારાયણ હરે, શ્રીમન નારાયણ હરે, (૨)
 કૃષ્ણદેવ હરે, જે જે કૃષ્ણદેવ હરે (૨)
 વાસુદેવ હરે, જે જે વાસુદેવ હરે (૨)
 રઘુપતિ રાધવ રાજરામ, પતિત પાવન સીતારામ, (૨)
 હરેરામ હરેરામ, રામ રામ હરે હરે. (૨)
 હરેકૃષ્ણ હરેકૃષ્ણ, કૃષ્ણ કૃષ્ણ હરે હરે. (૨)
 રાધેકૃષ્ણ પ્રભુ કુંજવિહારી, મેરલીધર ગોવર્ધનધારી;
 જય જય જશોદાનંદકી, દશરથ સુત આનંદ કંદકી,
 જય જય ગોવર્ધનધારી; મુકુન્દ માધવ ગીરધારી.
 હરી નારાયણ, ગુરૂ નારાયણ, (૨)
 રામચંદ્ર રઘુવીર, જય જય રામચંદ્ર રઘુવીર (૨)
 હરી હરી નારાયણ હરી (૨)
 રણછોડ રંગી, મારા જનમ જનમનાં સંગી (૨)
 રણછોડ રાયા, મુને લાગી તુ મારી માયા (૨)
 રણછોડ રશીઆ, મારા દૃઢ્ય કમલમાં વશીઆ (૨)
 સચ્ચા સચ્ચારે નામ તેરા હરિ વિઠ્ઠલ નામ (૨)
 હરિ વિઠ્ઠલા પ્રભુ વિઠ્ઠલા. (૨)

આશ્રય દાતાના નામની યાદી.

- ૧૦૫ શેઠ પ્રાગજી સુરજી.
 ૧૦૫ જ્ઞેશી નરશી માવજી.
 ૨૫૧ સ્વામી સુખાત્મા નંદજી.
 ૧૫૧ સાધુ ઓધવદાસજી.
 ૫ ઠા. કાનજી ખેતશી.
 સ્વાપર.
 ૨ કોઠારી લાલજી મુરારજી.
 મગવાણા.
 ૨ કોઠારી ગંગારામ જેઠમલ.
 રોહા.
 ૪ ઠા. રામજી જેરામની કું.
 ૧ ઠા. વાગજી કાનજી.
 ૧ ઠા. કરમશી પ્રસોતમ.
 ૧ શેઠ પ્રસોતમ તુલસીદાસ.
 ૧ પંડયા કર્ણા શંકર કાનજી.
 વિરાણી.
 ૧ ઠા. રામદાશ ટલા.
 રામપર.
 ૧ ઠા. રામદાશ પાકીટવારા.
 નલીઆ.
 ૧ ઠા. ખેરાજ ખટાઉ.
 જખૌ.
 ૧ ઠા. વીરજી ધારશી.

- ૧ જ્ઞેશી ગવરીશંકર લીલાધર.
 ૧ જ્ઞેશી મહુ મુલજી.
 ૧ જ્ઞેશી પ્રેમજી જેઠા રેશમવાલા.
 ૧ કોઠારી ખટાઉ સુરજી.—રોહા.
 ૨ ઠા. મુલજી ઓધવજી કામદાર.
 મઉ.
 ૧ ઠા. માધવજી નારાયણજી.
 ૧ કોઠારી જીવણદાશ કરશનદાશ.
 રોહા.
 ૧ ઠા. નેણુશી માધવજી.
 ભુમ.
 ૧ ઠા. વલ્લજી શાવજી.
 ૧ ઠા. વીઠલદાશ મુરજી.
 આશખીઆ.
 ૧ શા. નથુ કાનજી કોઠારા.
 ૧ શા. જીવરાજ ખટાઉ.
 જખૌ,
 ૧ ઠા. દયાલ નથુની કું.
 કલકતા.
 ૧ ઠા. ગોવીંદજી નથુ વાલજી.
 મંજલ.
 ૧ ઠા. રામજી કુંઅરજી
 ફરાદીઆ.

- ૧ હરજી નદવજી શીવજી.
મંજલ.
૧ જોશી ઓધવજી ઘેના.
મંજલ.
૧ દોશી અનંતરાય લક્ષ્મીદાશ.
રીહોર.
૧ ઠા. વેલજી ખીમજી.
સુડધરો.
૧ પ્રસોતમ કલ્યાણજી.
૨ ઠા. મનજી હીરજી.
૧ ઠા. કરશન પ્રસોતમ.
૧ ઠા. માવજી લાલજી.
૧ ઠા. કાનજી દુંગરશી.
નેત્રા.
૧ ઠા. ભવાનજી વિશ્રામ.
૨ ભણસારી નાનજી પેરાજી.
૧ કોઠારી વત્તજી લાલજી.
૧ કોઠારી કાનજી વેલજી.
૧ વ્યાસ પ્રાણશંકર લાધારામ શર્મા.
૧ વૈદ્ય કુબેરદાશ દામોદર.
શુકલ.
૧ ભટ્ટ ગોવિંદજી નદવજી.
૧ નાનજી હરીરામ.
૧ ચાપશી ઓધવજી.
૧ જેઠા નેણશી.

- ૧ ભાગ્યામ.
૧ રણછોડ લખમશી.
૧ વ્યાસ ઉમાશંકર લીલાધર શર્મા.
૧ વ્યાસ હીરજી તુલશીદાશ શર્મા.
૧ જોશી કરશનદાશ ધોવારકાદાશ.
કલક-તા.
૧ મીત્રી ભવાનજી હરજી-રોહા.
૧ ઠા. પ્રેમજી વાલજી.
૧ ઠા. કરશનદાશ કાનજી.
૧ ઠા. રામદાશ કાનજી.
૧ ઠા. દયાડ સુંદરજી.
૧ ઠા. ભાણજી મેગજી.
૫૧ સતસંગી K. D.
૫ કોઠારી રામજી ટોપણ-રોહા.
૧ સોની હંસરાજ ગાંગજી.
૧ કોઠારી કાનજી મનજી.
મેવાવાલા.
૧ ઠા. રણછોડ વૈદ્ય સાએરો.
૧ ઠા. રાધવજી ત્રીકગજી શ્રીફલના.
દલાલ અંજર.
૧ ઠા. શીવજી કરમશી-ગઢશીશા.
૧ ઠા. તુલશીદાશ નદવજી.
૨ જોશી હીરજી મનજી.
૨ જોશી ગોવીંદજી હીરજી.

- ૧ પંડિત ધરમશા ખીમજી.
 ૧ જ્ઞેશી પ્રાગજી ખીમજી,
 ૧ વ્યાસ વિશ્રામ પ્રસોતમ
 ૧ ડા. મોતીરામ ઉમરશી.
 ૧ ડા. રાઘવજી મોતીરામ.
 ૧ નાશીક લાયજ્ઞેરી.
 ૧ માંડવી લાયજ્ઞેરી.
 ૧ અંજર લાયજ્ઞેરી
 ૧ વૈદ્ય પ્રસોતમ જાદવજી.
 ૧ જ્ઞેશી દેવજી વાલજી.
 ૧ જ્ઞેશી પેરાજી વાલજી.
 ૧ પંડયા જગનનાથ ગોપાલજી.
 ૧ જ્ઞેમી લાલજી મથરાદાશ.
 ૧ ડા. ખીમજી ધનજી.
 ૧ ડા. મોનજી કલ્યાણજી.
 ૧ ડા. વેલજી વંડા.
 ૧ ડા. ઉમરશી ધારશી.
 ૧ ડા. જમનાદાશ દયારામ.
 ૫ પંડીત દયારામ ખટાઉ
 મહોપાધ્યાય.
 ૧ પંડીત કાનજી મોહજી કર્તાતીક.
 ૧ પંડીત જયરામ ઉકેડા.
 ૧ પંડીત રામચંદ્ર ખીમજી.
 ૧ પંડીત ગોવીંદજી લધા.

- ૧ પંડીત લાલજી પ્રેમજી.
 ૧ પંડીત લાલજી કાનજી.
 ૧ પંડીત ખીમજી ત્યા દયાડમાલજી
 ૧ જ્ઞેશી રણુજોડાશ શંકર.
 ૧ જ્ઞેશી છોટાનાથ મુક્તજી.
 ૧ વ્યાસ પ્રસોતમ નારાણજી.
 ૧૫ ડા. દલજીજી સુંદરજી.
 ૧ ડા. લખમીદાશ દામજી.
 ૧ ડા. મેવજી પ્રસોતમ.
 ૧ ડા. કેશવજી માવવજી-
 ૧ સાકરબાઇ.
 ૧ નાનબાઇ.
 ૧ વેલબાઇ.
 ૧ મુક્તબાઇ.
 ૧ અમૃતબાઇ.
 ૧ કરતુરબાઇ.
 ૧ પુરબાઇ.
 ૧ ડા. મુલજી વિશ્રામ.
 ૧ શેઠ પ્રધાન વાધજી.
 ૧ ડા. રણુજોડાસ તુલશીદાશ.
 ૧ શેઠ મથરાદાશ હીરજી.
 ૧૨ ભકત ખીમજી રવજી.

વિદ્યાવર્ધક પુસ્તકાલય તરફથી પ્રગટ થતાં પુસ્તકોની ટુંક યાદી.

	રૂ. આ. પા.
ત્રિવિધ બોધ પ્રકાશ, (બાર ભાગમાં ઉત્તમ પ્રશ્નોત્તર)	૧-૦-૦
રત્ન પ્રબોધ વચનામૃત સહસ્ત્રી (આ. બીજી)	૦-૮-૦
શિવ ભજનાવળી (આવૃત્તી ચોથી)	૦-૧૨-૦
ભજનભુષણ તથા ભક્તિભુષણ આવૃત્તી ત્રીજી હવે પછી	૧-૮-૦
પતિવૃતા પારશમણિ	૧-૦-૦
સુબોધ સુધારક	૧-૦-૦
ચતુર ચિંતામણિ	૧-૦-૦
દરિયા દેવની પ્રાર્થના	નથી
વહેમ વિહારણુ	૧-૦-૦
ચમત્કારીક વાતચિત	૧-૦-૦
દ્રષ્ટાંત દરપણુ	૧-૦-૦
યશચંદ્રિકા	નથી
ગૌરક્ષા પંચરત્ન	નથી
શુકન શાસ્ત્ર	તૈયાર થાયછે
સંક્ષેપ સંઘા;	૦-૦-૬
આરતી સંગ્રહ	૦-૧-૦

વિગેરે સુચના—ડબડ કાઢી જવાખ આપવામાં આવશે.

સર્વે પુસ્તકોનું ટપાલ ખરચ ભુલોછે.

વ્યાસ-દયારામ રતનશીલ શર્મા;

વડગાધી, તુલશીદાસ સુરજનાં માલામા

બીજે હાદરે—મુંબઈ;—નં. ૩

કે. ડી. નો રીંગ વર્મ ઑઇન્ટમેન્ટ.

ઉમદા અને સરવોમાં ઉત્તમ મલમ ગમે તેવી જડઘાલી બેકેલી ગજકરણ તથા કાળી, લાલ, દરાજ તથા ખુજલી વીગેરેના જંતુઓનો આ દવા લગાડવાથી શદનતર નાશ કરી અને તુરત આરામ થાય છે હજારો માણુશે. આ દવાથી સારા થયા છે. આએ દવાની હરીફાઇમાં અત્યાર સુધી કોઇપણ દવા ઉતરી નથી. એક વખત અજમાવી ખાત્રી કરો. બાટલી ૧ ના કી ૪ આના.

સુર્યોદિદ્ય દુ'થ પાવડર.

દંતમંજન.

આ દંતમંજન દાંત સાફ રાખેછે, દાંતના સરવે રોગોને દુર કરેછે દાંતમાંથી નીકળતું લોહી અને દુરગંધનો નાશ કરેછે. બાટલીની કિંમત ૬ આના.

સુકલનો સુર્યકાન્ત દેવેન્દ્ર.

બામ.

ગમે તેવા માથાના દુઃખાવા ઉપર એક અકસીર ઇલાજ છે. હાથ પગના સાંધાનું રહી જવું, સંધીવા, કમરનો દુઃખાવો અને કળતર ઉપર આ બામ ઘસવાથી ઘણોજ ફાયદો આપે છે. સળેખમ ઉપર આ દવા સુંઘવાથી તુરત આરામ આપેછે એક વખત વાપરી ખાતરી કરો. શીશી એકની કીમત આના ચાર પેાળેજ બુદ્ધ. સામટી લેનારને યોગ્ય કમિશન મળશે.

દેશી દવાઓ બનાવનાર અને વેચનાર.

વૈદ્ય-કુબેરદાસ દામોદર સુકલ;

૩૦ માંડવી કાથાબજાર રામમંદીર-મુ'બધ, નં. ૩

ફેનસી મન પસન દાગીના.

મીશન પાલીસનાં સોનાના એનેક પ્રકારના દાગીના જેવા કે મોહનમાળા, તોરણમાળા, જવનોહાર, કળા, પટલ્લી, બંગળી, પોંચી, વિગેરે ઉમદા ચાલુ જમાનાને બંધ બેસતા વાયદા પ્રમાણે પ્રમાણીકપણાથી જો કામ કરાવું હોય તો, મુંબ્યાદેવી પાસે સરાફ ડા૦—જેરામ રામજીને મારફતેજ કરાવવા ખાશ સારરવતો લુવાણા, ભાટીઆ, વાણીઆઓ પૈકી કચ્છી સદ્-અહરંથાને અનુભવ પુર્વક લલામણ કરવામાં આવેછે, ખોટી પ્રસંસા નથી પરંતુ નિમિત્ત અને પ્રમાણીકપણાથી ઉમદા સુવર્ણ અલંકારદિકની કારીગરીનું એક વખત કામ આપી ખાત્રી કરશો, હમાનો ખીલકુલ લય નથી;

વ્યાસ—દયારામ રતનશી શર્મા.

આ પુસ્તકો નિચે લખેલ ઠેકાણે મળશે.

૧—વ્યાસ દયારામ રતનશીલ શર્મા.

વડગાધી, તુલશીદાસ સુરજના માળામાં,
બીજે દાદરે—મુંબઈ. નં. ૩

૨—પંડીત વલ્લભજી રતનશી શર્મા.

વડગાધી, ધરીઆથાન ગલી મહાજનવાલો માળો,
મુંબઈ. નં. ૩

૩—જેશી ધારશી રતનશીલ પાવડીવાલા.

કોટ હોળી ચકલો. મુંબઈ નં. ૧

૪—ડા. વિશનજી હરીરામ બુકસેલર.

માંડવીના પુલ સામે, મુંબઈ નં. ૩

૫—ડા. વીશનજી પરમાનંદ બુકસેલર,

કાલકાદેવી રોડ—મુંબઈ નં. ૨

વિદ્યાવર્ધક પુસ્તકાલય તરફથી પ્રગટ થત પુસ્તકોની ટુંક યાદી.

	રૂ. આ.
વિવિધ બોધ પ્રકાશ, (બાર ભાગમાં ઉત્તમ પ્રશ્નોત્તર)	૧-૦-
રત્ન પ્રબોધ વચનામૃત સહસ્ત્રી (આ. બીજી)	૦-૮-
શિવ ભજનાવળી (આવૃત્તી ચોથી)	૦-૧૨-
ભજન કુષળે ગયા ભાં તાલુપ . આવૃત્તી ત્રીજી હવે પછી	૧-૮-
બી. વૃત્તા પદ્યશાસ્ત્ર	૧-૦-
સુખાધ સુધરક	૧-૦-
ચતુર ચિંતામણિ	૧-૮-
હરિયા દેવની પ્રાર્થના	નથી
વહેમ વિદારણ	૧-૦-૦
ચમત્કારીક વાતચિત	૧-૦-૦
દ્રષ્ટાંત દરપણ	૧-૦-૦
ચશચંદ્રિકા	નથી
ગૌરક્ષા પંચરત્ન	નથી
શુકન શાસ્ત્ર	તૈયાર થાયછે
સંક્ષેપ સંઘા;	૦-૦-૬
આરતી સંગ્રહ	૦-૧-૦

વિગેરે સુચના—ડબડ કાર્ડથી જવાબ આપવામાં આવશે.

સર્વે પુસ્તકોનું ટપાલ ખરચ બુઢોછે.

બ્યાસ-દયારામ રતનશીલ શર્મા:

વડગામી, તુલશીદાસ સુરજનાં માલામા

બીજે દાદરે—મુંબઈ;—નં. ૩

